SANCTUS IGNATIUS DE LOIOLA SOCIETATIS JESU...

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
23 A
M 47

... infima a destra

... scanzia A. N. 5
... 6

SANCTUS IGNATIUS DE LOIOLA SOCIETATIS JESU FUNDATOR,

Ante & poſt mortem clariſſimus miraculis,

Ex quibus centum

EX PONTIFICIO DIPLOMATE;

Relationibus Romanæ Rotæ Cognitorum; actíſque legitimis ad Sanctorum cultum, ei tribuendum, confectis; ex ſingularibus denique variorum locorum tabulis, in probationem eorum, juridicè ſcriptis;

deprompta:

Et ex Italico

R. P. DANIELIS BARTOLI S. J.

Romæ edito Anno 1650.

Latinè reddita

à R. P. LUDOVICO JANINO,

Lugduni in Gallijs A. 1665.

Recuſa Pragæ, Typis Univerſitatis, in Coll: Societ: IESU ad S. Clementem, A. 1668.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

VIr verè, quem præelegerat Dominus, ut eorum Dux foret, qui portarent ejus Sanctiſſimum Nomen coram Gentibus, & populis; & infideles ad veræ fidei cognitionem inducerent, ac rebelles hæreticos ad illius unitatem revocarent, ſuíq; in terris Vicarij auctoritatem defenderent,

URBANVS VIII. Pont. Max. in Bulla Canonizationis S. IGNATII LOIOLÆ Societatis IESU Fundatoris.

IHS
Om-
nia ad
Dei
gloriam.
SIGNATIVS SOCIETATIS
IESV FVNDATOR, Illuſtris
miraculis.
G.A. Wolfgang f.

DECAS I.

I.

IVerat Maria Nateria, anno 1618. die altero Pentecoſtes, Loano, Araſſium, veneratura B. Virginem à Carmelo: diſtant à ſe ij pagi duodecimo milliari, & Genuenſium fluvio imminent, redeuntis iter, tempeſtas imbrium, noctem unam & diem perpetua, occluſit; reſumit illud die Mercurij, littus maris legendo, quòd terra interior, altiori luto tunc eſſet invia: præcedebat matrem, quæ unà venerat, paſſibus ferè quinque, & viginti, cùm nihil minùs advertens, in alveum ſubit torrentis Antognani, tunc magno impetu in mare præcipitis: vociferatur à tergo mater, diſcrimen conſpicata, ſed monentis vocem, maris ſtrepitus extinguit; infelix filia fluento rapido intercepta, greſſum ad matrem referre niſa eſt, ſed ſupplantata mox aquæ impetu, fugâ, deijcitur, & in mare abripitur. Hic morituram in oculis filiam, & fruſtra contuens, & gemens mater, Beatam Virginem à Carmelo invocat, quod facit etiam filia, cùm fundo jam tertiùm emerſa, aquis ſupernatâſſet, mortem vicinam operiens. Erat hæc Virgo, Deiparæ cultui mirificè addicta, tantùm ſcire optâſſet ſua obſequia Deiparæ grata accidere, ità ut pridie

Confeſſario dicere auſa ſit, incitati magis affectûs impetu, quàm arrogantiâ, non videri ſibi à DEI matre tantoperè diligi, & foveri, quantùm ipſa, ſuis apud illam obſequijs, eſſet promerita, in quo quàm longè à vero abeſſet, Deipara in præſens oſtendit. Vix popoſcerat ab ea auxilium, cùm cœpit aquis innatare, vultu in cœlum verſo, diſtentis brachijs, pedibus ità junctis, ùt ſi forent arctè colligati, eóque ſitu, nullâ vi, ſed ultrò, quicquid hauſerat maris, revomit. Pergebat interea Deiparam urgens, & quòd altiùs in mare videret ſe rapi, & quòd morderent tunc animum, quæ de ſuis in eam meritis dixiſſe meminerat, rata ſe pœnam eorum luere: vocabat & alios in opem Beatos, quotquot in mentem ſuccurriſſent, inter quos ſenſit magnâ ſe S. Ignatij fiduciâ erigi, quòd fratres duos haberet in Societate, & ante ſex dies per ſomnum vidiſſet à B. Virgine de Carmelo, & à S. Ignatio, ſe in mare prolapſam, ad terram ſubduci, quod quanquam illi tunc non aliud viſum, quàm imago ſomni, ſed impreſſit versùs Ignatium mentem, piâ confidentiâ imbutam. Quare hanc illi precationem concepit: *O Beate Ignati! ſerva me, ſcis enim me fratres in tuo Ordine habere duos*; dixerat, erátque intrà mare mille paſſus projecta, cùm repentè illi ex mente, & oculis, mare, terra, mundus, adeóque præſens periculum evanuit, totámque hanc ſibi, viſi pulcherrimi ſpecies abſtulit. Videbatur ſibi candididiſſimâ nube cingi, uſque ab cœlo circumfuſa, & lucem complexa longè gratiſſimam, qualis eſt, ajebat, Solis proximè orituri, quam benignè ferebat oculus, etſi multò vehementiorem: theatrum exhibebat ea nubes, ſtantibus Angelis confertum, elegan-

ganti formâ, ſplendore tam acuto, ut connive-rent ad eum oculi. In his duo hinc indè, quorum alter veſtem fuſci caſtanei, alter maximè candidam tenebat, agnovitque in ijs Carmelitarum habitum, quem multos jam annos, ex voto, geſtaverat. Sub hæc videndi vim ſibi addi perſenſit, ut quà erat lux major, & denſior, in nubis excellentiſſima eam intenderet; illic, ſed longis ſemotam ſpatijs, conſpicatur matronam, formâ mirabili, cujus è ſinu lucis tam vividæ manabat flumen, ut ab aſpectu oculos arceret. Orat ergo S. Ignatium, eos corroboraret, ad contuendam ſpectaculi tanti præſtantiam; cùm ecce tibi de repentè in editiori, ſupráque Angelos, comparet Ignatius, apertis brachijs, ardenti vultu, conſpectu hilari, eámque pauliſper ſilendo contuitus, delabitur propiùs, ſic, ut commodè poſſet oris lineamenta diſcernere. Hic autem Deipara, porrectâ manu, monſtrare illi Ignatium digito, velut indicans eſſe quem invocârat, & jubens ſe illi commendare. At ipſa novo dolore icta, vocémque attollens: *Ignoſce, ô B. Ignati! nunc enim memini, ſanctitatem tuam laudantibus, obſtitiſſe ſæpe incredulam, & exprobráſſe fratri meo Antonio ingreſſum Ordinis, cujus Fundator Sancti nomen ab Eccleſia non obtinuiſſet.* Agnoſce igitur, *infert DEIpara,* ſanctum eſſe, & ex ijs, quos ſubſidio advocâſti, unum adveniſſe, téque illius gratiâ ſervandam. Quam quidem ſalutem animæ, puella interpretabatur, aliud quodlibet periculum oblita, & pro illa Ignatium inſtanter precabatur; qui tametſi ſileret perpetuò; ſed aſpectus, & oris explicata ſerenitas, & arriſus quidam, mirificè eam ſolabatur. Horas quatuor jam totas extra ſe poſitam, hæc detine-

 bat

bat ſpectacula, quæ, ùt ſe recepit, brevem ſe moruiam putâſſe aſſeruit. Mater interea, filiæ mortem in momenta expectans, circumcurſabat ejulans, & implorans miſericordem alicujus manum, quæ opitularetur pereunti. Promiſit operam peritiſſimus è vicinia natator, & ſuam Deiparæ ſalutem commendans, mari, ſed magno cum labore (nam intumuerat) nec minori aleâ, ſe dedit, natandóque perlatus, puellam brachio prehendit; cui tunc viſo penitus dilabente, redijt maris, & periculi conſpectus idem, & horror, qui antè fuerat, auctúsque acceſſu natatoris, quem eſſe dæmonem, vel indè certiùs conjecit, quòd ab eo tenta, cum eo mox ſub aquas depreſſa eſt, ſed ab eo amiſſa, ſitum illicò eundem recepit, clamans, & DEO, parenti Virgini, S. Ignatio ſupplicans, ut ſe à poteſtate dæmonis eriperet. Natator expertus quid poſſet, & videns contra uſum naturæ aquis ſuperferri, invento felici, quaſi tabula foret, cœpit eam ad littus impellere, & ejecit denique in terram, tam facili, & tam celeri natatu, ut non ambigeret miraculo factum. Multos indè à principio acciverat matris miſeræ clamor, & lacrymæ, vel opem laturos, vel triſtem ſpectaturos caſum, inter quos Petrus Maria Torreus Abenganus, magnam viderat lucem puellæ imminere, & intermicare ex ea ſtellulas, ſive, ùt apparebat, ſplendidos uniones, eſſéque id à DEO conjectans, qui ſalvam vellet, quam pridem alioqui torrens, & mare ſorbuiſſet, gemino indè milliari, per certum hominem, advocârat, quem dixi natatorem Thomam Marenum nomine. A quo in terram expoſita, genua ſtatim flexit, rogavitque adſtantes, ad agendas ſecum Deiparæ, & ſancto Ignatio, vitæ

ſibi

ſibi ſervatæ gratias: fuit, ex ea qui quæreret, ecquæ lux fuiſſet, quæ procul ex littore impendere illi cernebatur, & num aliquod viſum interim ſpectâſſet: at illa penitus omnia tacuit, veſtibúsque, ùt potuit, mutatis, ad S. Franciſci de Paula perducitur, ubi mater pro illa DEUM precabatur., ad matrem prima vox ejus fuit, quod ante ſextum diem, in ſomnis viderat exitum habuiſſe; intelligi volens à B. Virgine de Carmelo, & S. Ignatio, ſe mari eductam. Pervagatâ verò tam evidentis miraculi novitate, Patres Carmelitæ Lonnenſes, de illa juridicè interrogandam judicârunt, quibus faſſa eſt quidem, liberatores ſuos fuiſſe B. Virginem de Carmelo, & S. Ignatium, ſpeciem tamen, quam viderat, omnino ſiluit, ſeu religione ſcrupuloſiori, non auſa, quam viderat, dicere, DEI Matrem, ſeu metu quodam inanis gloriolæ: quanquam viris aliquot religioſis eam aperuit, ſed ſecretè, fide ab ijs ſanctè priùs petitâ, & acceptâ. Verùm, non diu pòſt, nocte quadam oranti, ſuiſque liberatoribus, Mariæ, & S. Ignatio gratias agenti, en adeſt iterum DEI Mater, eadem, quâ nuper, ſpecie; niſi quòd adſpectu ſevero, & digito minax. quibus inhorruit afflictiſſima, & longo fletu ac precibus inſtitit, ex ea cognoſcere, ecquam ſuam ob culpam, ejus minas, & iram eſſet commerita. Cúmque illa repentè ſe ſubducens, viſendam de cætero non præberet; converſis ad Chriſtum precibus, idem trium horarum ſpatio, ex eo contendit exorare, dum mœrore, & labore fracta, faciem in manus inclinavit, tantiſper interquietura. Hic verò incredibili gaudio impleri,& vocem audire ter ſibi hæc juſſa repetentem: *Narra ingenuè filia, quæcunque de Matre mea tibi*

 men-

monſtrata ſunt; quâ voce reſpirans, & minarum, quas extimuerat, edocta cauſam, ſimul eam fuiſſe DEI Matrem, quam viderat, imperata perfecit, & authoritate legitimâ, quod pro teſtimonio dixerat, éſtque hic à nobis recenſitum, firmari voluit; ſuperadditis tamen, quæ mater, natator, & rei ſpectatores jurati addidêre.

II. 2. CONciones habebat Arboſij, in Comitatu Burgundiæ, propè Dolam, ex Ordine religioſiſſimo vir quidam. Hic à Doctore Gillabodo, virtute ac literis noto, vocatus ad prandium, indignè accepit efferri ab eo Ignatij merita & ſanctimoniam, auſúsque infelix in Sanctos ludere. Ieſuitarum, *inquit*, Fundatoris, eò ſumma pertingit poteſtas, ut ſanet dolorem dentium, non plùs ultrà. Quæ vox ab homine tam ſpectatæ profeſſionis, & habitûs livore ſacrilego expreſsâ, offendit graviter Convivas, & mœſto ſilentio excepta eſt: erat enim S. Ignatio addictiſſima illa domus. Accidit ea res die lunæ, mediæ Quadrageſimæ proximo, quam ut concionibus expleret, qui cœperat, vindictam ſceleris, DEVS in gratiam populi diſtulit. Sed altero à Paſcha die, ab eodem denuo invitatus, temeritatis impiæ pœnam luit. Manu pateram tenens, ut biberet, improvisò inhorreſcit, vociferatur, dentes ſibi diſſilire, & os prorſus occludi, planéque poſt hæc, confixis veluti maxillis, verbum nullum miſit, ſed mugitu, & fremitu, deſperabundi more, adſtantes exterruit: ſub hæc enim miſerè abripi, furere, convelli, exagitari, tam validâ rabie, vix ut quinque, aut ſex hominum manibus teneretur. Adhibentur, ſed fruſtrà, Medici; nam inductus à DEO morbus, expugnabilis hominibus non erat. Inter hos angores

res triduum ſuperſtes, eloquenter populo reverentiam Beatis debitam, ſuo ſupplicio ſvaſit; ac finem denique vivendi fecit, nec pœnitudinis, aut alterius cujusvis bonæ mentis indicium verbo ullo dedit.

III. 3. ANte hunc, anno 1610. luerat idem ſcelus in Hiſpania, laicus alterius Ordinis. Hic prope Cordubam, cùm in Societatis adjutorem incidiſſet, fœdis modis aggreſſus eſt, illum, Societatem, maximéque S. Ignatium ludere, haud pridem Beatis adſcriptum. Convitiorum, & ſarcaſmi ſatur, veſtes exuit, ſéque nudus in rivum moletrinæ mittit. At ecce dum natat, in quo erat expeditiſſimus, videt iterum adjutorem noſtrum, & O! inquit, *tenerem hic Patrem veſtrum Ignatium: ego illum potarem tam liberaliter, ut impoſterùm ſitiret nunquam.* Fuit hic ejus & verborum, & vitæ horrendus finis: ſubitò enim, velut plumbeus, in ima deprimitur, & aquis præfocatur.

IV. 4. MVtinenſes quatuor nobiles, Ludovica Fortuna; Franciſca, & Anna Brancolinæ, ipſius ex matre Sorores; & Livia, Alberti Fortunæ filia, compertæ ſunt à dæmone poſſideri, anno 1598. Harum Ludovica Paulo Guidoneo nupſerat, Anna eatenus nemini. Franciſca, & Livia inter Vrſulinas, erant Virgines coöptatæ. Tam Chriſtianæ domûs virtuti egregiæ, magniſque in publicum exemplis, invidiſſe ſe dæmones faſſi ſunt, ac tentâſſe, num poſſet ex ijs aliquid extorqueri, quod earum profeſſionem dedeceret. At DEVS munito illarum pudore, vexanda dæmoni eo conſilio corpora permiſit, ut tolerantiam decoraret, celebraretque S. Ignatij nomen, potenti earum liberatione. Vexatio-

tionis præludia fuêre, pertinaces morbi, & ignoti, qui medicorum conſultationes, & ſumptus ingentes in caſſum exhauſerunt; de morbo in morbum jactabantur, planè oppoſitum, nec ullo ſui prævisum prognoſtico, nec ullum præteriti veſtigium retinente: hodie ſanæ, & alacres, cras in extremis & pæne mortuæ: indè vigore repentino, quaſi è tumulo redivivæ, ſtatimque recidivæ, novis ſemper, & inuſitatis acceſſionibus urgebantur. Quà illineretur conſecratum oleum, vel aqua, illic evaneſcebat malum, ſed mutata cum loco natura, alibi naſcebatur. Ad has corporis tam duras, & triſtes moleſtias, accedebant in animo incentiva turpitudinum, & acres ſtimuli, quibus honeſtiſſimæ fæminæ quoslibet corporis cruciatus ferebant tolerabiliùs; cùm autem intactæ ab omni labecula cœlitus ſervarentur; quod unum poterant dæmones, earum linguas in verba laſciva, & turpia fingebant. Orare, quod olim tam gratum & proclive, tunc ſupplicium erat. Multò graviùs Sacro intereſſe. Id cùm inciperet, animo linquebantur, eràntque aliò deportandæ, ut reſumerent ſpiritum, obmuteſcebant apud Confeſſarium, & exertu linguarum deformi, eidem illudebant. Sed quod erat maximè timendum, tantâ ſui necandi rabie furebant, ut ſe interdum clàm ſolæ ſegregarent in penetralia domûs conclavia, illic parieti caput allidèrent, terram toto corporis pondere ferirent, atque in ſe tam diu ſævirent ictibus, dum eorum ſtrepitu acciti familiares ſuccurriſſent. Ac Ludovicam ſemel repentinâ inſaniâ in ſummas ædes abripuit, ut ſe præcipitio perderet; quod ſuſpicatus maritus, eámque conſecutus, tempori adfuit. Sed qui eam in exitium agebat ho-

hoſtis, ſolo tunc tantâ vi alliſit, ut pro mortua jaceret. His malis, quæ poſſunt fæminas, præſertim virgines, quales in his tres erant, varijs ex cauſis invadere, curari tamen conſvetis Eccleſiæ remedijs placuit. Advocatur Benedictus Merla, ex S. Dominici Ordine, & Hieronymus Fontanus è Societate. Ille in depellendis maleficijs verſatus; hic trium Sororum germanus, Patruus junioris: Nihil omittunt, ut poſſint argumento aliquo minimè dubio, de poſſeſſione maligni ſpiritûs affirmare. Verùm, ùt erant aliquando exorciſmis de more occupati, Hieronymus Bondinarius è Societate, confitentes audire ſolitus ingreditur, & clàm, nullâ earum advertente, imaginem S. Ignatij parieti affigit. Hic verò denique maligni ſpiritus coacti prodire: furere, exagitare miſeras diris modis, & quærere ex Bondinario, cur ejus iconem illuc intuliſſet, quem ſolum extimeſcerent, in eum deinde probroſa convitia jactare, pòſt ad reſiſtendum invicem proritare, quòd nefas eſſet uni claudo, depili, ſemicæco cedere innumerabiles; ità Ignatij crus læſum, exeſos lacrymis oculos, & calvitiem notabant: ceſſit tamen ſua cum turma ex ducibus unus, nec valens vel primum imaginis conſpectum ſuſtinere, ſtationem, inquam, deſeruit, puellâ ſemianimi concidente, quæ brevi reſtituta, confirmatam ſe ab Ignatio præſente, & aſpectabili, narravit, & juſſam ſperare integram liberationem. Educti ſemel è latebris ſpiritus tortuoſi, evidentiùs ſe deinceps prodere, latinè, arabicè, quod fæminæ nunquam didicerant, & linguis alijs expeditè loqui, referre, quæ procul gerebantur, veluti præſentia; ventura divinare, immotis genibus de genibus pro-

gredi, loca deſignare, quibus reliquiæ conderentur, quas nec inferri viderant, nec efferri. Tantæ igitur, támque jam manifeſtæ calamitati, par remedium quæritur: ad B. Virginem Rhegium perducuntur; ad S. Agatham Sorbaram, ad S. Geminiani ſepulchrum, loca dæmonum expulſionibus nobilitata, ex quibus, DEO ità viſum, abſque levamine rediêre. Quòd ergo uno Ignatij nomine viderunt rebelles ſpiritus vehementiſſimè percelli, maluiſſétque una eorum turma profugere, quàm ad ejus conſpectum imaginis durare, perſvaſæ ſunt fiduciam omnem ex S. Ignatij ope ſuſpendere, ſéque illius interceſſioni prorſus committere; quare voto ſpondent, ſi liberarentur, anniverſarium S. Ignatij diem feſto cultu, vigiliam celebraturos jejunio. Pietatis hujus fiduciam auxêre Sancti reliquiæ, Româ recens allatæ, importatæque in earum domum, tanto tumultu, mugitu, ululatu, tantâ dæmonum in eos execratione, qui eas miſiſſent, atque attuliſſent, ut faterentur, tandem illuc eum veniſſe, à quo eſſent indè profligandi. Hoc autem verè futurum fuiſſe, dies idem oſtendit; unus enim ex primis ducibus, audacior cæteris, & inſolentior, cùm miras egiſſet tragœdias, negans Ignatium, & ejus ſimiles ſe pili facere, ſéque, illius causâ, moturum pedem; repentè, væ mihi! *inquit*, væ miſero! falsò iſta jactavi, vibrant oſſa illa flammam, quâ uror & crucior, ferendo non ſum, S. Ignatius me pellit: quod tertiò cùm repetijſſet; ſubjunxit, brevi alia ejusdem ſpectatum iri miracula, compellendóſque ipſos dæmones, ad urgendum clamoribus coram Pontifice, ut adlegeretur inter Sanctos. Quibus dictis abſceſſit. Secutus hunc

è pri-

è primoribus alius, poſt multa, fœdè, ac impiè adversùs Ignatium jactata, & probri damnatam, fugientium comitum, vilem ignaviam; jurabat, ſe non abiturum; at hic etiam, hæc dicens, abire cogitur, ſed flexis, ad ſpinam è Chriſti corona, quæ ibidem venerationi proſtabat, genibus; *Hac me*, inquit, *hac ſpina, non Ignatius fugat, hoc ego conteſtor, nihil hic Ignatio defero*; quæ cùm verboſiùs oſtentaret, manebat nihilominus, dum ſtridore ingenti, flexis, ùt erat, genibus, ad S. Ignatij effigiem adrepens, corámque proſtratus: *Fateor coactus, fateor, Ignatij*, ait, *me fugant merita*; poſt quæ dicta ſe proripit, aliique complures, conteſtati, ſe hiſtrionicè hic unius, ille Sancti alterius gratiâ exire: demum coram S. Ignatij icone terram lambere adacti, aſſerebant, ſe ab Ignatio ad inferos retrudi. Fuit in ijs, qui ſuam Lucifero imbecillitatem, & inertiam exprobraret, quòd non valuiſſet poſſeſſionem tueri, quam ejus fiduciâ inivíſſent. Sic ſuis paulatim cum manipulis exibant, prima quæque dæmonum capita. Verùm, haud paulò plùs valuit ad eos evertendos, & eijciendos, præſertim, qui magno numero, nidulabantur in lingua unius. Vita S. Ignatij, fœminis tradita ad legendum; ùt enim cœpta eſt ab una legi, tunc primùm ſpiritus linguæ latebras jam exoſus, abiturum ſe potiùs affirmavit, quàm ut librum ſceleſtum perlegeret. Fugitque re ipsâ cum alijs, adversùs DEVM expoſtulantibus, quòd ſibi gloriam abſtuliſſet, quam claudo Presbytero dabat. Ità varijs ſucceſſibus, quos foret longiùs ſcribere, ab infeſtatione maligni hoſtis ereptæ, primùm Franciſca, tum Anna, indè Ludovica, poſtremò Livia, redditæ ſunt priſtinæ ſanitati, quieti,

piisque ſtudijs, cum magno etiam fœnore libe-
ralitatis, ob ſervatam conſtanter DEO fidem, inter tam duros, támque ancipites inſultus: maximè verò Ludovica, precandi donum ſingulare adepta, & familiaritatis cum DEO ſummæ, avelli ab eo nec mente poterat, nec de alijs ſermones miſcere. Aſperitati autem ſic erat dedita, ut eſſet ab Confeſſario inhibenda, nè ultrà quàm vires ſinerent, ſeipſam afflictaret. Hoc vitæ genere quinquennium explebat, cùm pridie S. Ignatij obijt, ac (ſi qua dæmoni aliquando fides) ab S. Ignatio, in ſedes beatorum, tanquam filia inducta eſt. Certò quidem, Dariæ filiæ, manè, die quodam, ſpectabilis adſtitit, candida in veſte, ac Soli ſimilis, eámque adhortata ad profeſſionem perfectæ virtutis, quam ſibi legiſſet ſtrenuè defendendam, ad hoc eam prolixè, rebus admirandis, de Beatorum gaudio narratis, animavit. Anni fluxerant duo; ex quo erant à dæmonibus immunes, cùm denuo Livia repentè ab ijs abrepta eſt. Primum ſui fecêre indicium inſanis vocibus, nè tunc quidem ſibi per Ignatium licere in pace agere, primos ſibi contemptus, & ludibria integrari; ad hæc vultum puellæ, & capillitium lacerant, & linguis varijs deſperabundè multa deblaterant, ſed hæc domi duntaxat: velle, ſiquidem, ajebant, S. Ignatium, ut ſacrorum uſu, & divinorum auditu, placidè in templo frueretur. Imò, & domi præſens ſubſidium aderat, cognata adhuc propè infans, quæ adverſùs furentem, ducto crucis ſigno, quietem Ignatij nomine imperabat, ſtatimque obtinebat, veſte quin etiam prehenſam, circumducebat quò lubitum foret; quod ridens ex dæmonibus alter, elephantem jocabatur à formica trahi. At ne-

negare ſuperbus ſe infanti parere, ſed ejus cuſtodi genio, quem deſtinârat ad hoc Ignatius, & qui adigebantur exorciſmis, vociferabantur, magno Ignatij Cuſtode Archangelo ſe fugari. Puella verò ſibi crebrò adſtare virum Sanctum vidit, ſpecie gravi, & majeſtatem præferente, qui flagello terreret dæmones, cujus ſuſtinendis ictibus impares abibant. Atque hoc modo hæc item convaluit.

V. *5.* HIeronymus, patre Onophrio Eſraſchio, Gandiæ natus, latum vulnus ſupra cilium ad tempus alterum accepit, vulneri acceſſit totius oris tumor, & febris vehemens. Suſpicatus chirurgus ex puris copia, quam exſicare non poterat, latere aliquid in capite, conſenſione, ùt ſæpe fit, vulneris ejusdem læſo, cogitabat dè terebranda calvaria, ut fiſtuloſum ſaniei fluxum, illo exitu purgaret, quod cùm eſſet audax, & lubricum, adhiberi ſecum peritiſſimum chirurgum voluit. Adſunt, puerum inſpiciunt, vulnus nudant, ut undique explorent, vixque cicatrix leviſſima comparet, ſanati vulneris exile veſtigium. Stupet chirurgus vulneris conſcius, putat ſocius ſe deluſum. Mater admodum læta & alacris, doctioris Podalyrij opus! *ait*, ſanatum ab S. Ignatio puerum! nam ſe audita oſſis terebratione exterritam, ad eum confugiſſe, votum pro puero nuncupâſſe, altare illius novem diebus adeundi, ad agendas, ſi eam concedere dignaretur, ſanationis obtentæ, gratias.

VI. *6.* IAcobum Mongiardinum Chienſem, quinque & viginti annorum juvenem, vehemens febris lecto affixerat. Sed ſuppreſsâ jam quinque diebus urinâ, ad extrema deduxit, cùm nè violentis quidem remedijs, mali pertinacia laxare

xaretur, cùm ergo tumore, delirijs, alijsque lethalibus indicijs terreret Medicos, chirurgo denique traditur, ad aperiendas ferro urinæ vias: at nec à chirurgo ſuſcipitur, niſi pro mortuo, & ſanationis deſperatæ, in qua fas eſſet artem experiri. Explicata jam erant ferramenta, & faſciæ, totúsque carnificinæ apparatus; cùm adeſt officij gratiâ, ægroto amicus è Societate Sacerdos, qui animæ primùm injectâ curâ, indè pro corporis ſalute hortatur, ut S. Ignatium invocet: paret æger quàm poteſt pijſſimè; hinc Pater beati ejusdem imaginem pectori admovet, atque hic illico obſtructa natura, tam ſubitò diſcuti, ut præfeſtina lectum omnem, & cubiculum inundaret, ac paulò pòſt non ab eo tantùm, ſed alio quovis morbo ſanus conſurgeret.

VII. 7. MAgdalenam Talaveram oppilatio triennis in hydropem egerat, & tumor ex cruribus tam gravi pondere ſenſim viſcera occupârat, ut greſſum movere vix poſſet, & inſanabilem cenſerent Medici. Ergo ſpebus humanis deſtituta, melioribus cœpit confidere, eas omnes in S. Ignatij interceſſione poſuit, qui eo anno, hujus ſæculi primo, Gandiæ, ubi ea morabatur, magnis erat nobilitatus miraculis. Voto ſe obſtringit, quotidianâ, dum viveret, Orationis Dominicæ, & Salutationis Mariæ recitatione, ſanctum Ignatium venerari, tum Sancti ejusdem imaginem pectori applicat, eóque mox ſalubri còntactu, ſe voti compotem perſentit, detumeſcere enim alvus, paulatim humores tranſpirare, & evaneſcere, minùs triduo ijs exonerata, æquè ſana & habilis, ùt ante morbum fuerat, evaſit.

VIII. 8. IAcobus Tirius, patriâ Scotus, donis ab natura non vulgaribus cumulatus, ad Socie-

cietatem venerat adoleſcens. Probatus de more in tirocinio, tranſcriptus eſt in Collegium Romanum, literis operam daturus: illic dulci captum ſcientiæ poculo, pietatis colendæ deſeruit ſapor: tempus divinis ſacrum, examinandæ conſcientiæ, lectioni ſanctæ, locupletando ingenio totum dabat, quantò indies ſcientiâ ditior, tantò pietatis egentior: neque illum priùs ſenſus tetigit ullus contractæ ex eo imbecillitatis, quàm eum urgeret neceſſitas ad exerendas vires virtutis arduæ, quibus pridem minui cœperat. Nam extra ſæculum agenti, & irritamenta vitiorum, mediocris probitas intactum conſervat thesaurum divinæ charitatis, quamdiu nulla impugnationis obſtinatæ impreſſio, quietum animum quatiet; at ſi valida pertináxque inſtiterit, ſentiet planè tunc alio robore opus eſſe, ad ſuſtinendum hoſtem & vincendum, quàm quo ſe placida ſtatio facilè tuebatur. Quod juvenis, de quo hic ſermo eſt, nimis ſerò advertit. Lactabat illum dolosâ pace Cacodæmon, vigorem virtutis, & animi ultrò per ſe in libris ſtolidè abſumentem, viribus acciſum, & prope attritum conſpicatus, nec repugnando ſatis parem, tormentum admovet miſero tentationis vehementiſſimæ, pænéque adigit ad deditionem. Quòd tamen eſſet adoleſcens mentis valdè bonæ, divinam manum in auxilium poſcebat, atque ùt poterat, ſuſtentabat ſeſe. hic ejus miſertus Ignatius (qui decennio antè obierat) cogitationibus ſuis malè colluctanti, & tantùm non victo, ſpectabilem ſe ſiſtit, ſeveritate paternâ objicit, quòd poſtpoſuiſſet virtutis ſtudium literis; haudquaquam enim eo conſilio, ex mundi nugis, in Societatem evocatum, claudensque

hoc epiphonemate reprehenſionem, plùs, inquit, virtutis, literarum minùs ambiendum, móxque ex oculis receſſit. quibus juvenis ab ſæva, quâ diſtrahebatur, animi tempeſtate, liber (nec enim tantùm correcturus errantem advenerat) ex eo tempore, divinis addictiſſimus perſiſtit, eóque virtutis pertigit, ut Germaniæ Aſſiſtens fieret, quo ſimul & munere, & vitâ defunctus eſt, Martij 21. anno 1597. ſed triduo antè, Antonio Menageo, cui poſtremùm, ad mortem ſe comparans, confeſſus eſt, hoc uti narravi, aperuit.

IX. *9.* EMendando alumno, hanc ſui copiam fecit, mortuus pridem Pater; alium vivens, & Romæ conſiſtens, eodem tempore, adſpectu ſuo, conſolatus eſt Coloniæ commorantem, Leonardum Keſſelium, Societatis operarium inſignem, & primariæ virtutis. Videndi Ignatij incredibile deſiderium tenebat, quòd de illius ſanctitate ſæpius audiret, quæ omnem vincerent admirationem. Scribit ad eum enixè flagitans, ſibi ut Romam Coloniâ liceret excurrere, ut ejus conſpectu frueretur. Erat id iter longiſſimum, Leonardus affectâ ætate, & valetudine, ſed Coloniæ inprimis neceſſarius, ob eum, quem illic edebat in animis fructum ſanè ingentem, propter quem nullis laboribus parcebat. Optabat tamen Ignatius ejus deſiderio obſequi, & credibile eſt, quod ei reſpondit, à DEO accepiſſe; reſcripſit enim, non eſſe quòd tantum itineris, videndi ſui causâ ſuſciperet, nec defuturam DEO opportunitatem, quâ ſe invicem Coloniæ viderent. Hæſit reſponſo Leonardus, divinare non valens, quî poſſet tandem id fieri, donec aliquando jam nihil minùs expectans, aut cogitans, videt ſibi obviam venire Ignatium, corámque conſiſtere, ut

qui

qui ad hoc adeſſet, quò ab eo commodè ſpectaretur: cernendum ſe illi per otium præbuit, viciſſim illum interea, ore ſpectans, tam læto, atque propitio, ut ſe deinde oculis ſubducens, inexplicabili gaudio cumulârit.

X. 10. ALvarus de Molina, ex S. Dominici Ordine definitor, regendis Cœnobijs, alijsque honorificè perfunctus, doctrinâ, & virtute notiſſimus, Limæ ex paralyſi jacebat. anni fluxerunt octo, membra officijs ità penitus intercluſa, ut pedem nec poſſet figere, nec manum movere, nec articulare linguâ voces, quæ perciperentur. Cadaveris inſtar, è lecto collocabatur in ſedili, jam omnis ceſſerat medicina, fruſtráq; ſe vel in remedium, vel in levamentum exhauſerat: reſtabat unum ſpe omni dejecto, patientię ſolatiũ, & lectitatio piorũ librorũ, ad quam etiam adeſſe oportebat, qui folia verteret. Volvebat octennium is labor, cùm Iacobus de Oheda, ejusdem Ordinis, Theologiæ Profeſſor; Societatis, & Ignatij mirè amans, vitam hujus ægroto tradidit, ab Ribadeneira compendio ſcriptam, quæ volumine altero de Sanctis habetur, rogavitque, eam ut legeret. Fecit ultrò quod ſvadebatur, admodum ſtudiosè, illámque animi conſolationem, ac robur indè illicò ſenſit, quæ ſemper creſceret legendo. Acceſſit injecta menti fiducia viri ſancti, apud DEVM potentis, ſed adeò fixa, ut cùm eò veniſſet, ubi de miraculis Ignatij Ribadeneira narrat, quod linguâ non poterat, accenſo ad DEVM animo: *Scis*, inquit, *DEVS, quæ hoc libro, de Ignatio dicuntur ſervo tuo admirabilia, pro indubitatis me habere; ejus mihi quoque meritis, valetudinem reſtitui peto; quâ ſi dignatus fueris me, religione voti perpetuâ, ejus diem feſtum*

præ-

præmiſſo vigiliæ jejunio, colam; & ad matutinos, & veſpera cantûs, præcentionem, & orationem ejus, quotidie adjungam, futurus illi, & ejus Ordini deinceps gratus & addictus. Agebatur, cùm hæc nuncuparet, Sanctis omnibus feſtus dies, anno 1607. ſuisque his votis [in octavum diem confidenter productis, ſub ſerum diei moneri ſe audit, interiori juſſu, ac ſubito: *ſurge, & ambula*; cui voci comes impetus quidam animi adfuit, quo excitabatur ad exiliendum ex ſedili. tentat igitur, & ſtatum, & greſſum, experitúrque crura jam firma conſiſtere, poſséque ſecurè progredi, brachia, linguam, corpus omne, novo vigore expeditum, & habile; dat ſe in viam audenter, & facilè, quò reliqui Patres convenerant ad Theologicam, publicarum theſium propugnationem adeſt improviſus: quantus omnium ſtupor ad ejus conſpectum? quàm ſuis quisque incredulus oculis? quoad ex ipſo dicente, S. Ignatij miraculum id eſſe, reique totius ordinem eo narrante cognovêre: tunc verſo in feſta gaudia ſtupore, diſputationibus intermiſſis, ad agendas DEO, & Sancto gratias incenſi, Euchariſtico ſolenni *Te DEUM* decantant. Hinc noſtris Patribus rem, ùt geſta erat, confeſtim nuntiant, quam & poſtea inſtrumento legitimo, & auctoritate munitam juridicâ, ijsdem conſignârunt. Quo die iſta gerebantur, Chriſtophorus Meſa Societatis adhuc tiro, ſupremis jam ſacris ad æternitatem ſe expedierat. audit religioſum S. Dominici, à ſancto ſuo Patre Ignatio perſanatum; DEVM rogat, ſibi liceat ſurgere, nè communi deſit lætitiæ, ſed cum ijs hymnum exſolvat gratiarum; rata mox fiunt ejus vota, exinde jam meliùs, pòſt verò paulatim integrè conſaneſcit.

DE-

DECAS II.

I. ANno hujus ſæculi primo, Februarij 26.
11. Florentiæ ſubitus ignis cujusdam ædes corripuit, nox erat media, ventus prævalidus ſpargebat incendium in alias ædes, jámque ad Donatum Franciſcum Galligaium pertigerat. Ergo is, quidquid erat pretij alicujus, in tutum eijcere, pòſt in edita ædium ſcandere, volaturus indè cum aqua, & accitis fabris, quò periculum propiùs vocâſſet. At ecce tecto ſeptem jam orgijs flamma ſuperior, tectum ipſum vivis inſtratum carbonibus, & impluente à flatu, & incendio favilla; quódque his terribilius; incuſſus impetu in os vapor, non opitulandi modò ſpem, ſed ſpirandi præcludens. Quare in genua provolutus, appreſſiſque in crucem pectori brachijs, tutelares ſuos, Ignatium, & Xaverium largo fletu in auxilium advocat, ſpondens fore, ſi domum ab igne defendiſſent, nunquam ſe divinæ majeſtatis offenſam admiſſurum. Sub quæ mox ſublimes in aëre ambos videt, duabus inter ſe diſtantes *ſexpedis*, Ignatium verò hæc ſibi dicentem: *Abi modò, voti compos futurus.* Ad hæc flammæ graſſantes momento ſubſidere, recondi ædibus, quas corripuerant, tandémque abſumi, Donati domo, quam circum obſederant, undique illibatâ.

II. HIſpali, mulier ſeptimum jam annum con-
12. ſveverat incubo, hominis ſpeciem induto. cujus denique horrore flagitij tacta, exoſáque amores belluinos, adit è noſtris Sacerdotem, cujus inſtructa, & corroborata monitis, domum redit, confeſſionem ſeriò paratura. Redeunti, occurrit eremita, qui defixo in eam obtutu, ſimi-

milis miſerenti, quærit, unde is animi ejus mœror, cujus in fronte indicia legeret? mulier arbitrata hunc eſſe, quem veſtis ſimulabat: *ecquid tibi*, ait, *curatio eſt, triſtis ſim an læta? Tua*, infert dæmon, *causa, id quæro, tuo enim bono ſtudeo plus quàm putes. Adſum Româ nunc recens, unde mecum theſauros porto, efficaciſſimæ veniæ, ſub horam mortis obtinendæ. Felicem te! potes pergendo, ùt hactenus, tam eſſe nihilominus ſecura beatæ mortis, & ſalutis, quàm ipſe ſum, qui me tamen hac vitâ, quam vides, & habitu macero. Credis ſtulta, tuis te rectè factis, non ſolâ DEI miſericordiâ ſervandam? plurisq́ apud illum tuas lacrymas fore, quàm ejus ſanguinem? mitte quæſo nunc, de Sacerdotibus, & confeßione eſſe ſolicita, vive ſis, ùt maximè lubitum, tantùm DEI confide bonitati, alia omnia arrogantiæ deputa.* Senſit hic mulier, DEO mentem illius advertente, nec eſſe hunc hominem, qui nôſſet, quæ uni mortalium Confeſſario explicârat; nec bonum genium, qui ſcelerata ſvaderet. implorata DEI ope, jubet faceſſere, ajens palàm abundè ſibi factum, quemnam eremitæ larva contegeret, ad quæ ille mutato ſtylo: *qui verò ego ſim, & ſcies, & longè aliter, quàm reris, ſenties. Tuas ego turpitudines vulgabo, & faxo præter infamiam, quæ te indè ſequetur, ut etiam viva comburaris.* Quibus dictis, repentè dilapſus eſt. Metum inter, & conſcientiæ lanienam confuſa, & afflicta mulier, ad Confeſſarium refugit, domum pergere non auſa: intentari illi has minas à dæmone terrendi gratiâ Confeſſarius docuit, nec eſſe illas in ejus poteſtate, ſed ab eo id agi, ut metu illam everteret. Cæterùm haud vanè conijciens, non hoc uno inſultu confectum iri negotium, ſanctis eam con-
ſilijs

ſilijs armavit, ſtata illi edixit religionis officia, & S. Ignatij effigiem tradidit, vetans, illam unquam ab ſe amovere, his erectior facta, domum redit, abditque ſe conclavi ſola, ut vitam retexat confeſſione expiandam. At extemplò adeſt ejus nefandus amaſius, cubiculum tamen reveritus, ſubſiſtit in limine, deridens ſimplicem, quòd fruſto chartulæ obarmata, ſe tutam ab eo crederet, jubénsque eam abijcere, nî mallet experiri, læſa indignatio quid poſſet. At illa hoc diligentiùs Sancti effigiem ſinu concludere, ejúsque opem flagitare. Quare blanditijs agere impurus hoſtis aggreditur, rogat, per quicquid ſeptennio gratum illi feciſſet, chartam proijciat; nam per Ignatium, cujus impreſſam habebat imaginem, non licere ſibi conclavis ingreſſum, ut ad eam accederet propiùs. Hoc ſi ab ea impetrâſſet, futurum ſe illi, nihilo quàm ante minùs benevolum. Quæ cùm ſurdis auribus nugaretur, horrendo tandem cum fragore abſceſſit. Poſtridiè verò mutato ſchemate, anúmque indutus, revertitur; ajebat, eodem ſe Confeſſario cum illa uti, adeſſe ſe illius nomine, oranti enim pro illa Confeſſario DEVM, obſtitiſſe, vetuiſſéque de ea impoſterum apud ſe agi, quæ ſe commercio dæmonis tam deteſtabili temerâſſet; ejus eſſe damnationem ratam, & extra ſpem poſitam: *quamobrem ſoror*, concludebat anus, *vive dum vivis, & hic genium cura, nam illic, quod expectes, nihil reſtat.* Verùm, nè hic quidem ſuus hoſti vaferrimo proceſſit ludus, divino inſtinctu, & Confeſſarij monitu, verſatilem Protheum detegente, convitijs improbum abegit. Quibus in rabiem efferatus, avulſam ex ejus manibus ſancti Ignatij imaginem, in ignem conjecit, ſed intacta

ex flammis in mulieris gremium confeſtim reſiluit, ex quo magnos animos illa ſumpſit, gnara, quanto, & quàm propitio interceſſore niteretur. Purgatis demum exomologeſi accuratâ criminibus, ad ſuſcipiendam poſtridie Euchariſtiam, adornabat ſeſe; cùm nocte crudelem in modum, ab ſuo dæmone impugnata, infelix ſuccubuit. Non viſo aliquo pavendo proſtrata, nec vocis ullius perſvaſione, ſed altè præcordijs expreſſo immanis ſuæ impudicitiæ portento ſiderata, cujus explendæ libidine concubinam dæmoni ſe dediſſet, horrore ſui, & odio, divinam miſericordiam deſperavit, aptavit collum laqueo, ſemel, iterum, tertiò, nodis ſemper, quos nexuerat, corporis pondus fallentibus, ſic ut ſuſpendio non potuerit fauces elidere; quod animadvertens, non aliunde quàm à DEO, & præſide ſuo Ignatio proficiſci; repetitâ ſpe meliorum, ſummo manè, inſultum dæmonis, & triſte facinus, quod ejus impulſu deſtinârat, confeſſura, in templum accurrit, ritéque expiata, ſolidiorique firmata propoſito, cœleſti menſæ accubuit. Die inſequenti, ultimùm denique ſe ſiſtit pœnitenti dæmon, qualis tot annos ab ea videri ſolitus, formâ ſcilicet juvenili, ſed irato, ac triſti ſimilis, profeſſus illi, ùt vocabat, ſceleratæ imagini, & conſcelerato Sacerdoti coactum ſe cedere, illáque relictâ abire, quæ ubi dixiſſet, horrendo fragore, amiſſæ prædæ dolorem teſtatus, receſſit.

III. 13. THomaſam Bajonam, febri dudum hecticâ tabidam, & exhauſtam, pronunciaverant Medici, reſtitui niſi miraculo non poſſe, nocte etiam quadam, acceſſu doloris vehementi, & cordis palpitatione, ad extrema redacta, commendabatur DEO, ùt ſtatim obitura. Verùm,

illi ſuccurrit interea, ut vitam ab S. Ignatio peteret, quam & ſinè mora impetravit, mutato in placidiſſimum ſomnum agone, in quo luctabatur, ad diei exortum quievit: experrecta, nec febris, nec morbi præteriti quicquam ſibi reſiduum comperit, præter lateris dolorem exiguum, qui deterſus quoque eſt, illitu olei, quod ante effigiem S. Ignatij Gandiæ ardebat, ubi hoc geſtum eſt, anno hujus ſæculi primo.

IV. HYppolitam Bartholomaſiam, Mutinæ in S. Geminiani monialem, dirum carcinoma, jam triennium exedebat, arroſóque intrà nares palato & faucibus; vultúque deformato, graveolentiam expirabat tam tetram, ut ipſam ſe horreret, Medicos, & Chirurgos inexhauſti humoris malignitas, & pertinaciter hians plaga exhauſerat; in ferro & igne remedij una ſpes: ex duobus enim ejusmodi, quibus manum Chirurgus commodaverat, ægrotis, alterum, ajebat, interiſſe, alterum ſecando, & urendo ſervatum. Aderat condictus curationi dies, cùm ægrotantem ſoror miſerata, S. Ignatij potentem manum imploravit, ut & malum informe, & atrox mali remedium ab ea depelleret: Virginem adhibet DEO ſacram, per quam DEO promittit, ſe diem Sancti, præmiſſo jejuuio, quotannis culturam, Sacrum curaturam illius honori, & appenſuram argenteum anathema. Nec fuit pluribus agendum, impetratum tulit quicquid optaverat, pridie, quàm eſſet ſecandum ulcus, ſub ſerum diei, ex palato, & faucibus erupit fruſtum carnis latum digitos quatuor, duritie cartilagineâ, ſecúmque morbum omnem ità penitus abſtulit, ut nec igne, nec ferro deinceps, nec alio medicamento eguerit.
14.

Octa-

V. 15. OCtavius, Benedicti Dandoli filius Chienſis, octo annorum puer, ab colludentibus illuſus coævis, ſiliquæ ſemen auriculæ indidit, ſpondebant illi per nares rediturum, experturus digito primùm, pòſt etiam fuſo, quàm altiſſimè valet inſerit, intróque propellit. ſub noctem exoriri dolor, incrudeſcere die inſequenti; Chirurgi accurrêre, volſellas, inſtrumentáque alia, extricando grano, admovêre, quibus nihil effectum, niſi ut puer cruciatum non ferens, in deliquia laberetur. Extra ſpem igitur ſanationis deſtitutus, præter ſurditatem, quæ conſecuta eſt, acerbis identidem doloribus capitis torquebatur. Iam ſeptennium exibat ab ejus mali exordio, cùm Societatis ineundæ cœpit puer deſiderio ardere, communicavitque hanc ſuam mentem cum Patre ſuæ conſcientiæ arbitro, qui ſurditatem intelligens, votis ejus ſinè dubio obſtituram, ſvaſit eam rem S. Ignatio commendaret, quem ea domus venerabatur impenſiùs: erat is haud pridem relatus inter Sanctos, ejúsque tunc feſti octiduum agebatur: paruit monenti juvenis magnâ voluntate, & pro more illius regionis, pauxillum goſſipij, quod S. Ignatij contigerat tabulam, auriculæ ingerit, ſed vix domum reverſus, tam ſævo capitis dolore cruciari, ut ex eo in delirium ſubiret. Quod familiares ſubveriti, nè de goſſipij vitio aliquo naſceretur, detrahendum auribus putârunt; at ecce, dum trahitur, tot annis ſepultum ſiliquæ ſemen, goſſipium ſequitur, humore turgens, & parte alterâ germinans, ſecúmque omnem capitis dolorem abſtrahit, facultate auditûs impoſterùm ſanâ, & integrâ.

Socie-

VI. SOcietatem Laureti Virgo DEI Mater exce-
16. perat, cùm ſtatim dæmones artem omnem moverunt, ut eam indè expellerent; ſpectris & ſtrepitu horrendo, habitatione prohibitam. Moveri ſubinde concuſſu tam valido ſolum, ut videretur domus corruere; ſubinde quaſi latronum turba ædes percurſare, ac ſupellectilem aſportare, quæ tota ſúsq; déq; ire cernebatur. Noctu vix dari ſomno locus. nam velut incuſſo turbine, pandi de repentè feneſtræ ac fores, lectis ſtragulæ, ac lintea detrahi, fœdæ beſtiæ dormientibus prorepentes terrorem inijcere, clamorésque pavidos extorquere. Quos verò hic terror movebat leviùs, eos acerbiùs vexare. Nam Angli juvenis, dum menſæ aſſidet, tam fero impetu dæmon latus percuſſit, ut ſemianimum humi extenderet. Erat illic Rector Manareus, cum alijs tredecim, à S. Ignatio miſſus, qui cùm vir eſſet inſigni caritate, ſuorum magis, quàm ſua incommoda dolebat: ut ergo noctu interquieſcerent, multas horas obambulabat eorum cubiculis, quò præſtò opem ſibi adeſſe ſcirent, ſi quâ re poſcerent. Accidit autem, cùm alijs excubat, ut quà vocem, aut ſtrepitum audiebat, illuc accurreret; quati pulſu ingenti totam domum audit, ſimul edi fragorem tantum, ùt ſi parietes, & tecta ruinam traherent. Pergit animosè Manareus, quò fragor tumultuoſiùs exterrebat, cùm ſentit adverſum accedere, eóque inhorruit, ſed cruce ſe muniens, pergere inſtitit, & cernit obvium prodire, igneis oculis, & truci aſpectu, ingentis magnitudinis, immanem moloſſum; qui torvùm intuens, & propiùs quidem, innoxiè tamen, præteriens, ter tantùm allatravit; contento, ſed obtuſo latratu, velut ex obvoluto capite

ederetur. prætervectâ verò belluâ, tremor ædium fragórque conticuit. Inter hæc vigilando, ſatagendóque, fractus Manareus, in morbum incidit, ac nè ſuis deeſſet ab ægro præſidium, quod à valente perceperant, omnibus edixit, DEI nomine juberent infeſtos dæmones ad Rectorem adire, & quam ſibi ferrent moleſtiam, ad eum deferre, ità ſuorum, quàm ſui amantior, ad ægritudinem corporis, inſultus dæmonis adjunxit, qui ſuam in illum rabiem depromens, haud tamen ab cæteris ſeſe abſtinebat. Nocte quadam, ineunte ſomno (quo pridem caruerat) pulſari audit cubiculi fores, ſuſpicatus aliquem de ſuis, quem metus ad ſe compuliſſet, intrare juſſit; iterato pulſu, nè fortè minùs auditus eſſet, inclamavit intraret, nihilo ſeciùs pergentem crebriùs & turbidiùs pulſare, facilè divinavit, qui eſſet pulſator adeò modeſtus, ut datâ toties facultate, uti illâ nollet, ſigno itaque crucis obarmans ſeſe: *novi ego te*, ait, *age ſis, & DEI nomine facito, quicquid tibi per eum licuerit.* Vix ea: & velut ab turbine, conclavis janua & feneſtræ pandi, totúmque cubiculum intremere, nec aliud valuit importunus pulſator exequi. Ac ſi hæ larvæ moleſtæ corporibus fuiſſent tantùm, ferri æquiùs potuiſſent, & patientiùs: ipſam animi petebant arcem, & in periculum adducebant. Nam, præterquam quòd interſtrepebant matutinæ meditationi, quibusdam etiam diversâ ſpecie, ut eos perderent, illudebant. Horum primus fuit adjutor tiro, natione Belga, hunc dæmon convenit cultu viridi, maurico ſchemate, ore toto Aethiopem præferens, condolentique ſimilis, interrogat, cur ſtultè adeò indueret ſe in vitæ genus, quo intrà quatriduum eſſet tabe

ſic-

ſiccandus? conſultiùs foret, ſi pedem referret, ac dum ſinit juventus, vitâ uteretur; nunquam ad lugendum & pœnitendum, quantum ſat eſſet temporis defuturum. ſed fallendi aditum verſipellis perperam legerat; tunc enim juvenis meditando animum exercens, averſabatur ſæculum, cui vale dixerat, tantum aberat, ut id redamaret. Cruce igitur, juſtóque diaboli, & damnati convitio objurgatum, ab ſe ſe depulit. Haud tamen prorſus innoxiè, ad novitium verſus formâ repentè fœdiſſimâ; *quando*, inquit, *tibi meum conſilium non placet, olefis, an flatus placeat*; quibus illi tam tetram, & peſtilentem mephitim inhalavit, ut ea tantùm non juvenem præfocaret, certè cubiculum fœtoris gravitas biduo non ſivit habitare. At longè alia ſors fuit alterius è Sardinia oriundi. Paulum aſſimulans, fraudulentus hoſtis, ſe juveni exhibet, quædam grammatica diſcenti, & erecto ſupercilio, ex eo quærit, an religioſum hæc ſatis decerent, &, quale ipſe ſortitus erat, ingenium? *velut*, inquit, *meæ deeſſent epiſtolæ? ac propterea neceſſe ſit tempus, & cerebrum terere in epiſtolis Tullij lectitandis, hominis ethnici & damnati? nugas illas juberet faceſſere, & digna homine deinceps tractaret, nec cujuscunque domeſtici perſuaſionem contrariam feſtucâ penderet*. Vbi enim juberet S. Paulus, mortalium nemini aliud jubenti Obedientiam deberi. Hic tanti Apoſtoli, tam honorificâ admonitione, novitius cœlum jam ratus ſe digito tangere, clàm Pauli Epiſtolas in manus ſumere, ijsque chimæras cerebri ſui attexere, quod ſanè tantulum erat, ut nôſſet legere; vix quicquam præterea: redit ad eum non multò pòſt ſuus Paulus, collaudat poſitum in ſuis epiſtolis ſtudium; &

quando in eo tam bellè priora monita illi proceſſerant, adjungit altera, quæ potiſſimùm ſpectârat, de Societate ſcilicet deſerenda, repetendóque in ſæculo arbitrariæ vitæ jure, quo poſſet impoſterum ſanctiorem, & auſteriorem vivendi normam ſibi præſcribere. Nec fuit pluribus ad defectionem evincendam opus. Poſtridie, dum alij orant, ſuæ quisque ſeorſum intentus meditationi, inſalutatis hoſpitibus aufugit, & aliquantò pòſt, cùm facti pœnitens, eſſet in adjutorem Laicum receptus, ſua quoque illum obſtinatio animi eo bono privavit. Is erat apud noſtros Laureti rerum ſtatus, & infeſtorum dæmonum is furor, cui inhibendo, nec exorciſmorum intenta flagella, nec conſecrati agni cera, nec rei divinæ celebratio, nec expiata domùs totius paſſim loca profuerant: profligandi hoſtis nefarij laus omnis Ignatio ſervabatur. Perſcriptis ad eum à Rectore, quæ geſta fuerant, imploratiſque illius precibus ad afflictiſſimos filios, aliquo ſolatio levandos, qui ſeſe jam fruſtrà in omnia verterant; miſeratione illorum, præter ſolitum affectus; ſolebat enim ijs patientiam ad incrementum meriti inculcare; dedit ſe in preces pro eorum liberatione, illámque impetravit: ſcripſit enim conſolatoriam ad Collegium Epiſtolam, quâ perlectâ, Rector, ùt vidit Sanctum ſuam apud DEVM interceſſionem ijs polliceri, pro exorata rem habuit, coactiſque Patribus, mirificè lætus Epiſtolam legit. Quæ velut exilij foret lex inviolabilis hoſtibus indicti, nunquam impoſterum aut viſu, aut ſtrepitu quicquam domi moleſtiæ intulerunt. Nec mirum, ſpiritus malignos fuiſſe Ignatij alumnis uſque adeò infeſtos, qui agentem in vivis Ignatium tam crudeliter

ha-

habuerunt. Aliquando enim tentârunt præfocare, correptáſque quaſi manu fauces preſſere, vi tantâ, ut eliſâ voce, & halitu pænè deficeret, donec ægrè tandem pronunciatum IESV nomen homicidas abegit, læſis tamen faucibus, raucedo diu manſit. Aliàs item noctu atrociter ab ijs cæſus eſt, ut crepitu verberum, ſanctiq́ue gemitu excitus ſocius, in cubiculum ad eum accurreret, inveniretque reſidentem in lectulo, & anhelum: cùm autem ſecundò rediſſet, eodem plagarum ſtrepitu perculſus, vetuit Ignatius moveri, quicquid tandem exinde audiret. Súntque hæc odij argumenta, quo, ut meminit ipſius Vita, conteſtabantur dæmones, nullum ſibi hoſtem orbe toto eſſe Ignatio pejorem, hoſtili ſanè barbarie, tam ipſum, & illius famam, quàm ejus filios vexârunt.

VII. 17. IOſepham Caſtelliam Gandiæ, morbi ſontici tenebat genus, quo efferabatur in rabiem, & in ſe dentibus ſæviebat, lacerandis inſanè carnibus proprijs, aut ſi vetaretur, in eos morſum ſtringens, à quibus ut arreptitiam coërceri neceſſariò oportebat; mali verò acceſſu ponente, tam alto mœrore ac tædio demerſa, tanto corporis totius quaſi fuſtuario tuſi, cruciatu afflicta, & debilis jacebat, ut movere ſe lecto biduum non poſſet. Annos ſedecim curam medicorum, remedia, & ſumptus, morbi pervicacia fatigârat, cùm auditis prodigijs, quæ Gandiæ anno illo 1601. S. Ignatius edebat, certò quoque ſe in eorum partem venturam ſperavit, ſi ei pro remedio ſupplicâſſet. Nocte igitur poſt morbi acceſſum, quem paſſa fuerat, ſibi jam reddita, implorare viri DEI manum, exponere illi diuturnitatem, fœditatémq; mali, miſericordiã flagita-

re, quâ mirè beneficus, tam multos, etiam non ità egentes dignabatur. Huic precationi orationem Dominicam, & Virginis Salutationem, in ejus honorem, quinquies ſubjecit, quæ vix abſolverat recitando, cùm fructum mox cepit petitæ interceſſionis: nam illa cordis dejectio, triſtitia, cruciatus, languoris calamitas, recedentis acceſſionis conſvetæ reliquiæ vanuerunt; ipſa perinde ſana, & libera, ùt ſi nunquam antea ægrotâſſet, comitiali quidem morbo nunquam, dum vixit, correpta eſt. Ab hinc decimus ibat dies, cùm torminibus, colicis, paucas intrà horas, in ſupremum adducta diſcrimen, probatum, ſuo uſu, remedium iterat, & S. Ignatio confiſa, recitatis, ùt antè, quinquies, oratione Dominicâ, & Angeli Salutatione, extemplò, ùt antè, integrè valuit.

VIII, 18. NEc fuit minoris prodigij, puellæ annorum quindecim, eodem ferè tempore ac loco reddita valetudo. Huic in Gandiæ comitatu, ex ſpectri cujusdam objecti terrore, hæſit cordis ægrotatio tam fera, ut eam ab ſe, atque à ſenſibus abalienaret, cum horarum interdum quatuor, & quinque deliquio; rabie interdum, morſu manus proprias appetentem. ac principio quidem, exerebat ſe quot hebdomadis mali furor, pòſt iterum, ac tertiò; demum ità crebrò, ut decies octies diei unius ſpatio rediret, qualis fuit ſupremus ejus morbi dies. Videns enim Luſtrica ejus mater, nunquam illi fuiſſe deteriùs, S. Ignatium lacrymis & precibus convenit, cujus multa narrari prodigia audiebat, infeliciſſimam puellam, nulláque jam ſpe, niſi cœleſti nixam, ejus commiſit bonitati. Quo puncto temporis cùm jaceret collapſa, oculos aperit, aſſurgéns-

génſque admodum reverenter, jubet ſedes poni duobus Patribus, quorum alter erat Ignatius; ab eo ſe ſibi redditam, ſe manu prehensâ erectam, ſe promiſſione illius factam certiorem, comitialis morbi nunquam de cætero reverſuri. Credita eſt primùm animo exerrare, at Sancti vultum & habitum deſcribens, & valetudine impoſterum gaudens conſtanti & integrâ, viſi ac miraculi veritatem cumulatè probavit.

IX. SVb annum hujus ævi ſextum, vocatus eſt
19. in Societatem Hieronymus Falconius Barcinonenſis, ſed compendijs domeſticis infatuatus parens, Michaël Baptiſta, obſtare non deſtitit, quoad negotium diſturbâſſet. Neutri tamen impunè res fuit. miſſus à Patre Leridam juvenis, faucium inflammatione corripitur, quam ex linguæ tumore, ac nigredine, lethalem medici indicant & judicant, cùm ex centum eo malo affectis, ſolerent vix quatuor ſanari. Edoctus periculum parens, faſſúsque non diſſimulanter veram mali cauſam, indignũm ſe clamat, qui vivo filio potiretur, quem rationibus terrenis familiæ, quàm Chiſto ſervire maluiſſet; peccatum ab ſe vehementer dolet, poſcitque multis cum lachrymis ab S Ignatio veniam, mira ſpondens, ſi ab interitu filium vindicâſſet. Indè citato Leridam pervectus, incolumem offendit filium, & quâ horâ illum Sancto commendârat, eâdem, & febrim extinctam, & faucium æſtum: cauſæ verò ignari medici, peritè ſtatuerunt, non potuiſſe momento peſtilentem febrim conſtanter deſinere, ſtabulante introrſum mali origine, ſed hoc fore recidivi lethalis præſagium: viſa certè eſt beneficio exorato ſuſpendi morbi vis, potiùs quàm ſanari. Itaque duodecimo pòſt die, vio-

lenta febris accedere, ingraveſcere decimo ſeptimo, tumere, ſpiritûs via pituitâ obſtrui, denique medici affirmare, alterâ horâ poſt mediam noctem, acceſſione decumanâ periturum. At Pater, cui animo hærebat, ratas fuiſſe, quas fuderat Barcinone, ad S. Ignatium preces, illas geminato affectu repetit, Societatis Patres per nuncium rogat, nè graventur ejus chirographum ad ægrotum deferre; quod cùm penes privatum eſſet, diu reperiri non potuit. Adeſt interim prædictum à medicis ſupremum diſcrimen, ſinè pulſu arteria, ſudores frigidi, vicina mors, parens ultimùm filio piè adprecatur, nunquam ab ſe poſtea reviſendo. At ecce occurrit exeunti Sacerdos è Societate, chirographum ferens tantopere antea requiſitum, redeunt Patri ſpes, redit ipſe, S. Ignatij fiduciam filio facturus, hortatur ab eo, vitam petat, allatum ad hoc à Patribus ejus chirographum; quod ubi Patres detexerunt, admoverúntque jacentis oſculo, reviviſcere puncto temporis viſus eſt; febris continuò abſceſſit, & cum ea quicquid exitium minabatur, ipſéque haud diu pòſt lecto ſanus, & valens exilijt, verùm doctus ſuo infortunio, in rebus divini obſequij meliùs ſapere.

X. 20. MAria Bonnieria, Philippo & Annâ parentibus Antverpiæ nata, ſub annum ætatis vigeſimum, obſtructione viſcerum graviter laboravit, quæ cùm nullis remedijs cederet, degeneravit in ſcirrhos, nullâ jam arte curabiles, biennio toto invaleſcens morbus, lecto affixit immobilem, ex quo tanta defectio virium, ut nè ori quidem manum valeret admovere. Accedebat crebra deſtitutio animæ, ad horas decem & viginti, ſubindè etiam quadraginta; tumores præter-

terea tibiarum, & ventris, hydropis indices, contracti genuum & plantarum nervi: palatum interius ulceroſum, epigaſtrij dolores peracuti, corpus omne ſparſo livore maculoſum, ex quibus medicorum prænotatio, vitæ illi ſpem reſiduam, in paucos dies contrahebat. Erat illi jam annos decem à confeſſione Sacerdos noſter, unicum, afflictæ, tam longi ſupplicij, levamen. Hic motus quandoque divinitus inſinuare illi fiduciam, & interceſſionem S. Ignatij, eámque, ut efficaciùs poſtularet, aliquid illi ex ejus reliquijs tradere, ſed hac lege, ut ſibi poſt dies aliquot redderentur. Cæterùm, qui Confeſſario erga S. Ignatium hanc mentem, eandem ægrotæ indidit, ſed comparatione animi tam firmâ, ut ſtatuerit, nec antè precando abſiſtere, nec priùs reliquias reddere, quàm voti ſe compotem videret. Erat Iulij dies 24. annus 1635 Pater domum noſtram receſſerat, illa magno labore invitis brachijs, id tamen adepta eſt, ut reliquias collo inijceret. Tum ſublatis in cœlum oculis: *Domine DEUS* (ſunt hæc ipſamet ejus verba) *quatuor jam annos voluntati tuæ morem gero, te per S. Ignatij merita ſupplex rogo, mihi quoque, ut ſemel morem geras, ſana ægram autem, & ſpondeo, quod vitæ reliquum dederis, me tuo cultui perfectè daturam. Tu S. Ignati, cujus ſola effigies dæmonem toties abegit, per has tui ſanctas reliquias, obſecro, hunc etiam à me, ut morbum depellas.* Póſtque horas quinque, placidum in ſomnum obdormit, cùm per octiduum moleſtâ inſomniâ laboráſſet. Experrecta verè eſt, bellè & integrè valens, tam multiplici miraculo, quàm multis antè cruciabatur malis. Surgit itaque abſque mora, DEO, & Sancto gratias actura, veſtes repoſcit abſoro-

re pridem repoſitas, induitur per ſeſe, ac ſcalis numeroſis, per ſe, nullo adminiculante, ad parentes deſcendit, terruitque illos aſpectu inopino, ſuſpicantes non illam, ſed ejus animam ſimulacro veſtitam ſe cernere, quæ piacularia ſibi ſubſidia rogatum veniſſet. Poſtquam autem ex ea rei geſtæ ordinem didicêre, incredibili ſuâ voluptate, comitati ſunt illam ad exolvendas cum illa ſancto Ignatio grati animi laudes.

DECAS III.

I. 21. QVantum ſequenti prodigio gloriæ vera religio, tantum accepit dedecoris Calvini hæreſis. Editum eſt anno 1627. Oſtrogij, Poloniæ urbe, in luce totius populi: illic nobilem fœminam, verùm cum ſuis hæreticam, invaſerat dæmon, hujus indicia linguarum varietas, latinæ, germanicæ, ruthenicæ, ac ſimilium, quibus interrogata reſpondebat, etſi aliud nunquam didiciſſet, præter maternum idioma; ad hæc maximè occulta pandere, narrare quæ procul fiebant, vires prodere ſupra fœminam haud paulò majores. Itum ab hæreticis in conſilium ſæpiùs, de illa ab hoſte liberanda, ſed eam provinciam aggredi cùm illorum auderet nemo, Societatis Patribus committi debere ſtatuerunt, rogarúntque Rectorem collegij, ut eam ſuſciperet: at is primùm ex ijs audire voluit, num extra dubitationem poſſideri eam à dæmone crederent; idque magno omnes conſenſu faſſi ſunt: quòd autem, qui maximè inſtabat Rectori, Calvini eſſet tam inſanè tenax, ut malle ſe profiteretur in canem, aut porcum, quàm in papiſtam transformari, hunc deinde adortus: *Vos*, inquit, *quibus ri-*

tus Eccleſiæ ſuperſtitio ſunt, & exorciſmi deliria, qui fit, ut nunc illa requiratis? fidéne, an neceſſitate? veſtros accerſite prædicantes, qui mero DEI verbo tantopere tument, ſuum huc Evangelium applicent quantum valent. adſint quoque Sacerdotes Schiſmatici, experimini quid ij poſſint, ac tum demum nos adjutores ſuccidaneos habetote; id enim æquum eſt, non agnoſci modò, qui ſint potentiores dæmonibus, verùm etiam qui inferiores. Ad prædicantes quod attinet, reſpondent hæretici, artem illos neſcire curandi arreptitios exorciſmis. Quæ res, ſi Patribus ex animi ſententia cederet, habituros ſe Romanam fidem longè alio loco, quàm antè habuiſſent. Hinc domum ſubitur ad explorandum certiùs poſſeſſæ fæminæ dæmonem, qui ſtatim de facili compertus eſt, nam ùt aquâ luſtrali, ex ritu catholico, eam Rector aſpergit, & de reliquijs S. Ignatij, clàm ei aliquid applicuit, diſtorqueri mox, tremere, exclamare ſe Ignatij oſſibus cruciari. Quòd autem Rectori hæreticorum ſanatio, quàm energumenæ eſſet antiquior, mandat ab ijs proferri Calvini inſtitutiones, cum aliquot ſectæ ejus libris, & dæmoni obijci, quos ille contrà quàm audacter expectârant, mirificè gratos, & jucundos teſtari, excipere, diſſvaviari, receptos verò ab Rectore, & inclusâ latenter S. Ignatij effigie, denuò porrectos, furendo, ululandóque refugere, coactúſque fateri, quid in ijs timeret: *quam tu*, inquit, *ijs injeciſti S. Ignatij imaginem:* quod ab hoſte promptum ità confudit hæreticos, ut eorum unus, invidiæ impotens, *bellè vobis papiſtis*, ait, *cum diabolo convenit, & eum, ex pacto, circumducitis quò lubet:* movit ſtolida, & væcors interpretatio, cujuſdam ex Patribus, ardorem, palámque compel-

pellans hæreticum: *agite*, inquit, *conditionem æquam fero, precabor DEUM, ut, ſi, quam profitemini, doctrina vera eſt, in me tranſeat hic dæmon, & pro ſua rabie cruciet; ſin è contrario, vera eſt certáque Catholica, idem ſubeat in vos, veri hoſtis, & vel una hora vos torqueat.* Excepta conditio, meticuloſo univerſorum ſilentio, & ab eorum nemine admiſſa. Tantùm ab ijs Rectori ſupplicatum enixè, ſi quid ipſe valeret ad liberandam infelicem, nè id illi negaret. Promittit Rector ſe facturum, atque in eam rem jejunium tridui, largitionem in pauperes, flagellationes, & alia pietatis officia Collegio indicit. Patre ſubinde uno arreptitiam reviſente, ad cujus aſpectum efferari ſemper dæmon, & furere; contrà, hæreticos adeuntes, urbaniter álacritérque accipere, nominaréque illos caros, & amicos; ſub hoc porrò temporis, quædam vi & ultrò locutus eſt dæmon, minimè omittenda: 1. Nempe Ieſuitis Oſtrogienſibus nullos ſibi eſſe inimiciores, ſéque id agere, ut eſſent alijs exoſi, ad eorum labores ſuo fructu privandos. 2. Dein ſemel ab ſe tentatum, ignem Collegio ſubdere, cœpiſſéque jam famulorum ſtationem corripere, ſed reſtinctum priùs, quàm poſſet illum occultare. 3. Tentâſſe pariter, Patrum conclavia intrare, facturum quicquid valuiſſet mali, ſed illinc à Matre Virgine, & Ignatio repulſum. Venerat condictus celebri exorciſmo dies, Virginis purgationi ſacer, locus Societatis templum, hæreticis diu fruſtrà nitentibus, ut domi eorum privatim haberetur: verùm ſectæ illorum, debebatur hic in publicum pudor, & novum Catholicæ fidei, poteſtatis ſummæ adversùs dæmones, trophæum. Vincta mulier, multorum manibus in templum in-

inducitur, ſtatuitúrque ante aram B. Virginis, & S. Ignatij memoriæ poſitam, ubi rugitu horrifico populum, qui confertiſſimus ad ſpectaculum aderat conſternavit. Vibrandis in hoſtem exorciſmis, præmiſit Rector brevem ad omnes allocutionem, quâ illis acerbum ob peccata dolorem commoveret, indè fletus omnium communis, pijque affectus, diverſis multorum vocibus expreſſi. Compulſus dæmon effari, quis eſſet? cur eam fœminam occupâſſet? diúque reſtitans, Ruthenum tandem ſe eſſe reſpondit, ab Ruthena ſaga in id corpus immiſſum, veneficio incantati fili, quo ſertum floreum ligabatur, de more gentis à fœmina, capiti ornando impoſitum. Adactus iterum efferre, cujus eſſet præcipuè poſt DEVM virtute pellendus? multa fremens ac frendens, denique Mariam & Ignatium contemptim nominavit. Quare horas duas, exorciſmis ardenter incumbitur coram S. Ignatij tabula, & cum Beatiſſima Parente Virgine in opem vocatur; cui nè qua fieret alicujus flagitio mora, impetrandam gratiam inhibente, iteratò populus admonetur de peccatorum venia ſeriò petenda, iterandisque pro miſerabili fœmina precibus. Quod factum à populo contentis vocibus cùm eſſet, correptam violento impetu ex retinentium manibus, dæmon ſolo allidit, ac velut mortuam, ſed penitus liberatam, & ſanám reliquit. Paulò pòſt enim à circumſtantibus erecta, ante Auguſtiſſimum Sacramentum perducitur, ubi cum univerſo populo præ gaudio, lacrymans, ejurato Calvino, Catholicæ fidei nomen reſtituit.

II. JOanna Clara, ætatis annorum ſex & quin-
22. quaginta, Majoricæ vidua, poſt acerrimos oculorum dolores, alterum amiſit, cui reparan-

do, dum medicorum adlaborant artes, paulatim alter extinguitur, ità ut noſtrum in templum ſe conferens, excæcaretur priùs, quàm ad templi fores perveniret, domúmque reditura, viæ duce egeret. Quo die Sacerdos è Societate, illius frater, conſolandi gratiâ, afflictam viſens, de S. Ignatij oſſibus ſchidacem, ejúsque ſubſcriptum Epiſtolæ nomen ad eam retulit; juſſáque tum ab ijs, qui aderant, tum ab ipſa, ter Oratione Dominicâ recitari, ter Deiparæ Salutatione, cæcis oculis reliquias admovit, quibus tanquam roſis, ut quidem ipſa ſentiebat, recentibus, mirificè recreata, & ſenſu doloris deinceps caruit, & cœpit oculis jam uti, pòſt verò precum earundem, & reliquiarum, iteratâ applicatione, facultatem videndi adeò integram recepit, ut ſi nunquam oculis laborâſſet.

III. 23. EX tribus Luſitanis, Romam unà profectis, Genuæ primus, Romæ alter, ùt primùm appulit, obiêre: tertius Paulus Carvallius adjutor, jam quatriduum febriens, Senis ſubſiſtere cogitur, ad mortem, niſi S. Ignatius adfuiſſet, parandam potiùs, quàm recuperandam ſanitatem: enimverò febris vehementer anhela, præfocati cordis anguſtijs, malignitatem exeruit, & intendente ſe ſub noctem malo, lethalibus ſignis ſpem ſanationis medicis abſtulit, noſtris neceſſitatem injecit admonendi fratris, ut ad mortem vicinam in procinctu ſtaret. Verùm, is interea quærit S. Ignatij, num quòd domi eſſet, Chirographum. Allatum, lecto ſe attollens, magnâ veneratione ſæpiù oſculatur; fronti, & pectori imponit, tum ad eum, qui id attulerat: *ſanus ſum,* inquit, *& vitæ ſecurus, non vult P. Ignatius ſuum hunc filium nunc mori.* Cui ille occaſionem commo-

modè hanc vertens, ad ſignificandum illi propinquum diſceſſum: *at ſi te*, inquit, *Pater Ignatius in cœlo ſecum eſſe velit*, (quod abeſſe videtur propiùs) *an non libenter iturus ſis? tibi dico*, ait, *me ab eo ſanandum, nam ſi cæcam curavit fæminam, quòd uni è noſtris ſoror eſſet, mihi filio ſuo vitam, ſcilicet non ſervabit?* hac novâ confiſus argumentandi formâ, cordi chirographum apprimit, præſentiſſimum ſtatim morbi ſui antidotum; nam cùm antè ab cibo abhorreſceret, cœnam jucundè, & appetens ſumpſit, noctem ſolidam quievit, ac poſtridie valuit.

IV. 24. MAjoricæ, crudeli chiragrâ Spes Caſtillia tenebatur, huic ad cruciatus aſſiduos, qui ægram interquieſcere non ſinebant, accedebat ſua quot menſibus doloris intenſio, tam interdum acuta, ut defectionem animi pateretur. jámque alterâ manu captâ, ejus uſum omnem amiſerat. Ad hæc ulcus pectori adnatum, carcinodem chirurgis, & medicis minabatur, qui demum a curatione idcirco deſtiterant, quòd & inutilem, & malo pejorem adverterant. Quare humani jam inops remedij, interceſſorem apud DEVM S. Ignatium adhibet, ſéque illi ex animo committit, ſpondens, ſi per eum ſanaretur, novendiali ſe precatione veneraturam ipſius altare. Aderat tertius à promiſſo dies Auguſti, anno 1601. cùm ſe chiragræ, ulcerisque expertem, ac perſanatam mirata eſt.

V. 25. CHij Theodora, ſeptem circiter annorum, græca, boæ papulis ſic deformata eſt, ut ei lævus efflueret oculus, unáque expectatio omnis remedij, advenerant illuc recentes nuncij, de S. Ignatio inter Sanctos adlecto, isque Sancti honor publicis lætitijs colebatur. Hic defor-

mi-

mitatem filiolæ iniquiſſimè ferens mater, ſpem animo cepit, novi hujus Sancti meritis emendatum iri. pergit in Societatis templum, orat magno affectu, petit à Patribus pauxillum goſſipij, quo foret tacta S. Ignatij tabula, domum redux, familiam convocat, jubet votis communibus ſecum poſcere, quod expetebatur, excæcato filiæ oculo goſſipium imponit, promittens S. Ignatio cereum, feſtique ipſius annuam celebrationem. Poſt quæ amoto goſſipio, en cernit oculum reſtitutum, & nihilo quàm antè fuerat minùs vegetum, & vivacem, auditque filiolam conquerentem, quòd ſibi tamdiu obſcuro tegmine preſſiſſet oculum, & prohibuiſſet à videndo: nempe cæcitatem, ùt poterat, ſic pueriliter explicabat.

VI. 26. HAbent animi, ùt & corpora, ægritudines ſuas, cæcutiunt, obmuteſcunt, ſurdeſcunt, febriunt, & interclusis facultatum muneribus, jacent immobiles, prout ultrò ſe vitijs & perturbationibus varijs mancipant: atque haud paulò glorioſiùs eſt, & prodigij mirabilioris, revocare illos ad ſanum bonúmque habitum, quàm humores corporum diſſonos, nativo concentui reddere, & membra perdita inſtaurare. prorſus in hac parte admiranda omnino, & patravit Ignatius, & pergit etiam nunc patrare. Erat Romæ in obſequio Vrſinorum miles, qui ex tibia confracta jacens, ſoſpitatorē optavit Ignatium; ejus ergo ſubſcriptum epiſtolæ nomen, affectæ parti vix applicuerat, & ecce vi pharmaci, quà minùs putaverat, ſed quà graviùs dolebat, ictus eſt. Cœpit enim obortis, magnâ copiâ, lacrymis (à quo erat alieniſſimus) præterita ſcelera deteſtari, Deóque ſupplicare, non jam commi-

nutæ

nutæ tibiæ oſſa committeret, ſed vitæ impoſterùm erectæ, greſſus ad ſalutem rectà dirigeret. Gandiæ anno 1602. flagitioſiſſimam fæminam adeò ſorbebat inveterata peccandi rabies, ut nè volens quidem poſſe videretur ab impuro divelli amaſio. Hæc S. Ignatij effigiem ad lectum appendere monita, repentè ſic immutata eſt, ut exinde impurum exhorruerit criminis ſocium, nec ejus conſpectum ferre deinceps potuerit. Ibidem alteri, qui non erat integrè confeſſus lethalia ſcelera, quinque in mentem revocavit, quæ ſuâ gravi omiſerat culpâ. Quadam etiam Italiæ in urbe, ubi multi ex noſtris dant literis operam, ſi quem mannæ nauſea vertiſſet ad repetenda Aegypti allia, moris fuit, ex S. Ignatij reliquijs ejus pectori apponere, ad ſtabiliendum vacillans propoſitum, quo ſalubri tactu, revaleſcebat vocationis primæ vigor, & cœpto itinere pergebant. Quo in genere planè ſingularis, fuit laici adjutoris correctio; Alfonſus Vela dicebatur; degebat in Collegio Baëzano; in deſertionem ità impudenter pervicaciam obſtinârat, ut inſanire magis ac furere, quàm ſolicitari à dæmone videretur: deſertionis illecebra, quàm craſſo capiti ſublimem doloſus hoſtis obijciebat; cupiditas erat, multas quotidie horas precationi tribuendi, ex qua illud facilè ſequebatur, ut domeſticæ operæ, quidquid inſumeret temporis, jacturam arbitratus, vel exilis meriti laborem, impatientiſſimè id obiret; ſuo ergo unius uſus conſilio, & fallaci ſerpentis deceptus ſibilo, prò afflatu divini Spiritûs. S. Franciſci Ordine reformato, Societatem mutare conſtituit, in idque animum uſque adeò fixit, ut rationes, non dicam expendere, ſed nè auditu quidem vellet ad-

mitt

mittere, quibus illum periti divinorum, & amiciſſimi, ad artes dæmonis introſpiciendas inducebant, dæmoni ſcilicet, ſi excuſſum ex Societate, in qua locatus à DEO fuerat, ſemel in alium Ordinem, fucatæ quietis illicio traxiſſet, non defuturas alias, quibus illinc item eum everteret plauſibiles ſtrophas. Scribit ad Præpoſitum Generalem animi tædia in Societate, novóſque ad alia impulſus: ſibi ratum eſſe ac deliberatum, tranſire in Ordinem, in quo mens divinis vacatret tranquilliùs; proin ſibi facultas concederetur abeundi. Sub hæc neque regulas videre, nec vitam legere ſancti Fundatoris, ſed exterminare cubiculo utraque, & eorum loco in lectitandis B. Franciſci annalibus totus eſſe; audito quin etiam S. Ignatij nomine, ſubſultare illi ſtomachus, & moleſtè ferre. Illas porrò tot diei horas, ùt pronum illi erat, tantum abeſt orando inſumeret, ut nec matutinæ meditationi ſtatutum tempus cum alijs daret. Quare illum Rector, qui cum externis tunc confabulantem animadverterat, ex eo pĕtijt, cur ipſe, qui ſtudio prolixiùs cæteris orandi, dimitti volebat è Societate, nè tantùm quidem, quantùm cæteri oraret? quo ille monito indignatus, retruſit in cubiculum ſeſe, & projectâ veſte, cannabinam induit, ſiſténsqne ſe Rectori, ait, ex quo Romam ſcripſiſſet ſupputatis diebus, non ambigere ſeſe, quin ſibi facultas abeundi jam eſſet expedita, & hæſurum ſe quidem in Collegio, dum eſſet perlata; verùm haud aliâ conditione, quàm ſervorum. quæ tandem hominis intemperiæ potiùs, quàm tentationes, Patres, qui aderant, illius miſeratione commoverunt; inter quos fuit, cui validiſſima ad figendam inſtabilitatem pondera

ex-

expendenti,ſuccurrit animus,curandum S. Ignatio illum committere. Igitur velut phreneticum, & medicis ac remedijs dementer iratum,S. Ignatio commendat. tum rogat miſerum, nè gravetur ſaltèm nomine gratiarum, *Pater* & *Ave* quotidie in ejus honorem recitare; quod etſi perleve, non levi tamen negotio ex eo obtinet, nec mente meliori, quàm ad flagitantis importunas preces ab ſe amovendas. Recitandi promiſſo ſatisfacit illo ipſo die, ſed ità contemptim, ut eſſet pœnâ, quàm gratiâ dignior. Emolliri ſe tamen illico miratur, & protervum illud ac inſolens obſtinatiſſimæ levitatis remittere: cui mutationis initio plurimùm iratus, precum vice, quas iterare debuerat, ſibi, ac precibus, quas recitaverat, indignatur, tentátque omnimodo retundere motus illos, quos videbat ad meliora conſilia tendere. Verùm quantumvis, & ſecum rixatus, & cum DEO luctatus, nunquam potuit animum ſedare, nec avertere à Societate, quâ ſe magis ac magis affici dolebat,ferebátque adeò impotenter, ut nocturnæ quietis momentum capere non poſſet. Surgens itaque in hortum proſilit, ad laxandum ſub dio pectus jactatione inconditâ, & clamoribus inſanis, cùm ecce tibi lucis pulcherrimæ circumfuſus ſplendor, medium illi Ignatium exhibet, ſic ut poſſet illum manu contingere. Viſi hujus ſubitâ ſpecie confuſus, jámque alius à primo. *Hem*, ait, *Pater ſanctiſſime, itáne? & pro recitato ſemel Pater & Ave, tantum mihi abs te gratiæ ac boni?* ad quæ Ignatius: *fili mi*, intulit,*parvo contentus ſum*; & ſereno intuitu, miréque benevolo dignatus, videri deſijt: atque hinc Alfonſus humi provolutus gaudens, & lacrymans noctis reliquum exigit. Manè

nè advolat ad Rectorem, poſtulationes damnat ſtultas & fatuas, quibus tam protervè Societatem fatigâſſet, quas deinde pœnis ultroneis gravibus eluere ſategit. quoties verò impoſterùm, objecta ſpecies, & S. Ignatij verba in mentem redirent, toties in lacrymas ſolvebatur.

VII. IOanni Parentio Mutinenſi, annorum duo-
27. decim, puero, cruentæ excreationis labor, tabidæ febris, & medicaminum diuturnus, biduum vitæ reliquerant, ut quidem medici divinabant, credebatúrque quantocyus animam acturus; cùm à Patruo ſuo Societatis Sacerdote inviſitur, docetúrque votum Ignatio, ad ſervandam vitam nuncupare. Ille, *promitto*, inquit, *Beate Ignati, ſi per te incolumis evaſero, & DEO placuerit mentem religioſæ vitæ mihi inijcere, me Societatem initurum. Interea Romam ad ſepulchrum tuum, beneficij monumentum ex argento miſſurum.* Verborum hic fuit, & mali finis, moritur febris, redit corpori vigor, ſurgit paulò pòſt, cum ſodalibus pueris luſurus. Eidem, cùm triennio pòſt cœnanti, ſpina faucibus transverſa intercluderet animam, mater intuens ſingultantem, remedio, quo nullum habebat præſentiùs, ſuccurrit: fauces ſignat reliquijs S. Ignatij; adoleſcens mente Ignatium invocat, móxque geſtiens exclamat: *Mater, ſpinam S. Ignatius, & periculum abſtulit*, & abſtulerat reverâ; nec enim aut illam ejecerat, aut deglutierat juvenis, reperiri tamen, diligenter quæſita, non potuit.

VIII. CAmpi Gajani, ruſtica puella, in agro
28. Mutinenſi, primùm phrenitide, pòſt mente quoque omnino capta eſt: atque ubi furor eam invaderet, egebat cuſtodiâ diligenti, nè ma-

manus aut ſibi, aut alijs inferret. Hujus vicem dolens Mutinenſis Matrona, uſáque prudenter intervallo, quo mali acceſſus reſederat, hortatur, ut ſemel quotidie oratione Chriſti, & Virginis Salutatione S. Ignatij merita veneretur, ſéque ad hoc præſtandum, quamdiu viveret, voto apud DEVM obſtringat: vovet illa, ſeu mater potiùs præſtituram ſeu votum pro illa ſuſcipit: demùm à matrona reliquijs S. Ignatij ſignata, ità convaleſcit, ut nihil exinde phreneſeos, aut emotæ mentis prætulerit.

IX. 29. GAſpar Mareſcanius, Cantazari pauperum patronus, duobus filijs tutelarium civitatis indiderat nomina: Fortunati, & Vitaliani; tertio, ſi hunc ſuſciperet, nomen ſervabat Irenæi, inter Vrbis præſides tertij. Cùm autem uxore partui vicinâ, è noſtris adjutor fortè domum intrâſſet, illa tertium hunc partum ei plurimùm commendavit, ut felicem à DEO impetraret. Frater preces modeſtè pollicitus, ſignificavit S. Ignatium in fortunandis partubus eſſe mirabilem, illum invocaret, ſponderétque ſe, ſi foret maſculus, Ignatij nomine dicturum, niſi quid ſecùs forſitan decreviſſet. Promittit, paritque feliciter, & ex promiſſi fide infantem vocat Ignatium, Pater flocci pendens promiſſum conjugis, appellat Irenæum; lis inter eos longa & pertinax, iſto pietati pugnante erga Præſidem urbis ſanctum, illa promiſſæ in S. Ignatium fidei, neutro mutuis precibus, aut rationibus, invicem concedente, ac nè conveniente quidem in unam gemini nominis impoſitionem; cùm in ea uterque primo loco Sanctum ſuum vellet nominari. Tandem igitur ad hoc devenitur, jocóne, an majore inſtinctu dubium; infans ipſe litem deci-

deciderer. Quare ad eum Pater, *nunc demum fili mi! dicito, ait, qui velis vocari?* nondum verba conari puſio cœperat, nec cœpit, niſi poſt aliquot menſes, mox tamen Patri diſtinctè reſpondit: *Ignatius*; ità litem pro matre, & S. Ignatio diremit.

X. 50. FErdinandum Pratellum de Mendoza, Marchionatûs Lombajenſis Adminiſtratorem, Ducis Gandiæ quædam negotia Valliſſoletum evocârant anno 1603. illic peſtilens febris eum lecto affigit, quam fore lethalem archiatri ex eo ſtatim augurantur, quòd purgatione jam triplici nihil remitteret, & ei domandæ fracta viribus natura par non eſſet. Sacro erat viatico & oleo munitus, jámque triduum cibi expers, ſtupidus & ſemimortuus jacebat, cùm ad eum defertur S. Ignatij imago, vitæne exorandæ, an ad mortem parandæ, haud ſcio, certum ejus aſpectu, quicquid ſupererat animæ in precem collegiſſe, quâ ingenti affectu ſanitatem ab eo petijt, & ejus illico pignus tulit. nam placidiſſimo captus ſomno, poſt horas aliquot cibum ſumpſit, conſanuitque tam integrè ac robuſtè, ut poſt quintum diem, iter repeteret, & ſævâ hyeme, per montes, Valliſſoleto Valentiam, novem dierum ſpatio perveniret.

DECAS IV.

I. 31. IOannam Pignateilliam, Ducem terræ novæ, Caroli Aragonæ, Ducis Caſtrivetrani viduam, cruciabat periculoſus mamillæ tumor, exibat jam menſium quatuor exquiſita, ſed inanis, & caſſa curatio, nec detumeſcebat, nec molliebatur, & eò increverat, ut ad quemlibet mo-

tum diſcerpi ſibi viſcera crederet. Humani ergo inops præſidij, divinum ab ſancto Ignatio requirit; ejus à matre Hieronyma Columna effigiem accipit, ejus auxilium flagitat, & ecce illo ipſo, quo id egerat die, mamillæ tumor, durities, dolor, penitus evaneſcunt.

II. VIncentio Callo, tormentorum muralium
32. Melitæ libratori, filia erat circiter novennis. Huic menſe integro ludos in ſomnis faciebant miri promiſſores, magnáſque illi ſpondebant divitias. Quod illa poſtridie narrabat parentibus, & promittentium habitum, ac lineamenta ſeorſum ſingulorum (erant enim ijdem perpetuò) deſcribebat: cœpêre exinde poſt illum menſem, interdiu quoque ab ea videri, unus primùm, pòſt duo, dein multi ſimul, & in ijs etiam fæminæ, quos probè illos eſſe meminerat, qui ſibi toties in ſomnis adſtiterant, & ſuo quisque nomine notabantur Ioannis, Bernardi, & ſimilium, ijs item, quibus anteà, promiſſis, lactabant ſimplicem, fore illam, ſi modò annueret, Melitæ totius ditiſſimam, provehendam in ſummos honores ejus familiam, habere ſe deſertis in templis auri copiam & gemmarum, hæc illi ab ſe omnia ſervari. Præter Spem (erat puellæ id nomen) domi hos hoſpites videbat, audiebátque nemo: quanquam ſe nimiùm apertè, adeſſe in-dicabant, allatis puellæ munuſculis, quà pecuniarum, quà fructuum, & iſtiusmodi alijs, quibus admittendis, vel adeuntium acceſſui, principio cautior, verita, nè deciperetur, paulatim denique aſſvevit; & ſecuram præſtabant, cùm dicerent, quod ab ſe metueret, nihil eſſe, ſe quoq; ùt ipſa, DEI opus à DEO conditos, penès ſe theſauros ſubterraneos eſſe, in templis S. Catharinæ

de

deTurba, S.Sophiæ, & S.Andreæ; id confectũ iri perfacilè, ſi eorum in altero, gallina mactaretur alba, in alterum mel importaretur, in tertium piſcis. Pergebántque nefarij lemures conſpici, blandiri, afferre munera, etiam ſemel ficus menſe Ianuario recéntes, imò ſæpius ruri menſam inſtruebant, accumbebant, cibis coràm, velut ſenſim abſumptis, haud ſecùs, ac ipſa, edere videbantur. poſtremò etiam ortam in ejus capite vomicam, malagmate ſanârunt. Tenuitque biennium ſceleſta fabula, patre, quòd filiæ nihil indè damni accideret, pro re jocoſa id habente perperam. Nam, ut ſibi quoque ſpectabiles fierent, cupivit, ac per filiam petijt, ſed triſtem repulſam ab ijs tulit. non poſſe quidem tunc ab eo videri, fortaſſis tamen ſub mortem videndos. Erat puellæ domi Clericus frater, qui Sacerdoti ad aram quotidie miniſtrabat, ex tota familia hunc unum ferre non poterant, ubicunque is ſuperveniſſet fabulantibus cum puella, impuri ora diſtorquebant, & ſannis deformibus ſpernebant. Quibus indicijs, & quòd puella jam adoleſcebat, ſuſpecta patri deinceps hæc amicitia eſſe cœpit, incertúſque, an eſſent homines, qui videri nollent, an dæmones, qui vellent aſpici, quicumque ij forent, ſtatuit domo abigere, primóſque ab arte, quam profitebatur, ducens exorciſmos, catapultam multis glandibus egregiè armat, tum filiam jubet, cùm primùm redirent, & cum ea in horto, ſub arbore, ut conſveverant, ſederent, condictum ſibi ſignum dare. Adſunt de more, ſed irati, vultuoſi, ac multùm queruli de infenſo parentis animo, in tam beneficos & amantes, clavémque tendendæ catapultæ, quam ſuffurati fuerant, oſtendunt.

Ex

Ex quo tandem pater liquido cognovit eſſe hos ſpiritus, réque Sacerdoti, utcunque indicatâ, domum ab eo exorciſmis, ſacriſque precibus ex. piandam curavit. Quod is dum obiret, inclamantes ſe lamentabiliter dæmones audiebat puella, *heu! Spes heu!* cernebátque cum impetu in ſupremam ædium partem procurrere, indè in hortum ſe dare præcipites. Ibat jam annus 1603. & Zurriccum in pagum, ubi hæc gerebantur, miſſus venit ex noſtris Sacerdos, ad conciones majoris jejunij; huic puellæ parens, totam ab ovo retexit hiſtoriam, & moleſtiſſimam exponit filiæ, domúsque infeſtationem. Cui noſter ante omnia auctor eſt, ſacrâ confeſſione tum animum purget, tum præcipuè filia, quæ jam ætatis agebat undecimum. Huic verò deinde S. Ignatij effigie traditâ, ſeriò præcipit, eam lemuribus, ubi comparerent, confeſtim exhiberet, juberétque illos faceſſere, nihil ſecum illis in perpetuum eſſe velle, Fecit animosè quod imperabatur; maligni ſpiritus ad primum imaginis conſpectum, horrendum fremere, ac vociferari, dira omnia jactare, imprecariq́ue Ieſuitis, & pejores diabolo dicere, fugâ demum ſe tenebris condere, auſi tamen poſt paulum reditum tentare, longè alij videri voluerunt, nempe humanam exuti larvam, monſtroſâ ſpecie, cornutis frontibus, ignem ore proflantes, quos illa denuo S. Ignatij ſubitò prolatâ effigie, ſic ab ſe abegit, ut nunquam ſe illi, quamdiu vixit, ſpectandos dederint. Verùm formis eorum immanibus, quaſi ſiderata, menſem unum infirma jacuit, ipſáque familia multis deinceps calamitatibus id peccatum luit.

III. SVb annum 1628 Graſſio cuidam, annorum
33. tredecim puero, contractis, obduratiſque crurum nervis, carne ac ſuris oſſium tenus exſiccatis, etiam pedes transverſum in globum obtuſi ſunt, ità uſu eorum captus, genibus ſolis, & manibus repebat, ſuas ponè trahens inutiles tibias; ſic miſerabiliter affectus, Monachium in Noricis, ex pago ſuo vicino perductus eſt, illic egit ſex menſes mendicans, dum ejus miſertus, neſcio quis, narravit aliqua, non pridem ab S. Ignatio mirabiliter edita, ſvaſit, ad eum confugeret, exſpectationem movit ſanitatis ab eo exorandę, aurem præbet monenti, ac ſtudium mendicus, maximè poſt quoddam de eo læti ſomnij omen, vovet ſe ſpatio hebdomadarum trium, quotidie altare S. Ignatij, noſtro in templo, aditurum, & recitaturum illic roſarium B. Virginis, incipitq; ſtatim quod voverat exequi. Trahi ſe curat ad templi fores, indè manibus nitens, adreptat ad Sancti altare, inſtaurat votum, quod nuncupaverat, confitetur, ſacræ menſæ accumbit, precatorium roſarium piè orans exſolvit, & ſentit interea revaleſcere ſibi crura, diſtendi nervos, redire & evolvi pedes. Experturus itaque an poſſet conſiſtere, orantis ibidem fæminæ, ut aſſurgeret, manum rogat, ſed eo ſubſidio, jam tum ſanus, minimè indigebat, conſtitit firmus, ſecurè ac liberè ambulavit, DEVM laudans, & agens S. Ignatio gratias, magno populi ſpectatoris, & teſtis concentu & applauſu.

IV. TRiennio pòſt, ibidem aliud editum, non
34. minùs illuſtre præcedenti. Erat Anna VVolffseberin annos novem, & decem nata, pede altero planè inutili, & in oppiduli ſui noſocomio utcunq; victitabat, huic S. Ignatius IESV no-

nomen manu alterâ geſtans, alterâ verò librum, Sacerdotis ornatu adſtitit: hunc enim fuiſſe, viſum referens intellexit, cùm antè, quis eſſet Ignatius nunquam ſciſſet. Vnde optimè conjecit, non eſſe inaniter, hanc ſibi objectam ſpeciem, nec tantùm ſpectaculi gratiâ, ſed offerendæ potiùs ſanitatis; ad eam petendam ſupplicem animum convertit, promiſitque ſe ad ejus altare formam cerei pedis appenſuram, & Sacrum ſemel curaturam. Sed enim miſellæ, cùm vix mendicato victum in diem colligeret, voti fidem per menſes aliquot non licuit liberare, præterquam quòd diſtabat Monachio milliaribus aliquot, nec valebat ſe illò conferre, nec præſtò aderat à quo duceretur; aliquando tamen ſibi ipſa vim faciens, tentare iter aggreditur, trahitque ſe ingenti labore, piæ comitis brachio ſubnixa, donec ulterius non valens, in publicam viam ſe abijcit; unde illam caſu præteriens ruſticus, ſublatam in carrum, Monachium vehit, & præ templi noſtri foribus deponit. Ingreſſa tunc quidem, ſat habuit, ſe Sancto ſiſtere, & aliquid olei, quod ei ardebat in lampade, petere, quo mortuum pedem inungeret Die poſtero reverſa, ritéque confeſſa, rei ſacræ adeſt, ſub cujus exitum, probare placuit, num ſuus pedi uſus redijſſet, duarum igitur, quæ ſimul aderant, manibus in pedes erecta, uſque adeò valuit, ut omiſſo ſubalari fulcro, ad ſacram Euchariſtiam proceſſerit ſola, ſuúmque ſe, bellè ac integrè ſana, in pagum retulerit.

V. REgebat Panormi Collegium, anno 1574.
35. Paulus Achilles, magnis vir dotibus & ſanctimoniâ, iſque tum per ſe eximiè, tum per ſuos, converſioni animarum magnis progreſſi-

bus incumbebat. Hæc damna rei ſuæ inferri pati non potuit DEI animarúmque hoſtis, vindictam adornavit, quâ nullâ poterat deteſtabilior. Sagas quatuor meretrices inſtigat, ut ſe concordi nequitiâ, ſuo quæque ab dæmone, intrà Collegium importandas curent, omnésque flagitiorum artes expediant ad labefactandum alicujus pudorem. Noctc igitur quadam, in Collegij aream ſimul inferuntur, indè in ſummos gradus, quâ porticuum aditus ad cubicula inducit. Illic ocultâ vi defiguntur, repellente magno impetu infames furias, quoties progredi conarentur, exſtimulabant illæ pegaſos ſuos amenti rabie, videbantúrque illi ad perfringenda obſtacula conniti, verùm, ùt olim prophetam Balaamum, ſua docuit aſina; ſic ſceleroſas veneficas, vectores ſui capri docuerunt, majori ſe potentiâ retrò agi, quam nec ungue transverſo valerent tranſilire; ſi vel una quæque ſexcentis dæmonibus potentiſſimis inſideret. Ità deriſi ſpretique parcdri, ſuas in proſtibula amicas reportârunt. Sed earum unam, ùt formâ, ſic turpitudine & impudentiâ cæteris præcellentem, indignatio inceſſit tentati fruſtra apud nos facinoris, cui nullum alibi impedimentum ejusmodi obſtitiſſet: integratura nefarium crimen, ſacrilegis apud noſtros confeſſionibus, molitur cum ijs falsâ pietate, amicitias in ſcelus faciles, ut cùm denuo in Collegium referretur, clandeſtinum illic receptorem in promptu offenderet. Verùm, nè hac quidem viâ quicquam egit: quamobrem eandem iterum aleam quatuor furiæ repetunt, revehuntúrque in Collegium ab ſuis dæmonibus intempeſtâ nocte, penetraturæ ſe in cubicula, ſi poſſent. Vix intra ſepta pervenerant, cùm S. Igna-

tij occurſu, veluti fulguris, luce terribili ſplendentis, impuriſſimum choragium diſſipatur, nec voce opus, nec manu fuit, ad indicendam fugam dæmonibus: primo Ignatij adſpectu exire præcipitant, & ſuas ſecum aſportant veneficas. Harum poſtea una ad frugem reducta, rem, ùt à me narrata eſt, referebat, confirmabatque dicta minutim eorum recenſione, quæ in Collegij atrio, & ſcalis viderant.

VI. 36. ADmiſſus eſt Hiſpali adjutor laicus in Societatem, ùt verò ſolet bonum abſens quæri ardentiùs, quàm partum ſervari, ſenſim intepuit prima illa in DEVM pietas, ut neceſſe fuerit, juvenem ultra legitimum biennium probare, priusquam votorum nuncupatione adſcriberetur in Ordinem, quâ ille offenſus medicinâ, tanquam injuriâ, retrorſum abijt, ſignificatione minimè obſcurâ, religionis ſolo, quàm leviter hæſiſſet. ſive autem familiarium oculos non ferens, ſeu lucri fame, Indiam petere decrevit, & jam cum Navarcho tranſegerat, expectabátque proximè conſcenſurus; cùm ecce à tergo tranſverberatur pugione, manu, tantum abeſt, inimicâ, ſed ejus, quem nunquam noverat: vultûs enim, & habitûs ſimilitudine, erravit in eo homicida, capitalem falsò hunc eſſe arbitratus, quem repoſitum animo gerebat inimicum. Adeſt extemplò Confeſſarius cum chirurgo, plùs ille neceſſitatis inventurus, quàm hic ſpei: confeſſionis, & viatici ſacris myſterijs procuratur, tum ad medicationem venitur vulneris, cujus ubi locum, & altitudinem exploravit chirurgus, facilè intellexit, nihil ſibi, quod illic ageret, reſtare; nè tamen nihil egiſſe videretur, ùt poſtmodum faſſus eſt, albumen plagæ illitum adſtrinxit, & Sa-

Sacerdotibus animandum ad mortem Chriſtianè obeundam reliquit. Inter hæc infelix nimis gnarus, ferrum longè aliâ vibratum manu, ab ea, quæ vulnus fecerat, totus erat in culpanda ſua, lugendáque volubilitate, cujus præter acerbiſſimùm dolorem, & pœnitudinem, nullum caperet fructum, jam jam moriturus. ſe quidem, ſi vitam, divinæ bonitatis miraculo retineret, jurabat illam DEO & Societati in perpetuùm redditurum. Ad hæc, ſanctum Ignatium, quamvis ſeriùs agnitum, Patrem nihilominus appellans, mira polliceri ſervitutis æternæ obſequia, rediturum ſe domum, mercenarij, ac mancipij titulo, non filij jure, indignum ſe tam dulci nomine; flens, dolens, ſupplicans, noctem illam traduxit, quæ illi ſuprema credebatur. Dedit Sanctus precanti aures propitias, flexúsque miſericordiâ, non vitam modò ſervavit morienti, ſed repentinam contulit ſanitatem; manè de illa mortifera, altéque dorſo infoſſa plaga, nihil comparuit, præter inductam cicatricem, teſtem vulneris perſanati. Hac duplici, animæ & corporis valetudine donatus, ex promiſſi fide, Societatem diuturnis tum precibus, tum ſui experimentis repetitam, tandem obtinuit.

VII. 37. Bartholomæum Conteſtium, Majoricæ Chirurgum, diſcruciabant capitis dolores tam feri, & crudeles, ùt amentis inſtar, volutaretur humi, & rabie percitus videretur: alterum deinde oculum inflammatio urebat tam intolerabili tormento, ut (quod poſtea juratus aſſeruit) Chirurgi ſodalis peritiſſimi operiretur in urbem reditum, ad eum radicitus eruendum, tenebris interim conclavis inter defectiones animi ſe clauſum tenebat, lucem quamlibet tenuem

nuem devitans, quod ſanum etiam oculum ex affecti conſenſu vexaret. Illic, neſcio quis, officioſus conſolator, mœrentem inviſens, ſpem facit levaminis de cœlo, narrat, quantis S Ignatij gloria clareret miraculis, nominatim verò applicitum ſubſcriptionis chirographum, quàm præſens eſſet morborum medicina. Mittit abſque mora, qui enixè rogent, ut ad ſe deferatur; curritur, defertur, & tam præſens ſecum ac ſubitum remedium invehit, ut eo vix in cubiculum illato, omnis planè oculi, & capitis dolor evaneſceret, in lucem prodit jam oculis gratam, cibum ſumit, quem averſabatur priùs. Amoverat à ſe chirographũ, cùm mali prima vis tota denuo repentè ingruit, revocatur de via, qui chirographum referebat, recipitur, adhibetur, morbus omnis difflatur, quas eaſdem vices toto quatriduo toties probavit, quoties ab ſe chirographum abſtulit, donec tandem illud repetentibus Patribus, valetudinis ſecurus, reſtituit.

VIII. 38. HVic ferè geminum evenit in Colomna Correia, item Majoricæ, quoad cruciatus capitis, & alterius oculi, quem ſubinde credebat evulſum ſtirpitus, ſed malo inſuper cæcitas acceſſit, cùm referente aliquo didicit, quòd ante biennium in Conteſtio factum narravimus, impetrato igitur chirographo, adhibitóque ad oculum, cæcitatem unà, omnémque alium dolorem depulit.

IX. 39. ANte hos, Romæ, ijsdem in morbis, virtutem chirographi ſenſerat Olympia Marina, tam immani tormento capitis extra ſe poſita, ut continenda eſſet vinculis, nè ad parietes caput allideret. Hæc item chirographi contactu triplici, ſic perſanata eſt, ut eveſtigiò & febris, quâ detinebatur, & capitis dolor abſcederet.

X. 40. SEd adeò multa ſunt hoc ſolùm chirographo prodigia divinitus edita, ut juſtum volumen poſſint conficere: nam puella cæca Valentiæ, lumen ejus attactu recepit; & quidam ibidem ex miniſtris aulæ primarijs vertiginem diſcuſſit, quæ poſt ſex menſium irritam medicationem, degenerabat in apoplexiam; & Madriti, è Societate Ioannes Rojas, torminibus ſtomachi periclitari de vita ſolitus, illius tactu ſic valuit, ut ad confeſſiones in templum ſtatim deſcenderet; & è noſtris item Martinus Gardius, diuturnū dentium dolorem momento diſſipavit; & Dominus Ioannes de Aquilera, Toleti Carthuſianus, ex nervorum contractione crure altero captus; ac Michaël Gloſius, S. Martini prope Hesdinium, Abbas ex Præmonſtratenſium Ordine, brachiorum & crurum paralyſi, ejusdem remedij mirabilitate ſanitatem adepti ſunt.

DECAS V.

I. 41. VErùm, ut alia taceam, quæ habentur in actis, ad ſanctitatem Ignatij probandam confectis, unum addam exempli, quàm prodigij non minoris. Romæ, Sacerdos è Societate, concionibus & famâ notiſſimus, à nobis diſceſſit, abeundi cauſa ex ijs fuit, quæ perſeverantis conſtantiæ jacturâ puniuntur. Hic anno ſeſqui milleſimo nono, & nonageſimo, altero oculo graviter laborans, tandem illum amiſit; convenit illum, officij gratiâ, adjutor è Societate, qui S. Ignatij admoto chirographo, mira conſveverat patrare: optavit ægrotus hujus quoque beneficij fieri particeps, cæcóque oculo chirographum appreſſit, Sanctum rogans, ut lucem redderet,

ſed

ſed eventu rogantis commerita, non preces ſecuto: poſt amotum chirographum, altero etiam, quem ſanum habebat, oculo, cæcatum ſe comperit, Sancto, arbitror, id volente, ut ea cæcitas excæcati animi collyrium fieret.

II. 42. MIchaël Hokolzerus, in Collegio Sallienſi æditu us, campanariæ turris ex culmine inpræceps ruit, & mirum, tam alto alliſu non fuiſſe ſubitò extinctum, attrito tamen graviter corpore, capite ſaucio, & emortuis ſenſibus, in proximum lectum conijcitur: Chirurgi, ùt caput hiare conſpiciunt tot, ac tam lethalibus fracturis, & ex valido afflicti cerebri recuſſu, convelli hominem ſæpius, plúsque vicies breviſſimo tempore, epilepticis affectibus corripi, vitam illico deſperant. Sacro itaque oleo ungitur, magisq́ue de mortis, quàm vitæ præſidijs illi proſpicitur. Succurrit nihilominus Patri cuidam, ut S. Ignatio illum commendaret, cujus effigie capiti jacentis piè impoſitâ, cum domo univerſa, quæ tanquam morituro, ſuis precibus aderat, eum à S. Ignatio petit, fuitq́ue illicò rata petitio. Redit ſenſuum uſus, monetur Sanctum invocare, interrogatur, num ejus imaginem agnoſcat? *Ego verò,* inquit, *hanc probè agnoſco, ſed aliâ ſpecie, ac multò illuſtriùs illum vidi.* Quonam autem modo, tametſi neſcitur, at ſcitur quamprimùm valuiſſe, nullóque impoſterùm ruinæ illius ſenſu ſolita miniſteria integrâſſe.

III. 43. REffredam Floſiam, Duaci in Belgio natam, morbi diuturnitas vix jam curabilem fecerat: cúmque indormîſſet, duos videt in ſomnis Societatis cultu Sacerdotes, quorum alterum ſatis nôrat, Maximilianum Capellium, quo, dum is viveret, à confeſſionibus uſa erat,

alterum, quis eſſet, ignorabat. Maximilianus accedens propiùs, *vides*, ait, *iſtum, qui mecum huc venit, is eſt Pater Ignatius, proin, ſi quid eſt, quod à DEO velis, illo utere precatore, certóque quidvis impetrabis?* Hic virgo pridem S. Ignatio inprimis addicta, reſpondit ſe tantùm optare temporis, quantùm ad componendum negotium ſat foret, quod alioqui ſe tunc moriente peſſum ibat. Quæ dum diceret, attendebat defixis oculis, ecquid optatis Sanctus annueret. At is placido vultu, & ſilens annuit, manúque bene adprecatus abſceſſit. Excitata Virgo, talique ſomnio mirè læta, multò effuſiùs gaviſa eſt, cùm ſe voti compotem advertit; lecto enim ſurgens, inopino conſpectu familiares territavit, quoad recenſita miraculi ſeriè, cum ijs DEO & S. Ignatio laudes meritas perſolvit: ipſa non modò convaleſcens, ſed primis viribus redonata, domeſticas operas repetijt.

IV. 44. SOlverat navis S. Thomæ, Philippinas verſùs, magno militum, & vectorum numero, inter quos nonnulli è Societate. Poſt duorum & ſexaginta dierũ navigationem, comparet terra, quam arbitrati ſunt nautæ caput Spiritûs ſancti eſſe. Hanc tempus, obortis nebulis perobſcurum, oculis eripit, indè maris torrente in incertum abrepti, deferuntur in locum ſcopulis, præterquam à puppi circumſeptum, ex quibus navis, duabus ijsdem, quà ſe induerat faucibus, nullâ velorum, & venti diſpenſatione, eximi potuit, pertinaci aurâ ſemper in ſcopulos ad certum naufragium repellente. Nox inter hæc ingruens, in anchoris ad metum, in votis ad Deum exigitur, jámque illuxerat, cùm tempeſtatis aucta violentia proximum exitium indicebat. Quare

re datur tormento ſignum ad revocandum navigium, quod plagæ explorandæ causâ dimiſſum fuerat, ut poſſet naufragis ſubſidio eſſe. At hic navis Prætori, Antonio Maldonato Riberæ, cogitatio incidit, ejus in cultum S. Ignatij præclariſſimo ſtudio mirè quadrans, implorandi nimirum illius auxilij, tum ut atrox diſcrimen diſcuteret, tum quantâ eſſet in cœlis gratiâ, palàm incredulis faceret; pridie, ſiquidem de ſanctimonia illius, nondum videlicet Beatis adſcripti, altercatio fuerat, &, quantum ad aliquos, minùs honorifica, quàm deceret. Vt autem conſtaret gratiam, quæ poſtularetur, ejus beneficio deberi, rogavit, ut horis ante meridiem duabus, ventum, quâ valebat apud DEVM poteſtate, mutaret, quo poſſent ijs defuncti ſcopulis, portum tenere incolumes. ſupererant quatuor ad dictam decimam tantùm horæ, quidam è Patribus, temoni, S. Ignatij imaginem appendit, atque illâ omnino, quam Prætor ſtatuerat, decimâ tantùm ventus remiſit, quantùm definitè opus fuit ad explicandam navim ex illis faucibus, implicandam prorſus nautarum judicio, in alios ſcopulos, ſi quavis aliâ venti menſurâ veheretur, ſic ſalvi, læti, & alacres portum brevi tractu optatum attigerunt.

V. 45. TRanſibat Mediolano Philippus Lopeſius VVillanovanus, ubi jurgatus cum quodam ſibi noto, etiam ad manus venit, ac dum colluctantur, detractum ille Philippo pugionem ſub ejus mamilla defigit, inter nonam & octavam coſtam. Increvit vulneri febris ingens, pulsûs durities, & ſudor frigidus cum deliquio ſpirituum, & ægro anhelitu: Chirurgus plagam palmi altitudine metitur, & tam ipſe cum perito ſo-

dali, quàm medicus ex communi examine, non plùs ei vitæ, horis quadraginta reſtare pronunciant. Iam quidem peccata expiārat apud Sacerdotem, quem primùm neceſſitas obtulerat, ſed quod Caſtellanè non ſatis caperet, nè quid reſideret animo ſcrupuli, Sacerdotem accivit è Societate, qui poſtquam audijt confitentem, plurimùm ſvaſit, ut in Patrocinio S. Ignatij vitam deponeret, peterétque ab eo ſervari, ſi è re animæ futurum proſpiceret: morem ſaucius geſſit, vovitque, ſe ad ejus ſepulchrum, ſi ſanus evaderet, donarium ex argento miſſurum. Quibus ità peractis, febris ponit, redit ſpirandi facilitas, vulnus poſtridie, bolidem vix uno digito admittit; quod ſuſpicati medici ex tumore ortum, futuri abſceſsûs prænuntio; nova conſilia diſtulerunt, quoad clarioribus indicijs docerentur. Sed erat hæc conglutinatio, non tumor vulneris, quod intra quartum diem cùm planè coiiſſent, ſeptimo ægrotus lecto ſe expedit, nono iter, quod cœperat, in Belgium repetit.

VI. 46. FVit Stanislao Philippovizio, Varſaviæ Proconſuli, quadrimus filius Hyacinthus, vitæ ex morbis conclamatæ, cujus in momenta mors expectabatur. Auctor fuit matri Sacerdos Canonicus, ferendi puerum in Societatis templum, nuncupandique pro illo ad S. Ignatium voti. Paret piè ſvadenti mater, patre licèt admodum repugnante, quòd moriturum priùs crederet filium, quàm ad templi fores ventum eſſet. Verùm longè ſecus, quàm metuerat, evenit; tulit puerum mater, toto Sacri tempore, coram S. Ignatij effigie, ſuſtinuit brachijs, flens, Sancti ſuffragio commendavit, peractâ re ſacrâ, ſic ſanum deprehendit, ut impoſitus altari, per ſe in pe-

pedes conſiſteret, quod piæ matris acerbas lacrymas gratulatorijs mutavit.

VII. 47. ANnam Barcelloniam ſexagenariam, ea biennium tenuit paralyſis, ut greſſum, niſi miſerè ſe trahens, & fulciente aliquo, non moveret. Huic intervenit apoplecticus affectus, & intercluſo medio corpore, lecto affixit immobilem, ad hæc ſævi dolores partem apoplexiæ ſuperſtitem, ità cruciârant, ut toto octiduo oculos in ſomnum non clauderet. Nihil ergo deinceps humanitus ab hominibus expectantem, adegit neceſſitas, eò fidentiùs ad S. Ignatium confugere, ac invito licèt membrorum ſtupore, obſtinavit animum per ſe illi ſe ſiſtere, confiſa illum haudquaquam paſſurum, ut domum inanis rediret; nec eam ſua perſvaſio fefellit, adminicula ſibi tot adjunxit, ut exiguum illud, quod intererat ſpatij, ab ſuis ædibus in templum noſtrum, duabus horis demum confecerit. Ibi Sancto promittit, novendialem precem, Sacrum unum, cereum anathema, confeſſionem peccatorum, & in ejus Sacello ſacræ Euchariſtiæ ſumptionem. Votum ediderat, & miratur ſe repentè ſanari, reviviſcit, excuſſiſque tot morbis, domum redit absque adminiculo ſola, poſtridie integrè jam valens, templum repetit, liberatura promiſſi fidem.

VIII. 48. ESt Munebrega Hiſpaniæ oppidum, duabus abCalataiude leucis: illic in æde curiali, Valerius Piquerius è Societate, per Quadrageſimam concionatus eſt, anno 1623. cúmque in templi ſacrario animadvertiſſet, S. Ignatij tabulam ſtantis, & calvam mortui alterâ, librum manu alterâ præferentis, rogavit eam in templum transferri, & ad publicam venerationem in

Sa-

Sacello reponi. Quod ſolenni ac frequenti pompâ, die altero Paſchæ peractum eſt, verba fecit ad populum Pater de Sancti laudibus, & miraculis, ejus deprecatione impetratis. Quibus in ejus fiduciam, ex ijs, qui aderant, mulier, accendi ſe ſenſit; erat hæc Hieronymi Ladronij Guevarenſis uxor, Mariæ Gaſconiæ nomine, & crure altero deformiter claudicans, procedere tres paſſus non poterat, niſi aliquo ſuſtentante. Promiſſo igitur ſe S. Ignatio obſtringit, ſi valetudinis optato ſe dignetur bono, extemplò miraculum voce contentâ vulgaturam. Vix precationem votúmque clauſerat, cùm enodari pes, laxari producíque nervi, ipſa conſurgere, ſtaréque in pedes tam firmiter, ùt ſi nunquam ijs fuiſſet affecta. Voce ergo, quantùm poteſt elatâ, mixtis præ gaudio lacrymis, miraculum inclamat, procurritque ad Sacellum feſtina, in quo Sancti effigies locata fuerat, ſtupente populo, quam dudum viderat inceſſu privatam, momento valuiſſe.

IX. 49. NOvitatem rei ſpectabat Maria Patientia, Alfonſi Boëſſij conjunx, & liberalitate permota S. Ignatij, tantulis precibus tanta indulgentis; eâdem, quâ prior, conditione, auſa eſt petere, lævum brachium ſibi reſtitui, ſtupore emortuum, & medicatione chirurgorum, quàm ſuopte malo deterius. Auditur precantis fiducia, ex crepitu oſſium, & pervadente brachium vigore inſolito, ſanari ſe ſenſit, experturáque rem brachij motu, ubi valens, & vividum deprehendit, aſſurgit, & abſque dolore illud circumagens, inclamat & ipſa, ſe ſancti Ignatij invocatione ac miraculo perſanatam.

X. NAec hujus diei beneficentia, hic finem ha-
50. buit. Mariæ Sanctijuſiæ ad cæcitatem nihil deerat, præter exſtinctionem tenuiſſimi luminis, quo ſolùm admota propiùs, tametſi confusè, & quaſi per nebulam cernebat. Sibi hæc etiam integram visûs facultatem à Sancto petijt, ſéque rem ſacram in ejus honorem ſemel curaturam; & exoravit confeſtim quod rogârat. Velut enim quiddam evelli ſibi ex oculis viſum eſt, quos in diverſa repentè conijciens eminus, cominus, probavit eſſe ubique perſpicaces.

DECAS VI.

I. EXcellit tamen in his, Munebregæ divinitus
51. geſtis, Bernardæ Benediddiæ, Philippi Gomeſij uxoris ſanatio. Nam cùm eſſet annorum duorum & triginta, poſtremos octo conflictata fuerat tot malis, ut prodigio haberetur quòd viveret. Brachium ulcere, pulmo tabe, pectus plagâ languebat, ore ſanguinem purulentum mittebat ſæpiùs, cruciatibus ſtomachi acerbiſſimis torquebatur, jámque ſexennio, quicquid cibi ſumpſiſſet, rejectare pòſt paulùm cogebatur: ac demum ſubinde patiebatur animi periculoſa deliquia. Huic erat filius adoleſcens, qui edita illic, quæ dixi, prodigia, quorum & ipſe ſpectator, fuerat, matri referebat, rogans confidenter ac ſupplicans, ut ſe quoque vellet in Beati Sacellum, quocunque tandem modo importari, ubi cùm aliæ uſque adeò facilè fuiſſent morbis expeditæ, multò procliviùs id eſſet adeptura, quæ graviùs alijs, & miſerabiliùs laborabat. Verùm, mulieri deferri ad templũ, quaſi efferri ad tumulum videbatur, ità erat viribus deſtituta, ſed ejus

jus interventu Valerij, à quo imaginem S. Ignatij narravi Sacello illatam, erecta eſt in ſpem remedij, edocta eſt opem ex eo quærere, applicitas ejus ſibi reliquias reverenter excepit, marito ſimul novem Sacra vovente ad S. Altare celebranda, ipsa voluntate, quàm potuit maximâ, ejus apud DEVM merita imploravit. Atque hic illam ſubitus occupat animi defectus, & toto corpore ingens ſudor. poſt quem reſtituta exclamat: *ſalva ſum prorſus, & morbo planè omni ſoluta*; lectóque mox ſurgens, & valida, eo ipſo die, in S. Ignatij Sacellum ſe confert, valetudinis ac vitæ meritas gratias profeſſura.

II. 52. ALiquantò poſt hæc admiranda, in pago, cui Pardo nomen, duodennis puella ex profluvio ſanguinis diem obierat. Flebat mater dolore confixa coram S. Ignatio, flagitans, ut ſuam, hoc etiam in filiæ caſu, potentiam celebraret, nec enim illi operoſiùs futurum, mortuo vitam à DEO obtinere, quàm membrorum officijs capto, reſtitutionem. Horas jam quatuor jacebat mortua, cùm ecce vocem appellantis ſe, mater excipit, *Vivo*, inquit, *mater, ſanctus Ignatius me vitæ reddidit*; ſurgénsque, non modò ſanitate, ſed plenis viribus donata, paulò pòſt ad oves paſcendas redijt.

III. 53. NEque huic uni puellæ mortuæ, vitam S. Ignatius exoravit; Munebregenſis Medici filium, ferè adhuc trimeſtrem, offula ex vino præfocârat, dabátque jam parens de illius funere mandata, ex oppoſito mater ejus vitam ab S. Ignatio repoſcens, infantem oleo linivit, quo lampas in ejus Sacello lucebat, ſtatimque infans, fletu vitam rediſſe teſtatus eſt.

IV. Sed

IV. SEd hæc, geſta duntaxat Munebregæ, extra
54. modum ferantur, ſi velim ſingula perſequi, uno enim tantummodo menſe ſupra centum illic, virtus S. Ignatij patravit miracula. In ijs paralyſi annorum duodecim abſolutus; elingui vocem articulare vix unam valenti, explicata eſt lingua; cæcis quatuor data videndi facultas, & eorum uni labra exedens cancer extinctus; multis brachiorum & crurum ſtupor emortuus, actuoſo ſpiritu animatus; cuidam ex ijs pes putridus, proximéque reſecandus, ad uſum priſtinum reductus. Ferunt nihilominus acta illic juridicè confecta, & ſcriptis indè relata literis, ſanatarum prodigia mentium plura fuiſſe, quàm corporum, hominéſque ſceleratiſſimos, in ipſo aditu Sacelli, ad aſpectum illius imaginis magnopere permotos, dolore ac lacrymis emolliri, nec priùs egredi, quàm confeſſionis veræ piaculo admiſſorum, conſcientiam purgârint. Hæc dum venerabilis fama, vicinis circùm oppidis oſtentaret, vir pius Calatajudenſis, quæ ſpectaverat ipſemet, multa cuidam amico memorabat, ſed is amici credulitatem inurbanè, Sancti debilitatem impiè illudens: *itáne,* ait, *Ignatij miracula Munebregæ? quid poteſt miraculi præſtare tabula?* verſúſque ad aſſerem, qui magnâ mole innitebatur parieti, quaſi ſupplicabundus ſannio; *facere,* inquit, *Munebregæ dicunt miracula tabulam, fac tu hîc item Calataiudæ, ô mea tabula.* Mimum vix egerat, cùm reſiliens è muro, magno impetu aſſer in eum revolvitur, & gravi pondere caput, corpúſque ſacrilegi atterit, condigno ſanè precatione illius miraculo.

V. ISabella Roſellia Barcinone, S. Eliſabethæ
55. monialis, annum agens à ſexageſimo ſepti-

pti-

ptimum, lapſa ex edito, coxendicem fregerat, oſſibus in ſchidia comminutis, anno 1601. hanc carnificinam medicationis per dies quadraginta, ùt cruciatibus, ità & patientiæ merito auxit. Acceſſit tumor cum acutiſſimo dolore, aliáque ſubinde, ac demum amens furor, ex quibus omnibus, ultra paucos dies, non fore in vivis, medici affirmârunt. Tota ergo ad S. Ignatium ab inanibus præſidijs converſa, ſolvit coxendicis faſcias, emplaſtra proijcit, S. Ignatij reliquias, comminutis oſſibus apponit, tertiò *Pater* & *Ave* recitat, ſancti viri implorans ſalutarem manum; póſtque tam brevem precatiunculam, en oſſa committi, & conglutinari, detumeſcere carnes, dilabi dolor, illa miraculum exclamare, veſtes poſcere, ut illico ſurgeret, quod cùm facere vetarent moniales, ut nihil jam obſtare, vetantes doceret, quod priùs ſinè cruciatu non poterat crus, coràm expeditè ac facilè movit. Iuſſo itaque valere lectulo, & ultrò citróque ambulans, parti ſanatæ plus ineſſe vigoris oſtendit, quàm unquam affectæ.

VI. Ioannes Leida Majoricenſis, anno hujus
56. ſæculi quinto, ex febri acuta jacuit tam impotenti ſtomachi nauſeâ, morbique augmento, ut fore lethalis primùm creditus ſit, deinde ſanationis expers, ob neglectam ſanguinis miſſionem, quæ præſcripta ægroto fuerat. Verùm, ùt erat in S. Ignatium mirè pius, auditâ medicorum ſententiâ, ad ſuperioris medici tribunal provocat, ejus præſidium implorat, poſt quæ in ſomnum lapſus, tamdiu placidè quieſcit, dum ingenti ſplendore excitatur, & *Anna Blanca!* inquit, (erat hæc ejus uxor) *vidéſne hanc lucem, & in ea S. Ignatium, qui mihi ſalutem attulit?*

Ac

Ac viſum quidem mulier non vidit, ſed ejus illico fructu gaviſa eſt, ſurgens enim maritus, ſéque, nullo juvante, veſtibus induens, in Societatis templum feſtinavit, gratiarum officio pro vita & valetudine functurus.

VII. 57. MIchaëlem Ludovicum, nobilem germanum, miſerat parens in Lotharingiam, ut Gallicam linguam in aula Ducis condiſceret. At enim juvenis, præter linguam, mores didicit parùm ſanos, inter quos ludendi væcors, & impotens libido, penè illi exitio fuit. Amiſſis enim foliorum ludo, quaſcunque habebat, pecunijs, ſolúſque ſecum jacturam ſuam dolens, verſabat animo, ſi dæmon pro fictis, ùt vulgò facere dicebatur, veros ſibi ac notæ optimæ nummos daret, nullam ſe ab eo conditionem rejecturum. Hæc mente conceperat tantùm, cùm ei extemplo ſe ſiſtit æquævus juvenis, præſtanti gratáque ſpecie, & cultu nobili, cujus tamen, etſi elegantis, multúmque urbani aſpectu, inhorruit, ſuſpicatus, haud falsò hunc eſſe dæmonem; at is ei arridens, & humerum palpans, *homo nihili*, ait, *quid tute hic metuis? tibine adeò inſulſus videor, & ore deformis, ut faſtidio ſim. Age modò, vide ſis tantum argentum an velis?* Familiari hoc affatu factus audacior infelix, *argentum?* inquit, *verùm cujuſmodi? adulterinum, umbratile, meo nobilis ſumptui indecorum? perbonum dico*, ſubinfert dæmon, *ſincerum ac probatum. At ſcin quâ copiâ? quantâ tibi lubitum fuerit. En*, & manus pecuniâ onerans, *vide, examina, utere, ac ſi, qualem tibi ego illam præſto, probaveris, redi, ut de cætero condicamus.* Hac inſtructus pecuniâ, ſodales reviſit, ludo adhuc immerſos, ludum inſtaurat, jacturam reſarcit, quam fecerat, nummis omnes

mnes exhaurit, reditque alacer, quò illum hoſtis opperiebatur, qui obviam miſero procedens, *ſúmne* inquit, *jam verax, an non? nummi ecquid veri ac boni? imò optimi,* ait adoleſcens. *Alterum tantùm utinam habeam: alterum tantùm? dic ſodes, velim, in promptu fuerit,* ſubdit dæmon. *ſed tu mihi viciſſim quid dabis?* Excuſanti egeſtatem in præſens Michaëli, *deeſt tibi,* urget cacodæmon, *aliquid ſanguinis? non potes mihi quatuor ſtillas dare?* prehenſáque ejus lævâ, nullo ſenſu doloris, viſus eſt muſculum brachio eximere, & indè guttas ſanguinis aliquot, putamine glandis, excipere, porrectáque chartâ, & calamo: *ſcribe,* ait, dictátque characteres omnino decem, quorum in hujus miraculi tabulis formam vidi, ſúntque maximam partem græci, ſed nullum, quòd quidem ſignificet vocabulum, componunt. Multò verò plures juſſit altera in carta ſcribere, prioribus ſimiles. *Poſt hoc, tua eſto,* inquit, *hæc chartula,* eámque inſeruit vulneri, ex quo, ſeu duxerat, ſeu viſus erat muſculum ducere, idque momento ità copulavit, ut una ejus appareret cicatrix. Pergénsque porrò. *Vi hujus chartulæ, quæcunque,* ait, *optaveris, à me feres, quodcunque juſſeris, impetratum, & factum putabis, idq; per ſolidos ſeptem annos, quibus expletis, meus futurus es, id enim hac altera in charta, quam penes me ſervo, tuo chirographo promittis. placétne tibi conditio?* ad hæc altùm ſuſpirans inconſultiſſimus juvenis, aſſenſit nihilominus, móxque dæmon ejus ſe oculis abſtulit. Poſtridie tamen, bene matutinus, ad eum revertit, ſuaſitque quarundam precularum, quas conſveverat recitare, deinde morem omitteret, pios quoque ex eo libellos, quibus uſus fuerat, emunxit, *ut poſ-*

ſimus

ſimus, ajens, *frequentiùs invicem, majori conſenſu, & alacriùs agere.* Exin vaferrimus adoleſcenti diu noctúque adeſſe, famulari qualibet ſpecie, quacunque in re voluiſſet, docere illum maxîmè curioſa, ſed nunquam non peſſima, novos ipſi quotidie flagitiorum modos, ac figuras deſcribere. Iámque condicti ſeptennis bona pars fluxerat, attigerátque ætatis vigeſimum, cùm domum à patre revocatur, expectante ab aula filium liberaliter inſtitutum, nec generi ſuo indecorem. At heu! nihil eo turpius, nihil profligatius; pauci menſes tempori deerant, quo ſe dæmoni mancipârat, & quà ejus impulſu, quà deteſtabilis conſcientiæ furijs, ſe ipſe deſperans cœpit abſona quævis, & alieniſſima tentare, ſed ſemper ſceleratiſſima. nam parentem utrumque veneno petijt; igne caſtrum paternum; etſi neutrum DEVS licere dæmoni voluit, à quo ille magicum pulverem ad hoc acceperat, ut nec miſerum ſivit manus ſibi violentas inferre; bis enim in pectus laxatâ catapultâ, ignis ultra fomitem non ivit. Quæ poſtrema hominis rabies, calamitatis execrandæ, quam mente premebat, indicium fecit: ſororibus, ſiquidem furioſo, adſtantibus, nè idem tertiò in ſe nefas tentaret, alteráque earum rogante cum lacrymis, unde illi tam demens, & abominandum conſilium? quive illius aut mœror, aut timor tantus, cui non poſſet niſi morte occurri? brevi fore, reſpondit, quod tunc confectum voluerat, non eſſe penes ſe, ut ſecùs faceret, aut ſecùs viveret. Quibus mater ſummatim acceptis, reſcire ex eo particulatim ſingula voluit, nec ſinè deliquio animi audivit. Sed cùm eſſet Schvvefeldianæ hæreſeos, induxiſſétque in eam filium ejus magis lamentabatur vicem,

quàm

quàm vera remedia requirebat, donec die quodam vidit coràm, illum à dæmone corripi, retortóque in tergum corpore, in glomum revolvi, ut medium rumperet, accurrénsque tunc DEO commendavit: tandem verò coacta religioſis hominibus curandum tradidit, quorum ille faſtidio nauſeam ſimulans, brevi Eiſtadium aufugit, ſceleratiùs, quàm antè, victurus. Verùm, à germano Herbipolenſi Canonico retractus, tutóque vinculis adſtrictus, Molshemium ducitur, committitúrque Societatis Patribus, omni ope juvandus, quam tunc illic S. Ignatius ſe liberaliter impertiri multis prodigijs teſtabatur. Quare hinc cruenta beſtia proſpectans, dolénsque prædam ſibi è faucibus abſtrahi, dici non poteſt, quot minis, quot ludis, quanto terrore, & artibus, eam aſſerere contendit: incurſabat juvenem leoni nigro nunc ſimilis, nunc alijs feris, tanquam in fruſta diſcerpturus; quibus perterritus, & vociferans miſer, in Patrum brachia procurrebat, ac licèt præter illum nemo ſpectra hæc cerneret, quandoque tamen rugitus, ac fremitus dæmonis etiam alios percellebat. Curationis fecit initium totius vitæ confeſſio ſeria, cui apparandæ, præmiſſæ ſunt aliquot ex primis Exercitiorum meditationes: ſed malignus hoſtis, à Patribus, & ijs, quæcunque ſuggererent, tam averſum adoleſcenti animum injecit, ut eorum conſpectum pro ſupplicio odiſſet, ac ſi mentem interdum applicaret meditationi, occinebat in aurem continuò dæmon, nè ſe ijs cogitationibus maceraret. Formâ demum ſylveſtris hominis piloſâ reverſus, perpulit aliud ſyngraphum fingere priori convento geminum, & in obvium locum projjcere, ut eo facilè invento, reſtitu-

tum à dæmone, verum ſyngraphum putaretur, & pacta pro irritis diſſoluta, libérque inpoſterùm dimitteretur à Patribus. Subodoratus dolum famulus, qui perpetuò lateri hærebat, Rectorem monuit, & acri objurgatione, adoleſcentem Rector ità confirmavit, ut confeſſionem denique pararet integrè, ac rite obiret, at quanto ſuo cum ſudore? ad uſque ſubinde intercluſi animi defectum, ob ſimulacra formidabilia, & inſultus feros, quibus illum exagitabat dæmon, ſed iteratis crebrò exorciſmis, aquâ luſtrali, & fervidis ad DEVM precibus, confeſſioni finem, qui optabatur, impoſuit, ex quo mirificè refectus; magnos ſibi animos addi ſenſit ad impugnationes dæmonis frangendas. Indè in Sacello S. Ignatij, imploratóque illius auxilio, execrationes ſacræ inſtituuntur in dæmonem, ut adigeretur inſertum manui detrahere ſyngraphum, & alterum quod ſibi retinuerat reddere. Ad hoc dies dictus Octobris duodecimus, ad quem ſe juvenis cum ſpontaneis pœnis, cilicio, flagellatione, inedia armâſſet; Rector de S. Ignatio Sacrum fecit, juvenis teſtibus externorum & Patrum plurimis, Catholicam fidem ſanctè profeſſus eſt, ejuravitque pactum omne cum dæmone initum; ac utrumque ſuâ ſcriptum manu Rectori tradidit, à quo altari impoſitum, DEOque oblatum. At hæc ſacrâ hoſtiâ confirmatus, horrendum in modum expavit, & conſternatus, ac tremens, proclamavit, duos ſibi terribiles hinc indè ad latera dæmones adſtare. Corroboratus adverſùs hunc metum, peractáque re ſacrâ, liberatus eſt à portentoſo illo ſpectro, abactis ab eo dæmonibus repetitione exorciſmi, & S. Ignatij invocatione, qui lectus potiſſimùm fuerat ad vindican-

candam ſuo præſidio miſeri juvenis libertatem. Spectri porrò, quo exterritus eſt, figura hæc erat: ſtabant utrimque ad latus altaris duo ſpecie caprorum ingentium dæmones, in poſteriores arrecti pedes, anterioribus quisque inter ungulas, unum tenebat ex ſyngraphis, quæ ſacrâ imprecatione repræſentare cogebantur: ijs ergo in fugam compulſis, cùm eæ chartulæ quærerentur, ecce tibi ad pedes exorciſtæ brevior illa comparuit, quam juvenis manui inditam diximus, cujus agnitu lacrymans, & eò lætior, quò lævam intuens, unde ſinè ſenſu revulſa fuerat, animadvertit illam, quæ ab initio hæſerat, productiorem cicatricem ſic evanuiſſe, vix ut ejus exile veſtigium cerneretur. Supererat alia neceſſariò dæmoni extorquenda, inſtaurantur, quæcunque ad recipiendam priorem adhibitæ fuerant pœnæ, profeſſio fidei, ejuratio dæmonis, exorciſmi, S. Ignatij merita, & votivum de illo Sacrum, ac divini epuli ſumptio, ſub quæ grandis ciconiæ, d[illegible]formi corpore adeſt dæmon, minore tunc juv[illegible]nis jam divinitus confirmati, quàm exorciſt[illegible] ſpectantis metu. Syngraphum alterum roſtro beſtia ſuſtinebat, quod precibus ad S Ignatium ardenter, & crebrò iteratis, velut ſibi excidere paſſa eſt, ſtatimque conſpici deſijt. Curioſiùs humi diu fruſtra quæſitum, in altari tandem comparuit, eo ipſo loco, ubi ejurantis dæmonem juvenis, chyrographum fuerat à Sacerdote repoſitum. Hinc DEO, Eccleſiæ, ac ſibi redditus adoleſcens, ſuæ, poſt DEVM, libertatis, S. Ignatio debitor. Chriſtianè deinceps vitam inſtituit.

VIII. 58. NOctu cœlo pluvio, & obſcuro, Ioannes Luzzanus Olbenſienſis, plauſtro vehebatur, cum aliquot itineris ſocijs, venerátqu[e]

a[illegible]

ad locum, Turriculæ nomine, præcipitem & anguſtum. Quare deflectens in prærupta plauſtrum, ruinam traxit in ſubjectum ſolum, altitudine hominum trium. Ioannes cadens, exclamavit: *ades S. Ignati!* Quòd autem ſolutum, alliſu vehementi plauſtrum, Ioannem operiret, obtritum comites putârunt, accurrerúntque ad illum indè extrahendum, ſed præter improviſum metum, nihil ei acciderat, nam quem in auxilium vocârat, adſtiterat juvantis habitu, atque ipſas quoque, in heri gratiam, ſervârat mulas.

IX. 59. FVit Victoria Delphina, Laurentij Allierij, nobiliſſimi Romani conjux: ad hanc partui vicinam, anno hujus ſæculi tertio, vocatus eſt è noſtris Sacerdos, confeſſionem auditurus, & adfuturus morienti, nam defectiones animæ crebræ, ſuſpirioſi anhelitus, & profluvia ſanguinis immodica, mortem inſtare nunciabant. Perfunctus officio Confeſſarius, imaginem illi ſancti Ignatij protulit, adhortans plurimùm, ad ſalutem ab eo certa cum fiducia ſperandam: illa, imagine reverenter acceptâ, S. Ignatio vicem ſuam, ex totis præcordijs, commendat. Sacerdos maritum afflictiſſimum conſolatur, qui eo auctore vovet de ſepulchro S. Ignatij ter piè adeundo, Euchariſtia ſumenda, religioſo donario affigendo; quod votum ægrota ratum etiam habuit: pergebant interea defectiones cordis, virium, ſanguinis etiam ad triginta libras, credebatúrque obitus imminere; at confidentior affirmabat Confeſſarius, rem propterea in extrema deduci, ut eſſet miraculi evidentia clarior. Nec verò illum fefellit opinio; dum enim noſtri, ex veteribus, erga nos, domûs illuſtriſſimæ meritis, ægrotantis periculo ſoliciti, S. Ignatio

ſupplicant, ſenſim illam invadit partûs dolor, ceſſant animæ deliquia, vires inſtaurantur, intrà horæ dimidium, partum edit ſolito grandiorem & mortuum, ſed vivorum more præmiſſo capite effuſum, & contrà quàm virium, & ſanguinis ferebat jactura, hoc uno ſe ex partu ægrota robuſtior & expeditior, quàm ex ullo antea recepit. quod miraculo factum, qui jacentem curârant, teſtati ſunt Medici, Marſilius Cagnatus, & Angelus Victorius. Ipſa virtutis tota Roma perſpectæ, multas deinceps vitæ horas, quam S. Ignatio acceptam ferebat, ad ejus ſepulchrum quotidie orando expendit.

X. 60. MAriam Hieronymi Barandi uxorem, Majoricæ, partûs difficultas jam quatriduum cruciabat, & cum medicis obſtetrix, actum de illa cenſuerat, quòd vires jacenti deeſſent, ad fœtum mortuum expellendum. Afferuntur ad illam ſanctorum reliquiæ, & in ijs brachium S. Leonardi, ad emerendam illorum gratiam, ſed hanc DEVS S. Ignatij gloriæ cedere voluit: inferente ſermonem, neſcio quo, de fortunatis ab S. Ignatio partibus, accerſuntur mox è Collegio aliquæ illius reliquiæ, quas cum religioſo affectu ſibi impoſuiſſet parturiens, mortuam poſt pauſum ejecit puellam, conglobato, & putri jam corpore, ex quo tamen utroque nihil planè accepit detrimenti.

DECAS VII.

I. 61. MIrabilius aliud Carpentoracti, in Comitatu Veniceſino factum. Matronam nobilem, diuturni jam partûs torquebant dolores, cum manifeſto vitæ diſcrimine, agebatur dies S.

Igna-

Ignatij, quem Canonicus, jacentis cognatus, piè veneraturus, Collegij templum adierat. Illuc fortè oculos conijcit in votivam ex partu tabulam, viſus ſibi eſt doceri cœlitùs de ferendo cognatæ remedio: ad eam accurrit, jubet illi ſuo nomine inculcari, ut ſpem ſuam omnem in ſancti Ignatij precibus locaret. morem geſſit ſvadenti, & peperit, ſed deformem, monſtroſum, ſinè ſenſu, ac motu fœtum, nec ſatis liquido ſacri fontis capacem. Fore tamen haud quaquam mutilam S. Ignatij gratiam, confiſus Canonicus, qui noſtrum in templum reverterat, ſed æquè filio & matri liberalem, per ſe, ac noſtros precando urgebat, ut beneficio materno, infantis ſanitas cumulum adderet, cùm adeſt lætus, qui domo nunciat, inſperatò reviviſcere infantem, & incertum, quo modo pulchellum evaſiſſe. Ità preces gratulatio excepit, & pij Canonici adversùs S. Ignatium mirè crevit religioſa fiducia. Foret mihi ſcriptu difficile, periculoſos partus numerare, quos S. Ignatius ſuo beneficio fortunavit, & parentes, quibus liberos impetravit, utrinque DEO magnificè ſervi ſui gloriam propagante. Habent urbes quædam, vel ab eo ſubſcripta literis chirographa, vel ex ejus reliquijs aliquid, quod in occaſiones hujusmodi ferè perpetuò circumfertur, cum manifeſto & prodigioſo divinæ opis auxilio.

II. LEcij, anno 1594. Patientiæ Simoniæ ancil-
62. la, crudelem in modum, ex renum incendio torquebatur, excreabátque jam triduò cum pure ſanguinem, his acuta intervenit febris, quâ in delirium, & in extrema redacta eſt, jámque illi funebria parabantur, cùm heræ ſuccurrit experiri S. Ignatij preces, & merita, detractis ſibi

ejus reliquijs, frontem, & pectus ægrotæ conſignat, fuſisque pro illa ad Sanctum precibus, lecto reliquias appendit. Poſt quæ in ſomnum, quo pridem caruerat ægrota ſolvitur, videtque in ſomnijs venerabili aſpectu virum è Societate, à quo jubetur valetudinem à DEO poſtulare, futurúmque omnino, ut eam reciperet. Fecit, ùt poterat, quod imperabatur: at intulit Sanctus, heram tuam moneto, ut de mea veſte, quod tenet in ſcrinio fruſtulum, reverentiùs habeat. His occupatam audiendis cernendisque, excitavit conſerva, negotioli cujuspiam causâ, cui illa magnâ voce, *parcat tibi DEUS*, inquit, *ſomnium abſtuliſti, quo nullum videram in vita jucundius. Quamvis prorſus haudquaquam ſomnium ſit, re ſiquidem verà ſana ſum, & valeo*; lectóque mox ſurgens, viſa, & audita heræ ſuæ narravit. Segmentum veſtis fruſtrà diu alibi requiſitú in ſcrinio, ùt Sanctus monuerat, repertum. Ex quo licèt conijci potuerit, quis mortem ab ægra morbúmq; depuliſſet, multò tamen evidentiùs, cùm S. Ignatij objectâ ſibi effigie, illico agnovit, eum ipſum eſſe, quem dormiens viderat. fuitque illius cultui, dum vixit, maximè addicta.

III. 63. Jonas quidam Sacerdos Germanus, è Societate, ad Trevirenſis Archiepiſcopi obſequium transfuga, peſte correptus eſt, licèt ejus vitandæ gratiâ, in arcem ſeceſſiſſet: illic unâ ejus vicem dolente aniculâ, omni, præter illam, ſubſidio, & acceſſu privatum, ſubinde vis morbi ſibi eripere, ſubinde reddere objectaréque miſero infeliciſſimum corporis, & animæ ſtatum, cujus utrobique remedium deſperans, manum ſuomet jugulo violentam intendit, rémque peregeraſſet, niſi anicula cultrum inſano abſtuliſſet, prohibe-

hibere tamen non valuit, quin ſe daret è feneſtra præceps in ſubjectam ſaxorum congeriem. Illic gravi afflictum & attritum caſu, divina bonitas, vitæ improbæ, mortisque ſceleratæ horrore perculit, auſúsque ad læſum, & deſertum Patrem oculos tollere. S Ignatio omni fide promiſit, ſi hoc defungeretur exitio, Romam ſe pedibus ad Franciſcum Borgiam iturum, deſertionis ſacrilegæ exſoluturum pœnas, & repetiturum infimis precibus Societatem, ex qua fugerat, quâ ſi indignus haberetur, ſervi ſaltèm perpetui miniſterium domi Patribus navaturum. Hanc promiſſionem cum lacrymis editam, conſecuta eſt ſubita valetudo, cui nec de confracti corporis obtritu, nec de peſtilenti, quâ necabatur lue, quicquam ſuperfuit, paulóque pòſt Romam cum Franciſco Coſtero, ſoluturus, quod voverat, contendit.

IV. 64. ELizabetham Calderoniam, colica tormina, & calculi rabies ſic diſcruciabant, ut ſæpiùs animâ deſtitueretur, caſſisque jam medicaminibus ferè malis confecta putabatur. Huic ſoror, nomine Maria, S Ignatij imaginem obtulit, ſvaſitque, ut ejus invocatione plurimùm niteretur. Illa; *O Beate Pater Ignati! qui tot, ac tantis Gandiæ ſplendes & clares miraculis, mihi quoque exorabilem te præbe, in te mea ſpes omnis recumbit. Voveo me, ſi convaluero, altare tuum novendiali prece frequentaturam.* Poſt quæ dicta, confeſtim dolore omni, quo tunc cruciabatur acerrimo, immunis, noctem totam tranquillè dormivit, manè abſque ullo punctionis ſenſu, inopinatò calculum ejecit è renibus, ſanáque ac vegeta in templum noſtrum venit, actura gratias, votique fidem præſtitura.

V. AGnes, Ioanne Tibaldo Manreſæ nata, an-
65. no hujus ævi tertio, in dolij modum, ùt teſtes loquuntur, hydrope turgebat. Hujus longa per annum & violenta, ſed inanis planè curatio, medicos adegit ab ea abſiſtere. Fuit, qui Matri auctor eſſet, portandam juberet in ſpecum S. Ignatij, qui ſe tam facilem in audiendis precibus invocantium præſtaret. Paruit mater, & vicinas quinque ſibi ſocias adjunxit, quibus flexo genu, puellæ ſalutem efflictim rogantibus, viſa eſt inflatio paulatim diſcuti, mutari color, virtus & habitus membrorum reparari, tum tandem haud multò pòſt, priſtinam integrè recuperavit ſanitatem.

VI. INeunte hoc ſæculo, in morbum incidit Vi-
66. carius Avenionenſis, vir quidem à puero Deiparæ Virgini, & S. Ignatio mirificè addictus, ſed qui occaluerat vivendo ſolutiùs, adversùs aſſiduos inſtinctus DEI acriter admonentes: cùm ergo medici jam arti diffiderent, ille majori fiduciâ, multisque lacrymis pro vita Virgini ſupplicare, commemorare illi ſua erga ipſam obſequia, mores inpoſterùm emendatos ſanctiſſimè ſpondere. At hîc Virgo, importunam magis invocantis audaciam averſata, quàm exorabilis oranti adſtitit, vultuoſa, & exprobrans obſtinati duritiem pectoris, deluſas eatenus divinæ clementiæ motiones, inanitatem promiſſorum, quæ tunc ab eo, mortis exprimeret timor, non deſiderium vitæ melioris, quæ autem memorabat officia, ex impuro & contaminato animo profecta, nec ſibi placuiſſe, nec ab ſe admiſſa, nec mercede, aut gratijs digna. quibus dictis vehementer confuſum, & mortis ſecurum, ad parandam illam ſeriò intentum reliquit. Sacerdotem vocat è

So-

Societate, vitam à principio orditur texere, jámque promoverat, cùm acceſſione inſolenti, deliquio cordis, & mentis conturbatione inhibetur. Illi, dum ſolus cum febri luctatur, adeſt denuo Virgo Parens, vultu quo priùs iratæ ſimilis, ſed S. Ignatio, flexis ad pedes ipſius genibus, proſtrato, Filio verò tam propè adſtante, ut lateris vulnus, ſuâ ipsâ manu contegeret. Quod ægrum acerbiùs, quàm quidvis antea perculit, interpretatum fontem miſericordiæ ſibi à Virgine obſtrui, etſi alioqui S. Ignatium pro ſe audiret ardenter deprecantem. Erant autem illius ejusmodi preces, & fidejubentis hæc interceſſio, fore illum à primo diverſum penitus, vitâ ſanctiorem, exemplo ſpectabiliorem, quibus veluti expugnata, jam ſe Virgo ægroto præbuit mitiorem, & interrogavit, ſi condonaretur ei vita, quo pacto eâ eſſet uſurus? Ille flens ac tremens: *O Domina! quidquid meo nomine fide juſsit, Sponſor meus ſanctus, fideliſsimè praſtabo.* ad hæc Virgo immerſam Filij lateri ſacram manum, intinctam vivido ſanguine eduxit, quo cùm ægrotum inunxiſſet, viſi totius theatrum evanuit. Ipſe non modò extra periculum, ſed omnino ſanus ex eo remanſit: indè vitam exorſus eſt, qualem ſpoponderat vivere, ac fidejuſſori patrono ſuo gratus, totam rei hujus hiſtoriam Rectori Collegij ſcripto dedit, cúmque inter Beatos, nondum Eccleſia Ignatium adlegiſſet, petitam ipſius tabulam populo colendam expoſuit.

VII. NEc verò tunc primùm Ignatius clientum
67. ſuorum periculis impenderat gratiam, quâ ſummâ pollebat apud cœli Reginam; fecit hoc etiam dum in vivis eſſet, eo eventu, quem is ipſe, cui contigerat, legitimo ſuo teſtimonio de-

deſcribit. Erat is Petrus Feirius Patavinus, hic anno elapſi ſæculi ſexto, & quadrageſimo, cùm Romam veniſſet, conſvetudine Ignatij, profecit ad ineundam vitæ rationem, quæ magis deceret Chriſtianum. Aliquanto pòſt febri exceptus eſt continuâ, quæ cùm hominem dies ſeptuaginta tres confeciſſet, in peſtilentem denique deſijt, opinionésque omnes medicorum præſcidit. Viſebat jacentem frequens Ignatius, & confirmabat quidem patientiæ monitis, ſed erigebat ſanationis fiduciâ, quam pollicebatur ſemper à Matre Virgine, ipſóque adeò, quo ſacro viatico munitus eſt die, ſic aſſeveranter hoc idem inculcavit, ut videretur prænôſſe divinitus. Nocte igitur illâ, quæ fore ultima putabatur, ægroto adſtitit in veſte candida, venerabili aſpectu & placido, Matrona, cincta Virginum choro, egregiâ formâ præſtantium, compellánsque benignè vigilantem, *viſne*, ait, *Petre ſanari?* cui Petrus, *ſi DEUS id probet, & ſancta ejus Parens, libenter ſanabor.* Tum facta propior, imaginem illi eâ ſpecie in manus dedit, quâ Cryptæ ferratæ Virgo depingitur, jubens, ut cordi apponeret, quod ubi feciſſet, quietiſſimo ſomno indormijt. Adeſt poſtridie ſub lucem medicus, an adhuc viveret dubius. Dormientem nactus, & arteriæ temperatiſſimæ, vetuit priùs expergeſieri, quàm eum reviſeret, addiditque, ineſſe ei miraculum. Venit Ignatius poſtea, ipſóque ingreſſu: *Nunquid*, ait, *es ſanus? ſanus, & quidem eximie*, infit Petrus. *Nunquidnam dixeram*, infert Sanctus, *Deipara beneficio te ſanandum*; aliáque adjunxit ad ſingularem illius conſolationem. Fuit hæc Petro inſtauratio vitæ, ac valetudinis incitamentum perpetuum, propenſæ in Virginem voluntatis, & reve-

reverentiæ, quâ proſecutus eſt S. Ignatium, cui ferebat acceptam à Deipara ſanitatem.

VIII *68.* PEculiarem habet admirationem, quod anno hujus ævi quinto, in Hieronymo Maggio Neapoli actum eſt: huic febri continuâ, defectionibus, flatibus, hydrope ſimul implicito, triduum omnino medici aſſignabant, niſi citiùs illum repentinus aliquis acceſſus extingueret. Quare hominum expers, appenſis ad pectus S. Ignatij lipſanis, medicam illius imploravit manum. Hæſerant appreſſa pectori horas ferè tres lipſana, cùm febri, flatibus, hydrope, morbis omnibus ſic abſolutus eſt, ut nè ullius quidem veſtigium ullum ſupereſſet.

IX. *69* BIennio antè, in S. Iacobi urbe, regni Chilenſis primaria, Catharinæ Moraleſiæ nobili Virgini, nata ſunt diverſis in partibus ulcera, quæ cùm incrudeſcerent in dies, lecto demum illam ſinè motu fixêre. Vnum præ cæteris eò moleſtius ac periculoſius, quod permitti medentis oculis, præterquam matris non poterat, quæ cùm eſſet medendi imperita, filiæ inſtabat, ut chirurgum ſenem & antiquæ virtutis admitteret, fore, nî faceret, mortis ſuæ ream. Aſſenſit itaque parenti Virgo, haud paulò antè majori remedij odio, quam mali, quod utrumque, ut ab ſe arceret condictâ in ſequentem diem chirurgi operâ, nocte vehementer, ac diu, multiſque cum lacrymis ab S. Ignatio petijt, ut ſi minùs diſcrimini ulceris, honeſtati ſaltèm conſuleret. Annuit tam religioſè, ac impensè precanti Sanctus, ſomno enim mox capta, poſt aliquot horas, cùm evigilaret, corpus bellè omnino valens, abſque ullo plagarum veſtigio, comperit.

X. CAzortæ, oppido Toletani Archiepiſcopi,
70. Virgo à teneris in perpetuum DEO ſacra, vitam in precibus, & pœnis ſpontaneis ducebat; afficiebatur autem incredibiliter erga S. Ignatium, atque ad ejus effigiem, quotidianâ lege, magnam partem religioſæ pietatis exigebat, & undecunque urgeret neceſſitas, ſecurum in ea ſibi perfugium locârat. Accidit ergo, ut deperditam clavim diu fruſtra requireret, quâ ſuas pecunias claudebat: quare noto patrocinio aſſveta, illam à S. Ignatio rogavit. Per noctem verò appellari ſe audiens nominatim, apertis oculis videt Sanctum adſtare, vultu Beatorum lætitiam ſpirante, ex eo didicit, ubi clavis lateret, atque inſuper momenti non levis amiſſa ſyngrapha. Sed hæc magis ad Sancti benevolentiam, quàm ad rationes piæ Virginis ſpectârunt. Mirabilius illud, quod paucis abhinc annis eidem evenit. cùm enim ſic obſurduiſſet, ut nè quidem clamores ſibi aſſidentium audiret, DEI quidem ad nutus valde morigera, ob hoc tamen ſolum ægrè ferebat ſurditatem, quòd conciones, & Confeſſarium audire non poſſet, quibus ferè duobus omnis ejus conſolatio inerat. Quamobrem ſuſcepit depulſionem hujus incommodi apud S. Ignatium expedire, ſumptáque in manus ſacrâ illius effigie, teſtatur primùm, quæ corpus attinet, nihili ſe facere mutum, cæcum, ſurdum, utcunque DEO viſum foret, quæ animum tangerent, ijs verò ſe tangi, ùt erat ſurditas, quæ multùm ei officeret, & proinde ex cordis intimo precatur, hoc ab ſe malum amoveri, eò ſaltèm, ut aures ad divina liberas haberet, aliorum auditu facilè carituram. Sub quæ imaginem ſancto oſculo veneratam, utrique appreſſit auriculæ, útque

illi

illi mos erat, in templum ſe contulit. Ecce autem ipſo ab aditu, Sacerdotum vocem ſacris operantium, explicatiſſimè audire, dein Confeſſarij etiam, poſtea Concionatoris. Sed quod miraculi miraculum quoddam eſt, è templo egreſſa, ſurda, ùt antè, nihil audire, ingreſſa auditum recipere, perpetuâ prodigij mirabilitate; hæc enim, anno ſæculi tertio, dum perſcriberentur, unius jam anni, continuâ experientiâ, ea comprobârat.

DECAS VIII.

I. 71. Die anni ejusdem ſeptimo, Petrus Guijarrus, ex S. Iacobi novæ Cantabriæ, cohortem ſuorum militum Durangum in oppidum reducebat, ducebatur & Inda, partum ſuum gerens, ante dies viginti editum, ſed uſque adeò infirmum, ut poſt iter diei, Petrus morti proximum contuens, ſacro fonte ablueꝛit. Non diu pòſt, feliciter functum, mater, mancipium barbarum, levatura ſe illo pondere, abijciebat in viam publicam: milites, ob reverentiam baptiſmi, ſubitariâ humo volebant contegi: dux in pagum Corralem Morcilij, deferri juſſit, ut ſacro tumulo conderetur: atque ad hoc matri colligari, ut vel ingratijs ſecum illum portaret, colligatúsque eſt tam arctè, (quod teſtes affirmant) ùt ſi foret infans adhuc vivens, vel ijs vinculis necari potuiſſet. Injecit inter hæc duci DEVS, ut flagitaret innocenti vitam ab S. Ignatio reddi, quem peculiari ſenſu pietatis colebat, idémq; ut milites votis communibus facerent, magnâ expectatione perſvaſit. Exacto in precibus & itinere illo die, Corralem devenitur, Indus, qui ca-

cadaver infantis filij matri alligârat, explicitum vinculis, ſepeliendum humi ſternit. Dux mortuum intuens, ab S. Ignatio etiam tum rogando non abſtitit, cúmque ad cadaver proximè acceſſiſſet, repentè infans reviviſcit, incredibili matris, & ducis gaudio, qui feſtis propterea gratijs S. Ignatium celebravit.

II. SEd dignum majoribus fuit, quod ſæculi
72. hujus anno undecimo Manreſæ, Sanctus vitam infanti utramque contulit, temporariam, & æternam. Natus fuerat poſt mortem, & ſeorſum interim abjectus, dum matri conſulitur, ex eo partu penè morienti: à matre obſtetrix ad infantem reverſa, liventem, & mortuum, & baptiſmi piaculo miſerta, poſitis genibus S. Ignatium obſecrat, per quicquid illi eſſet Manreſæ carum, ubi tot à DEO fuerat bonis cumulatus, animam redderet infelici, ad hoc ſaltèm, ut Chriſti lavacro tingeretur. Quæ dum orat, videt infantem moveri, & oculos aperire, exclamánſque cum ijs, quæ illic aderant, factum miraculum, viventem, gratulabunda ad matrem retulit.

III. BVrgi, anno lapſi ſæculi nonageſimo alte-
73. ro, Maria Alava Pinzocheria, ex S. Franciſci Ordine, tentationibus indomitis, & anguſtijs animi, nullum pridem flendo, precando levamen invenerat. Franciſcæ Bernviæ, extra illam urbem moniali, cùm id indicâſſet, S. Ignatij imaginem ab ea accepit, de illius adjutorio unicè ſecura, cujus tot ſibi prodigia narravit Franciſca, imaginis etiam illius miniſterio impetrata. Oblita verò Ignatii nomen, quod eſſet illi vix antea auditum, ſic illum precabatur: *O Pater Athanaſi! quandò tam prodigè tuis ſupplicibus tua beneficia diſpenſas, me quoque miſeram adſpice,*

hoc

hoc egentiorem tuâ ope, quod mihi non mors aut morbus agitur, ſed gravius utroque peccandi periculum, precantem audi Pater Athanaſi; hæc orantem, vox clara diſtinctè admonet, *Ignatium* dici, quem *Athanaſium* vocabat, æquo tamen animo eſſet, exoratum enim, quod ipſa petierat. Cujus jam tum pignus, ſerenum animi quoddam hauſit, ſingularémque voluptatem: quod illa demirans; *ut quid igitur*, ait, *vir apud DEVM gratiâ tam potens, nondum vindicatus eſt inter Sanctos?* Reſpondit vox eadem: *etſi non eſt in terris, ſed in cælo jam eſt Sanctorum numero adſcriptus.* Nec plura: & mulier, omnes, quas toleraverat, animi anguſtias oblita, ſummâ quiete potita eſt.

IV. 74. ANno autem ævi hujus vigeſimo, pridie S. Ignatij, Paula Starballia, Ioannis Oltramarij cognati, ſeptimeſtrem filiolum inter brachia geſtabat. Orto imbris, & turbinum ſubito conflictu, accurrit in ſuperiora conclavia, ut occluderet aquæ ſpecularia vitrea: in eorum uno difficiliùs laborans, ſurſum versùs cum dextro brachio corpus extra feneſtram exporrigit, infans pectore tenus præcinctus laxiùs, ſubſultans, in vicum decidit, altitudine ulnarum 8 mulier, puero cadente, IESVM, & S Ignatium inclamat, in quem impenſiùs afficiebatur, labitúrque, & ipſa in proximam aream. Vbi, cùm breviánimum recepiſſet; *vidi* (ait ipſamet) *his meis oculis S. Ignatium ad latus, qui mihi infantem, quem tenebam, in ulnis repoſuit, appreſſitq; tam diu ſuſtinens, dum, quæ animo linquente exciderant, vires redyſſent.* Erat vir ſanctus in uſitata Societati veſte, palliatus, ætatis ſpecie virili, vultu, quem nullum, ubi hoc miraculum contigit, ſatis

aſſi-

aſſimilaret apographum, infans alacer, & feſtivus gerulæ corridens, pannus, quo fuerat involutus, in imo feneſtræ jacebat.

V. 75. MVtinæ, Anno 1605. Alberti Fontanæ filiolo ardens febris, capitisque ac faucium tumor, ſic animæ viam obſtruxerat, ut niſi ægerrimè ſpiritum ducere non poſſet, nedum nutricis lac ſugere. Lugebat mater jam jam præfocandum, matris cognata Livia Fontana, ejus æquè ùt infantis miſerta, in genua procidens, valetudinem puero ab S. Ignatio petijt, cujus mirificè patrocinio confidebat, tum ejus reliquijs, quas geſtabat in cruce argentea, guttur ejus ſignavit, inflatione mox & febri, horæ non integræ ſpatio difflatis, puer, ut unquam egregiè valuit.

VI. 76. COloniæ, Gerardus Otmarſeſius, Sacerdos è Societate, cùm anno ſæculi duodecimo, ex morbo periclitaretur, votum S. Ignatio nuncupavit, & ſacris ipſius lipſanis pectus, & caput conſignavit, vitæ de cætero uſque adeò ſecurus, ut cum validiſſimis febribus per decem dies æſtuaret, nunquam illi de morte dubitatio ſuccurrerit. nocte porrò hos dies conſecuta, ex inopinato deliquio refectus, eos crurum dolores expertus eſt, quibus in vita nihil paſſus eſſet crudelius, ratúsque id præter naturam eſſe, proximam ex eo ſanationem expectavit, indè abalienatus à ſenſibus, paulò pòſt ſenſit inhalari ſibi in os exilem flatum, ſed una immenſis animum inundare delicijs, argumento receptæ ſanitatis: unde in cantum Euchariſticum: *Te DEVM*, erupit, feſtis lacrymis & pio ſingultu verba pene ſingula interpungens.

VII. 77. MAceratæ, anno proximi ſæculi nono ſupra nonageſimum, expetitæ ſunt preces Lucretiæ Auriſpæ, ad S. Catharinam Antiſtitæ, pro Iſabella Maronia, illic educata, tunc graviter admodum ægrotante. illa multam in noctem precata, cùm ad quietem ſe compoſuiſſet, videre viſa eſt Martyres Virgines, Catharinam & Vrſulam, ejus Cœnobij patronas, quæ dicerent ſalvam fore Iſabellam, beneficio S. Ignatij, Societatis IESV Fundatoris, mandarent præterea id illi nunciari: moneriq́ue illam, eſſet inpoſterùm in ſoſpitatorem tam beneneficum grata. Sub hæc videbat Iſabellam è lecto aſſurgere in genua, & S. Ignatio gratias agere. Experrecta, miratur id ſomnium, quòd S. Ignatium nec de illa valetudine rogâſſet, nec eum unquam peculiariter coluiſſet; quærit ex Valterio medico, quo ſtatu Iſabellæ res eſſent, & audiens, peſſimo, jubet ab ſe illorum fieri certiorem, quæcunque audîſſet, & vidiſſet. Sed quo tempore Virgines, Lucretiæ objectæ fuerant, Iſabellæ eodem Ignatius, præſtanti ac ſplendidâ ſpecie adſtiterat, & manu prehenſam, certâ ſanitatis expectatione confirmârat, monuerátque de genibus DEO gratias agere, à quo id illi donum impetrâſſet, & viſa ſibi erat jubenti paruiſſe. Hujus autem viſi, ac promiſſi gaudio excitata, longè ſe à periculo, cui indormierat, deprehendit, matri, & ſocrui, ſibi adſtantibus, ſomnium exponit, & valetudinem promiſſam, quod utrumque ab ijs, pro delirio febrientis eſt habitum, donec adveniente medico, Antiſtitæ nuncio compoſita ſunt inter ſe ſomnia, exploratum eſt concors viſis arteriæ indicium, denique ſic ægra valuit, ut medico poſtea non indiguerit.

VIII. Bur-

VIII. 78. BVrburgi, in Belgio, anno 1609. puella duodennis, ex ſuppreſſa urina, diſcruciabatur atrociter, puellæ parens Alexander, Iuriſconſultus, & urbis conſiliarius, flocci pendens itinera & ſumptus, circumduxit illam, quocunque reſcîſſet mali ejus inſignem medicum verſari, ſed niſi violentis artibus, & defectione intolerabili, & quarto vel quinto quoque die, ille humor nullâ potuit induſtriâ educi, cui nonum etiam indiem, obſtructis planè meatibus intercluſo, nè inſtrumenta quidem chirurgi dare exitum potuerunt. Creſcebat interea doloris acerbitas, cibi horror, & tumor totius corporis, quibus accedens febris, ratam citámque ejus mortem medicis indicavit. Hoc loco dum eſſet, Burburgum fortè, Bergâ illuc advenit Sacerdos è Societate, motúsque illius miſeratione, plurimùm DEO illam commendavit, tum illi, cunctisque domeſticis vehementer ſvaſit, S. Ignatium interceſſorem adhiberent. Párque ab eo, malo remedium fidenter expectarent. Indè Sancti geſta, præſertim miracula, legenda ijs dedit, Bergâ ejus reliquias per celerem nuntium petijt. Quæ ubi perlatæ ſunt, puella S. Ignatium ex imis viſceribus in auxilium advocans, vovet ſe Sancti Vigiliam jejunio annuo, feſtum communione ſacrâ obituram, ſi compos fieret ſanitatis. Poſtremò, quâ renum furebat præcipuè dolor, ſacra lipſana admovet, lapſáque in ſomnum horarum aliquot, novis punctionibus excitatur, quibus non diu tenta, ſe ſanam exclamat, febrique vacuam & valentem. Et verò ſtatim pòſt copioſiſſimas urinas, abſque ullo dolore, & difficultate, imò, quod conſveverat antea, ſinè arenis & calculis ejecit: omni adeò tumore, febrisque

veſtigio abſoluta, ut die illo Iulij 15. anni 1610. grates ſervatori ſuo S. Ignatio in templo perſolveret.

IX. BAzaini, in Orientalibus Indijs, Chriſtia-
79. num fæmina ethnica perditè deperibat, ſpe flagitij pronioris, ſacrilegè baptiſmum ſuſcipit, ſuſcipitúrque domi, à pia matrona, moribus ſecum imbuenda, profeſſionis novæ ſanctimoniâ condignis: at enim ſcelerata ſenſim ſe prodidit, longè aliud ſpectare, quàm precatorios globulos, & ſacrorum frequentationem, perflantéque, ob violatum baptiſma, flammam execrabilem diabolo, amens, & teneri non ferens, in hortum ſe deijcit, ex quo retracta, minabatur ſe ignem ædibus ſubjecturam. Itaque matrona nequiſſimæ beſtiæ importunitati propemodum cedens, priùs tamen rem omnem Sacerdoti noſtro aperuit, qui ſatis intelligens, ſuas hic partes dæmonem agere, S. Ignatij reliquias matronæ dedit, quas inſanientis collo indueret; dum ergo ſolito rabioſiùs baccharetur, minaretur & fureret, hera quaſi optato diſceſſui aſſenſura, velle interim, ait, donare illam gemmâ ingenti pretij, & vittam ſericam ejus collo injecit, ex qua pendebant Sancti reliquiæ. Atque hic illuſtri, manifeſtóque portento, ad earum attactum graſſantis in venas libidinis, incendium omne illico concidit, hæſit quaſi ſtupens miſera tantiſper, tum in fletus effuſa, crimen ſuum, & mentem faſſa eſt contemerati baptiſmatis. Complexa pœnitentem matrona, cum lacrymis S. Ignatium agnoſcere docuit, mutationis tam ſubitæ auctorem, ejúſque lipſana gemmam eſſe, quam dare ſe dixerat; duxit eveſtigio in templum rogantem, ac inter eundum, multis cum lacrymis, ſacra lipſa-

na aſſiduo oſculo venerantem, indè animo apud Sacerdotem expurgato, ille penitus excidit, cujus inſanierat amore.

X. 80. SEnſit in cauſa admodum diſpari, par ſancti Ignatij patrocinium alia matrona. agebat illa Catanzari, non modò chriſtianam vitam, ſed non vulgaribus ſtudijs virtutum exercitam, potiſſimùm verò contemplationi cœleſtium, cui DEVS viciſſim magnas reponebat animi voluptates. Factum nihilominus aliquando, ut hæc illi vena deliciarum areſceret, & obtenebratâ mente, precationis pabulum, aliàs jam dulce, pro ſupplicio haberet, ac tentabat quidem omni ratione teneritatem priorum ſenſuum, ſed fruſtrà, revocare. Fortè conjectis in ſanctum Ignatium oculis, quem in altari domeſtico colebat, ſupplex, ingentique affectu, præſenti ſuæ inopiæ ſubſidium ex eo petijt, qui tam celſo gradu familiaris apud DEVM gratiæ fuiſſet; mox, tanquam aperto ſibi cœlo, luce ſubitò tam clarâ, tantóq; ardore perfuſa eſt, ut duarum horarum ſpatio, DEI amore tota diffflueret, diei reliquum ſuaviſſimis in DEVM animi motibus frueretur; quos multis poſtea identidem menſibus, ejus diei repetita memoria accendit.

DECAS IX.

I. 81. CVenca urbs eſt in novo regno Granatenſi. Illic nobilis matrona videns infantem filiolum in oculis morientem, ad S. Ignatium, cujus habebat depictam tabulam, converſa, moriturum ei filium obtulit, ut, ſi placitum DEO foret, ſervaret incolumem. En autem hic latè ſplendere vultu Sanctus, & infantem versùs

bra-

brachia pandere, vice verſâ, infans exporrigere ſe in ſancta brachia, velut in affectus mutuos enitens, & in eo conatu innocentem animam efflavit. Mater, luctu in jucundiſſimam conſolationem commutato, miris gaudijs proſecuta eſt filium, ab S. Ignatio, extra ſalutis pericula, inter Sanctos ſubductum.

II. 82. IN S. Ignatij (quæ una eſt de ſeptem colonijs ad Paranam Paraquariæ fluvium ſitis) noſtrorum curæ commiſſus juvenis, calumniam paſſus eſt, ob quam ejectus è Sodalitate B. V. etiam carcere clauditur, cujus caſus dolorem non ferens, laqueo vitam finire decrevit; quod haud ſcio, quo pacto interceptum, miſero non proceſſit. Itaque de media nocte, eandem animo verſabat deſperationem, cùm januæ rimas magnâ luce diſtendi advertit, ſuſpicatúrque eſſe aliquem ex amicis, à quo viſeretur. Erat vero is amicus S. Ignatius, qui ſe illi ſpectandum præbuit luce immensâ fulgens, oréque exporrecto & hilari, ut qui deſperantem erecturus veniſſet, tum ejus capiti manu blandè impoſitâ, *eſto*, ait, *ſecurus, fili, nihil iſtic abs te peccatum eſt; breviq; hinc liber dimitteris:* quibus dictis receſſit. Adoleſcens ex magna commotione animi, in clamorem erumpens, vicinos excivit, qui & carcerem deprehendêre clauſum, & juvenem ubertim lacrymantem, paulò verò pòſt, fidem fecit promiſſo, reſtituta inſonti, poſt compertam innocentiam, libertas.

III. 83. GAudianæ Mexici pago, ſerva Inda, luxatis vertebris, jam biennium jacebat, ut præter gravem cruciatum, corpus, niſi admodum ægrè, non poſſet ſuſtinere. Illac tranſiens è noſtris Sacerdos, vicémque infelicis dolens, ſan-

ctum Ignatium illi medicũ advocavit, quòd jam nihil ſpei ab alijs reſtaret, tum Sancti fiduciâ illam erecturus, recenſuit illi prodigia, in vicinis ab eo patrata, denique in illam, precationem recitavit, quâ conſvevit orari Sanctus, ejúsque auxilium imploravit. Quo puncto temporis, ſic perſanata eſt, ut ſtatim ſurgeret, inambularet in oculis omnium, & in argumentum receptæ ſanitatis ſublatum, in humeros onus bajularet. Verùm redituris, fortè doloribus nimis ſtultè cavens, & fovendo, quem receperat, vigori, cùm à Patris diſceſſu, calefacto balneo uti voluiſſet, vix illud ſubierat, & diro totius corporis cruciamento, ſtatim capta, reportanda in lectum fuit, levitatem ſuam plurimùm incuſans, & beneficij accepti frigidam æſtimationem. Fletu ergo & precibus, tum facti veniam, tum amiſſi doni reſtitutionem enixè flagitans, orationes aliquot recitat, novóque ſtatim miraculo confeſtim, ùt fuerat ſana, fit, & prudentiùs, quàm fuerat cauta.

IV. 84. IBidem, anno hujus ævi ſecundo, tribus unâ occaſione miraculis, ſervi ſui gloriam illuſtravit DEVS. Puellam, paucorum annorum, diuturnæ febres in ſupremum diſcrimen redegerant, & deſperaverant medici; parens ad noſtros accurrit mœſtiſſimus, petijt ab ijs, quam apud ſe habent, imaginem pictam S. Ignatij, flexis genibus ante Chriſtum de cruce pendentem, conceſſam fert domum, & Sanctum pro filiæ ſalute cum familiaribus precatus, illius capiti imaginem admovet, exin prodigioſus ſudor ex ſacra imagine guttatim fluere, gemmarum inſtar colore ſpectabili & magnitudine: ſtupere adſtantes rei novitate, in quibus mulier, grave, quo tumebat,

bat, apoſtema, intincto reverenter in ſacrum humorem digito, inungens, repentè curata eſt. Puellam quoque ſacræ imaginis attactus, febris & periculi ſecuram efficit.

V. 85. ROmam venit Gvilielmus Gvardefordius, Sacerdos Anglus, anno 1594. Societatem, quam obtinuerat, ingreſſurus, cupiens autem ſummopere die illo tirocinium inire, qui Auguſtino Anglorum Apoſtolo ſacer eſt, diſſimulavit febrim, quâ illo ipſo die correptus ardebat, ſed eâ poſtridie ingraveſcens, viréſque proſternens, & alia edens triſtioris prognoſtici omina, jacentem graviter afflixit, vitæ metu tunc ſtatim perdendæ, cùm ei primùm grata eſſe cœpit. Tantiſper igitur ſe lecto attollens, ardenter inſtitit S. Ignatio, à quo, jam Patre, confidebat ſe tanquam filium aſpici, nè tam præmaturè bono illo orbari ſe ſineret; quod ipſe tot annos, & tantis itineribus quæſitum, vix tandem poſſediſſet. Differret morbum in aliud tempus, nè Societati attuliſſe cadaver videretur,& penè illi priùs moriens, quàm vivens, eam vixdum adeptus amitteret. Movit orantis gemitus ſanctum Patrem, nocte inſequenti ſpectabilem ſeſe illi exhibuit; in eo cubilis latere,in quod converſus oraverat; adſtabant illi ſex de Societate, habitu erat uſitato, cum ſuperiori veſte, & bacillo, ùt viventi mos fuit, acceſſit ad lectulum propiùs,& perinde ùt corvos, & canes à cadavere abigeret, ità circum-ſcipionem agebat, indè paulùm recedens, blando illum, & perquam benevolo aſpectu dignabatur. Acceſſit & de ſocijs alius, ex quo æger,(quem ſenſus recuperatæ ſanitatis, alacrem fecerat) interrogavit, an poſſent & ipſi tantundem præſtare? ad quæ ille ſubridens, prehenſum

bu-

humeris, à dextro in lævum convertit, ſtragulisque compoſitis, innuit ut dormiret. Tunc verò altè in placidum, & multarum horarum depreſſus ſomnum, cùm evigilâſſet, ità conſanuiſſe ſe comperit, ut die eodem lecto exiliret, & ſolita cum alijs miniſteria obiret.

VI. HOc inter ſuperos beatus, ſuum hunc filium beneficio affecit ſanctus Pater, hunc
86. verò, qui ſequitur, ſuperſtes adhuc eundem in finem, Coquum Romæ agebat in domo Profeſſa, Ioannes Baptiſta, ſanctæ vir humilitatis, & ſui egregius domitor: hic miniſterij opportunitate, ad contemplandum æquè, ùt ad laborem uſus, ex illo, quem trahebat, igne, illos perpendere diſcebat damnatorum ignes ſempiternos, unáque lethalis immanitatem culpæ, quæ tam atroces commeretur pœnas, his cogitationibus immerſus, & vitæ in ſæculo actæ horrere, extra fas, in ſui odium magno impetu raptus, manum injecit flammis ardentibus, totámque aduſſit, odoris graveolentia domûs miniſtrum illac fortuitò tranſeuntem advertit, culinam ingreditur, cauſam rogat, cruciamenti violentiâ extorquente invito lacrymas, manum profert ambuſtam, ſuiqne jam errati conſcius, veniam de genibus petit. Defertur ea res ad ſanctum Patrem, ſpargitur totâ domo, damnant multi, & cenſent dimitti oportere, qui ſe ſuapte inſipientiâ, prorſus inutilem Societati effeciſſet. At perſpicacior Sancti mens, cenſuit gratiâ, quàm pœnâ digniorem. Bonam noctis partem pro illo precibus impendit, exoravitque quod petebat, adeò cumulatè, ut poſtridie fratris manus comparuerit ſana, integra, vegeta, & qualis antequam ureretur.

VII. Prin.

VII. PRinceps Itala, Sereniſſima ex domo po-
87. ſtridie Calendas Novembris, anno 1605. deprehenſa eſt poſſideri à dæmone, ſeſqui annum eam tenuerat ignotis occupatam morbis, quos in atram bilem medici referebant: nam hebdomadas, & menſes jacebat amens, immobilis, elinguis, etiam ad interrogata, nec videbatur nôſſe adeuntes. Multos dies aut cibum reſpuebat, aut exſpuebat ore tenus admiſſum, exſucca, exſanguis, inſtárque cadaveris; accedentes tamen invadebat furens, ſe ipſam quoque, niſi cura cuſtodum obſtitiſſet, in præceps datura, & conſciſſura vulneribus. Suſpicati ſunt ergo medici faſcinum, qui morbus credebatur, cùm obſervâſſent ſuo omni labore, cruciatus ægrotæ in caſſum augeri, corpúſque adeò defectum, vix poſſe naturæ viribus animam retinere, parenti Duci ſuſpicionem ſuam aperuit: adhibetur è noſtris Sacerdos, qui exorciſmos in dæmonem torqueat, interpoſito S. Ignatij nomine: & hic demum ſe palàm, verisque indicijs dæmones proferunt: ſe illic ſedem ingenti numero habere, obtinere corpus univerſum veneficijs obſtrictum, nihil omiſiſſe, quo illud perimerent, fuiſſéque planè rem confecturos, niſi eo ſibi tantoperè exoſo Ignatij nomine compellerentur, ſe prodere, poſt hoc ſibi viciſſim animos addere, & exſtimulare mutuo ad ſtandum in gradu, & vim quamlibet ſuſtinendam. Egit tamen hæc prima occulti hoſtis manifeſtatio, ut eſſet ægra immunis à febri, ſerenior animo, & tractabilior, cibúmque admitteret, tametſi, quàm parciſſimum poterat, ſi eſſet ſacris precibus expiatus, quem à profano bellè diſcernebat. Eductis jam in campum hoſtibus, initur pugna, præmittitur à

ſereniſſimis parentibus, ipſáque ægrota S. Ignatio votum, adeundi Romæ illius ſepulchri, ornandique pijs donarijs in Euchariſticum liberationis. Vnaquæque ſacrarum execrationum vibratio, adjunctâ S. Ignatij invocatione, magno numero hoſtes expellebat, juſſi prodire qui laterent, & præſtò eſſe ad linguam, vel pedes, imperatis parebant, ſigna dabant coacti diſceſsûs, quæ injuncta fuiſſent: ab I E S V, M A R I A, unóque Ignatio ſe pelli conclamabant, licèt alios item Sanctos alij Sacerdotes in opem accerſerent. Fuit inter nefarios ſpiritus obſtinatè potens, qui nè tantâ vi urgeretur, poſſeſſam ad extrema redegit, & pertinaciter obluctatus, tandem in exitu tam deformi ſpecie exterruit, ut ejus deinde recordatione inhorreret. dierum viginti conflictus hic fuit; & die conceptæ Deiparæ debellatum eſt denique, ſuáque cum turma reſiduus hoſtium, ſtationem penitus liberam reliquit, morbisque omnibus, quos conſciverant dæmones, abſolutam; decantatæ DEO, ex ritu Eccleſiæ, laudes, votáque in Sancti honorem religiosè perſoluta.

VIII. CONdomi, Vaſconiæ Vrbe, civis alioqui
88. honeſtus, perinfenſo erat, non modò in Societatem, ſed in ejus quoque Parentem odio, tantúmque aberat, ut quæ nomen decerent, honorémque Beati, Ignatio, recèns attributum de illo loqueretur, ut paſſim potiùs ſimulationis illum ſugillaret, & hiſtrionicæ pietatis, atque ad hoc ejus lectitare geſta, ut ea vel in hypocriſim malignè detorqueret, vel in malam hiſtorici fidem, pergerétque ex ijs convitia, & dicteria fingere Spectabat hunc ſuum è cœlo Ignatius inimicum, velut phreneticum medicus, eiq;

à DEO

à DEO miſericordiam poſcebat. Nocte igitur, incertum dormienti ne, an vigili, adſtitit beatâ verendus majeſtate, & choro ſtipatus cœleſtium, tacens quidem, ſed per aliquam horæ partem, ſpectandum ſe ſiſtens; ſub diſceſſum verò tam blando illum intuitus eſt vultu, tam dulci amoris perfuſo illecebrâ, ut hic ejus animum oculorum jactus configeret. Lecto deſilit, conturbatus, flens, fronte humum verrens, injuriarum veniam ab eo petijt, ſumptam ex abaco ejus vitam ſuaviatur, rigátque lacrymis, ſanctè policitus, tum S. Ignatio, tum Societati æterna deinceps obſequia, & obſervantiam tantò ſanctiorem, quantò ipſe fuiſſet injurioſior.

IX. LOngè aliter ceſſit cuidam alteri, ſed reli-
89. gioſo, cujuscunque tandem ordinis fuerit, indigno certè religiosâ veſte. Is Girondæ in Aragonia, ſæculi hujus anno undecimo, ſive invidus, ſive incredulus, ſatyram adversùs Sanctum Ignatium aggreſſus eſt ſcribere, cujus cùm partem factam relegit, miratur ſuam manum, ſuo ab ingenio diverſam, contraria omnia dictanti ingenio, vel malitiæ ſcripſiſſe. nam præter laudes nihil relegebat, qui nihil præter probra manui ſuæ dictaverat. Errore igitur factum ſuo id putans, reſumpto ſtylo, quod conceperat mente, denuo contexit; at ecce tunc etiam dictanti ſcelerato, manus propria Ignatij laudes, pro convitijs reddidit: ac mirum, quantumvis furiosè in cœpta incumbenti, non veniſſe in mentem illam manûs, invito ingenio, operam, non poſſe errori attribui. Repetitâ ergo tertiùm rabie, eodem ſucceſſu deluſus eſt. ſed nihilominus ſtupido pariter, ſibique indignanti, dum ſacrilegium integrat, revulſus calamus in medium

cubiculi diſſilit, ipsáque eâdem occultâ vi intortâ ejus manus, ingentem ipſimet colaphum impegit, quo tandem aliquando pudefactus, & pavens, collegit ſeſe, ſtylúmque, & animum erga S. Ignatium mutavit.

X. 90. RAphaël Valcanerius Majoricenſis, quadriennis, ægrotus deſtitutione virium interibat: cibi quatuor jam dies nihil admiſerat, fuerátque ad ſupremam luctam ſacro oleo inunctus. vocatus è Societate, qui eum juvaret, ut Chriſtianè moreretur, reliquias ſecum S. Ignatij attulit, & licèt expertem rationis, & ſtupentem, ijs tamen ductâ cruce ſignavit, commendavitque S. Ignatio, quod ipſum, & uxor præſtitit, ſpondens, ſi convaleſceret, ſe diem S. Ignatij feſto annuo culturam, daturámque tribus pauperibus prandium. Votum conceperat, & vires ſtatim redire, circumſpicere adſtantes, mentem recipere, moveri, cùm tanquam cadaver antea jaceret, febri denique poſitâ valere. His ſoror acceptis, magnopere indidem remedium carcinomati ſperavit, quo erodebatur jam per biennium. Suſcepit ex voto, Sacellum S. Ignatij novemdiali cultu adeundum, illius imaginem, ab uno è noſtris Patribus acceptam, parti affectæ appoſuit, & indè jam ſibi meliùs fieri advertens, paucos intrà dies belliſſimè valuit.

DECAS X.

I. 91. BEnedictum Lopeſium juvenem, præfectum unius ex Peruvij fodinis, dum fugitivum requirit mancipium, latrones quinque ex inſidijs invadunt, equo deturbant, proterunt, vulnerant, pro mortuo relinquunt, cúmque illos

ſpri-

primùm conſpicatus, enixè S. Ignatium in ſui defenſorem invocâſſet, vidit illum ſemper interponentem ſe illorum furori, vibratóſque ictus perinde pallio, ùt ſcuto retundentem, ſurgens demum poſt eorum diſceſſum, veſtes, & pileum multis locis punctim, cæſim, forata, & lacera comperit, intacto corpore, ac nè minimâ quidem punctione præſtricto.

II. 92. GAndiæ, anno ſæculi primo, Vincentiæ Cotziæ, ſeptenni puellæ, fauces intercluſerat angina, jámque triduo nihil cibi transmittens, non diu ſuperfutura credebatur, affertur ad eam imago S. Ignatij, quam ejus avus ſculptor, coronide ornandam acceperat, docetur Sancti opem rogare, ſéque ab eo, (uti & alijs Gandiæ contigerat) perſanandam, erigitur in genua ſuorum brachijs, *Pater* & *Ave* recitato, iconem faucibus apprimit, ad hanc momento dolor ponit, inflatio reſidet, exſpirat inflammatio, cibum poſcit, ſumit, convaleſcit.

III. 93. DE beatorum honoribus, S. Ignatio decretis, Potoſium nuncij venerant, & feſtis populi gaudijs ſolvebantur. Hinc triſtis Chriſtophoro Martineſio dolendi anſa, quòd eorum in partem non veniret; erat enim membris jam quadriennium interceptis, ut niſi fulcris alaribus, non poſſet inſiſtere, conjectâ itaque in Sanctum confidentiâ, effuſóque in eum animo, *itáne*, inquit, *Beatiſſime Patriarcha Ignati! communes inter lætitias, quæ tuo nomini celebrantur, ego doleam ſolus, & alijs omnibus, honori tuo, choros ducentibus, unus ego non poſſim vel greſſum movere?* pios queſtus non ſprevit Sanctus Pater, eo ipſo temporis puncto, vigorem membris infudit tam validum, ut fulcra projecerit, & die

proximè ſubſequenti, omni ex parte conſanau-erit.

IV. 94. HVic planè conſimile, hoc eodem anno, ſæculi hujus nono, Majoricæ contigit. Dum enim apud nos, honores tunc recèns Beato Ignatio dicatos, proſequeretur communibus gaudijs gratulatio publica, mulier pedum uſu privata, ijs tamen ingratijs, adeſſe in templo ſta-tuit. Dimovebat hanc ſoror ab imprudenti conſilio, immenſum obijciens populi concur-ſum, dejectum iri à conferta turba, & pedibus proterendam. Quibus nihil mota, domo, ùt po-terat, conatu difficili tandem exit, vixque in vi-co conſticerat, & explicari mox pedum nodos, redire ijs ſpiritus, & vires; ipſa fulcris alaribus procul à ſe abjectis, valens, & alacris templum petit, Sancto gratias agit, epulo ſacro illius me-moriam, & beneficium celebrat.

V. 95. MIchaëlem Schraſneum, annorum ſeptem-decim, juvenem, ſtudiorum causâ, pa-rens Herbipolim miſerat, ſed is, quod ſolent ſuo arbitrio permiſſi juvenes, in conſvetudinem ſe dedit perditorum, à quibus, inter alia ſcelera, etiam dæmonem pro magiſtro habere didicit. In hunc modum, res tota geſta eſt; dabat operam juri, & inſigni mago, ejus quidem amicus, Mi-chaëlem cum ſocio ejusdem ætatis, magi domum perducit. Illic alacriter bibitur: indè magus ſuas artes jactare; non fuit opus multâ mango-niâ, ad infatuanda capita ſtultorum juvenum, & proritandam curioſitatem, nova & mira facti-tandi, præſertim cum ſterili curioſo, ſpes quo-que utilis adderetur; ſuam enim quandam ex-tollebat radicem magus, quæ linguæ indita, ni-hil non efficeret: jubendo quidem, ſi linguæ in-

eſſet,

eſſet; tagendo autem, digito inhærens, fores reſeraret, & ſcrinia; comminueret catenas: ſubterraneos theſauros in apertum extraheret; & thaumaturgiæ ſimilia ederet complura. Cæterùm eam vili fore, duntaxat tantillum animi opus eſſe, ad ferendum ſemel dæmonis conſpectum, non ingratâ ſpecie adfuturi, ad tradendam illi, urbanitatis causâ, exiguo ſyngrapho animæ poteſtatem. Immenſum pretium execrandus diaboli proxenetes, teruntij fecerat; ſed ſtolidi juvenes, præpotentis radicis ebrij deſiderio, nihil abnuêre; ſed pactis addi voluêre, animæ poteſtatem non ſe ulteriùs dæmoni tradere, quàm dum eâ radice uterentur, ubi lubitum foret eam dæmoni abdicare, tunc ſe pacto ſolutos intelligi velle. Conteſtati hanc legem, mago digitum porrigunt, ex quo ſtillas aliquot exprimit ſanguinis, dictátque novis diſcipulis formulam mancipationis, quâ ſe dæmoni, ſuo & ſanguine, & chirographo obſtringunt. Poſt hæc bacillis quibusdam inſtructos, extra urbem ducit, in quadrivio conſiſtit, humum circulo notat: ad characteres, & carmina comparet in medio circulo improviſus dæmon, adoleſcentis vultu, teneræ ætatis. Horrent ad nefanda ſpectacula novitij ſcelerum, certi, quod erat, cacodæmonem ijs tegi, pallent, ſilent, mutuò contuentes, circumſpiciunt ad fugam. at conſceleratus artifex, ſui præſagus periculi, arcanis vinculis defixerat miſeros, ut nullo conatu valuerint ſe indè eximere, animavit inſuper adeò, ut inſerto quisque bacillorum ſuorum fuſcinulæ, chirographo ſuo, ſe dæmoni dederet, medium circulum ſemper occupanti. Quibus ità peractis, diu collocutus eſt cum tyranno ſpiritu deteſtabilis magus, ſed ignotâ linguâ,

poſtea illorum medijs digitis, rimâ, ex qua ſanguinem preſſerat, tenui, promiſſam radicem, nullo ſenſu doloris, infixit. Cum ea in urbem ſe referunt, illic in ædibus ſceleratiſſimi præceptoris, experimentum radicis, & dare, & capere, mira, verè, & fictè patrare, quæcunque illis convento prædicta fuerant; quævis ſera admoto digito recludi, ſepultus infra duos palmos ducatus argenteus exilire de terra, &, ùt ferrum magneti, admotæ manui adhærere; concha aquæ plena contactu dividi, attolli, & velut conglaciata ſublimè pendere; catena, quam ſibi datâ operâ circùm adſtrinxerant, comminuta fruſtatim ad pedes concidere. Hac illi experientiâ, duplo, quàm quæ agebant, incantati, vel decem, ſi tot ſuppeterent, animas, pro tam beata radice datas voluiſſent. Inter hæc Michaël patriam repetit, ubi pueriliter hæc oſtentans, palámque factitans, reſerandis præſertim feris, & ſcrinijs, vix furcam evaſit. Furti enim grandis, eam ob rem ſuſpectus, reus, an inſons, ægrè ſe laqueo ſubduxit; nec minus diſcrimen ab ſocijs adijt, qui ſe nactos theſauri latebras arbitrati, juvenem in ſylvam pelliciunt, minis urgent, & præſenti nece, ad prodendam ſibi theſaurorum manifeſtariam radicem; quibus ipſe, quæ prima ſe obtulit, cùm dediſſet, idcirco germanam putârunt, quòd is eam tenens, neſcio quid mirum, incantato digito, coràm peregiſſet. Ità ſe illorum manibus, & morti eripuit. Ex his oculos ſenſim ad ſua damna advertere, fructum agnoſcere venenatæ radicis, intelligere, quàm exitiali amentiâ oppignorâſſet animam æternis ſupplicijs, & exitio corporis plusquam probabili, ad paciſcendum de nugis cum dæmone, denique ſeriò cogitare de

re-

reſcindendis feralibus conventis: quæ cùm amico Sacerdoti, viro probo aperuiſſet, ab eo inprimis edoctus eſt immanitatem culpæ & periculi, cui eſſet obnoxius, deinde plurimùm confirmatus ad ferendum quidvis, & agendum, quò tyrannidis admiſſæ jugum excuteret. Poſtremò Molshemium ad Patres Societatis deſtinatus, ut ope S. Ignatij jam ijs in caſibus exploratâ, recuperaret à dæmone ſyngraphum, & pacta conventa reſcinderet. Domi apud nos egit dies duodecim, in jejunio, cilicio, aliáque ſimili afflictatione; & paranda, tum vitæ omnis expiatione, tum fideli dæmonis ejuratione. Condicto in eam rem die, ducitur juvenis in Sacellum S. Ignatij, ejúsque patrocinio creditur, aderant complures, intèr quos Suffraganeus Argentoracenſis; Rector Collegij votivum S. Ignatio Sacrum facit; Michaël fidem ſolenni ex formula profitetur, quam cùm aggreditur legere, horrore mox tremere, & vocem, *Renuntio*, pronuntiaturus, interſtrictâ gulâ, præfocari, quòd is, penes quem cura ejus erat, lateri aſſidens, cruce ſanctâ ſignatum, vocato S. Ignatij nomine, ſibi reſtituit, pervicitque invito dæmone, ut ejurationem ejus abſolveret, quam Rector exceptam DEO obtulit, ſacróque altari impoſuit. Haudquaquam tamen comparebat aut dæmon, aut ſyngraphum. Quare inſtauratis per aliquot dies ſpotaneis pœnis, precationibus, conteſtatione, & Sacro S. Ignatij; ſolenni commendatione, illius præſidium, dæmonibus, ineluctabile denuo juveni rogatur. Die itaque decimo tertio, anni 1613. Rector operans ſacris, ad Canonem venerat, cùm excipitur à cunctis, qui aderant, ſtridor quidam, velut præſtricti chartâ parietis: nihil tamen unde-

devis dimiſſum conſpicitur. Sed vidit Michaël, à dextro altaris latere dæmonem, oſtentantem ſibi ſuo ſcriptum ſanguine ſyngraphum, quod ei Herbipoli dederat, deinde eo projecto vaneſcentem. Hoc verò poſtmodum, peracto Sacro, ſub altaris mappa ſuperiore repertum eſt, actæque DEO, & S. Ignatio communes, & lætæ ab omnibus gratiæ.

VI. *96.* GRaſſabatur peſtilens morbus Paraquaij, anno ſæculi hujus quinto, depaſcebatur inter alias honeſti viri familiam numeroſam, ex qua brevi jam duo perierant, jacebant alij quà ægroti, quà morti proximi. Patribus è Societate illuc fortè appulſis, dum ea loca Apoſtolicis excurſionibus obeunt, lacrymabilem domûs ſuæ ſtatum exponit, & ab ijs quidem conſolationem, quæ Chriſtianum decebat, accipit, ſed præterea S. Ignatij iconem, ut ejus familiarem ſuo patrocinio tueretur, eſſétque ſanis amuletum, & ægrotis ſalus. Magnam vir optimus Sancti fiduciam ſuis omnibus movet, jubet huic affectu præcipuo, pro valetudine ſupplicent: faciunt, & quidem ex animo; redit poſtridie ad Patres, gaudio geſtiens, narrat, ex quo imago domum ſubierat, & familiares illius medicam imploraverant manum, omnes ad unum valuiſſe, etiam illos, qui in extremis eſſent.

VII. *97.* ANno eodem, in S. Iacobi urbe regni Chilenſis, moniali gingiva putris vermes, & ſaniem mittebat, cum intolerabili dentium cruciatu, quem nulla ſedabant, ſed nec levabant remedia. Nocte aliquando atrociùs ſolito laborans, imaginem S. Ignatij ab una ex religioſis ſororibus accepit, quam flens, & flagitans aliquod tam ſævo dolori ſolatium, ori piè appli-

applicuit, eóque ità dolorem abſterſit, ut in miraculi argumentum dentes dentibus quateret, cùm abſque ſenſu peracerbo contingi antea mutuò nè leviter quidem ſuſtineret. Viſa ſimplici fœminæ res tanti, tam repentina curatio, ut ſuſpicata ſit, eſſe fortuitam potiùs, quàm divinam, reputans, nimis alienum, ut levi attactu, imago hominis nondnm inter Sanctos adlecti, cruciatus momento diſſipâſſet, quos nulla pharmaca domuiſſent. At enim incauta non diu anceps hæſit: vix ſuſpicioni attenderat, cùm tormento dentium integrato, incredulitatem ſuam, & ſtoliditatem damnare didicit; quare petitam cum lacrymis veniam, & ſanationem iteratam obtinuit.

VIII. ROchum Bondium, Siculum Sacerdotem,
98. anno ſæculi volventis tertio, Vibonæ pleuritis opprimebat, accedentéque febri peracutâ, & excreatione ſanguinis copioſâ, extra ſpem humani remedij jam depoſuerat. Potentiori ergo confiſus medico, ab S. Ignatio valetudinem petijt, ejus effigie impreſſam icunculam ori inſeruit, tanquam præſentem morbo medicinam. & verò, quantum ſperaverat, tantundem piâ fiduciâ evicit: cùm enim indormiſſet, poſt brevem ſomnum experrectus, febri, ſputis cruentis, abſceſſu, dolore lateris caruit.

IX. ANno 1626. fœda luporum eluvies monti-
99. bus delapſa, valles aliquot Pedemontiorum fecerat inacceſſas, intérque has vallem, quæ Lanzus dicitur: numero, ac rabie armati, adoriebantur incautos magnâ ſtrage; nec ruri greges, nec homines, ab ijs ſe ſatis tuebantur, Fuerat non pridem, in templo, principe Menezilis poſitum S. Ignatio Sacellum, illuc oppidani novemdia-

dialem ſupplicationem publicè decernunt, & Sacrum ſolenne, ad avertendam ferarum infeſtationem, magnis & frequentibus damnis furentium. Supplicantium agmina procedere cœperant, cùm ſtatim, quod expetierant, impetratum tulêre; vi enim divinâ, lupi turmatim abacti fugere, vitare occurrentes; puero vel agno, ſi fortè obvij fuiſſent, reſilire velut exterriti, duobus ſolùm, ad evidentiam miraculi, permiſſum ſævire; alter puſillum in gregem incidens, cuſtode ſeptenni puellâ, cum fratre annis duobus minori, omiſſis ovibus & puellâ, ferox puerum occupat, ſternit, roſtro huc illuc verſat, & agitat, preſſo tamen ſemper, & innocuo dente. Sed erat vicinia Sancti Ignatij uſque adeò ſecura, ut ſoror accurreret, lupam baculo cæderet, ac nihilo mitiùs ejulanti puero infeſtum, auribus prenderet, amotúmque à pueri corpore, in montem retruderet: audacior alter, tugurium ſubiens, ex aliquot pueris illic hærentibus, correptum collo, quinquennem abſtulit, & in ſylvam refugit. Mater terram haud procul fodiens, ad ejulatus, fletúmque pueri accurrit, raptum videns, S. Ignatio ante omnia ſupplex advolvitur, pòſt inſequitur montem versùs, quà lupus puerum tulerat, ſed nullis diu veſtigijs aſſecuta, inopinatò audit, inter ſaxa quædam, compellari ſe ab eo: mater! adſum mater, & ſalvus. narrat deinde, quo pacto foret derepente ab lupo dimiſſus, aliquamdiu fixis tuente oculis, exſufflante; ac demum in ſylvam ſe abdente: comparatis autem horæ articulis, cognovit mater dimiſſum tunc à bellua filium, cùm eum S. Ignatij tutelæ crediderat.

X. 190. HIſolæ, & Turture, pagis vallis ejusdem duobus, magnâ ſtrage, animalium peſtis

ſæ-

ſævicbat, pari damno infelicium ruſticorum. Huic ut occurrerent, ad S. Ignatium ſtudia convertunt, cujus in exterminandis lupis experti erant beneficentiam. Ex voto illi ſacram ædem deſignant, in monte proximo, cui Baſtiæ nomen, conſtruendam, ex veteris caſtri congeſtis illic ruderibus. Nuncupato voto, ceſſat ſtrages, difflatur peſtilitas, ægra ſanantur animalia, Sacellum exſtruitur, quod tantâ ſtatim S. Ignatij veneratione, tanto frequentatur populorum concurſu, ut ex montis altero latere, novâ opus fuerit ad Sacellum viâ, præter quod eminens è montis vertice, & ſubjectis latè conſpicuum, ſua quisque ex domo, multi preces illuc, cultúmque mittebant. His Sanctus, erga ſe tam piè religioséque animatis paganorum affectibus, non crebrâ modò reſpondit liberalitate, in ſupplicum gratiam, verùm illic quoque ſe adſpectabilem præbuit. Paulæ, Thomæ Muſſani conjugi filium ſanârat Ignatius, cùm ab hernia tam malè haberet, ut in uno chirurgi ferro remedium omne poſitum cenſeretur. Hæc recitatis, quas Sancto voverat, precibus, ſi ſalvum ab eo filium exorâſſet, ut has ei offerret, ad montem oculos convertit: illic autem Sanctum editiori ſaxo conſpicit inſidentem, quà ejus altari locus fuerat deſignatus, erat veſtitus, ùt ſolet hominum de Societate, ſed pulchrior atque ornatior, vultus cœlum ſpectabat: aſſidebat haud procul, ſed paulò inferior, eodem ornatu ſocius, ſed minùs eleganti. Agnovit Sanctum mulier, tum interiore afflatu monita, tum voluptate animo impreſſâ, quâ ſe ſenſit illico delibutam. Rem communicavit cum Parocho Ceris, (quæ curia eſt in confinio Mezenilis) illius ſvaſu, precationes in San-

cti honorem, & ſacræ hoſtiæ ſumptionem ferven-tiùs ſolito frequentavit; ſic enim Parochus fu-turum confidebat, ut promereretur ſecundò idem viſum ſpectare, quò prioris fides certior conſtaret. Nec prudentem virum ſua cogitatio fefellit. Paula anni ejusdem, Decembris vige-ſimo, caſu neſcio quo, vehementer afflicta, cùm ſe, ſuáque Sancti præſidio ardenter commendâſ-ſet, in Sacellum oculos, montem versùs reflectit, & videt ſecundò, eodémque in ſaxo S. Ignatium; qui aſpectus, mœrorem, quo obruebatur, pun-cto temporis diſcuſſit, & miris animum exagge-ravit delicijs. Hæc totis circùm vulgata pagis, & oppidis, magnos erga Sanctum pietatis motus excivêre, quibus crevit in eum multis locis reli-gio, ædificatæ aræ, & Sacella; cultus, præmiſ-ſo jejunio, dies ejus anniverſarius, feſtâ, & ſolenni vene-ratione.

A. M. D. G.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

pag. 69:5

BIBLIOTECA

Digitized by Google